

NSV LIIDU PÖLLUMAJANDUSE MINISTEERIUMI
KAADRI ETTEVALMISTAMISE VALITSUS

ÜLELIIDULISED ARVESTUSE KAUGÖPPE
KURSUSED (ÜAKK)

S. Grigorjev, N. Sidelkin, V. Tšuvikov

KOLHOOSI JUHATUSE MAJANDUSLIKU JA
FINANTSILISE TEGEVUSE REVIDEERIMINE

Teine väljaanne.

ÜAKK Eesti Filiaal

Tallinn — 1958

Arh. ex. 1.

AK

NSV LIIDU PÖLLUMAJANDUSE MINISTEERIUMI
KAADRI ETTEVALMISTAMISE VALITSUS

ÜLELIIDULISED ARVESTUSE KAUGÖPPE
KURSUSED (ÜAKK)

S. Grigorjev, N. Sidelkin, V. Tšuvikov

KOLHOOSI JUHATUSE MAJANDUSLIKU JA
FINANTSILISE TEGEVUSE REVIDEERIMINE

Teine väljaanne.

ÜAKK Eesti Filiaal

Tallinn — 1958

Originaali tiitel:

Управление подготовки кадров министерства сельского хозяйства СССР
Всесоюзные заочные учетные курсы

С. Григорьев, Н. Сиделкин, В. Чувиков

Ревизия хозяйственно-финансовой деятельности правления колхоза

Москва — 1957

EESSONA

Kursuse «Kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimine» loengud on ette nähtud kolhooside revisjoni-komisjonide esimeestele ja liikmetele, kes õpivad NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumi Üleliiduliste Arvestuse Kaugõppe Kursuste poolt läbiviidavatel kümnepäevastel seminaridel.

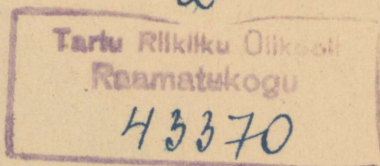
Loengutes käsitatakse kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise põhiküsimusi.

Tähendatud õppematerjali õppimisel on vaja arvesse võtta, et loengutes viidatakse ainult kehtivatele põllumajandusliku artelli tüüpõhikirja punktidele.

Kõik ettepanekud ja märkused loengute kohta palume saata aadressil: Москва Д-22, Звенигородское шоссе 5, ВЗУК.

UAKK õrpeosakond

2

ARHIIVKOGU

Esimene loeng

REVISJONIKOMISJONI ÜLESANDED KOLHOOSI ORGANISATSIOONILISEL JA MAJANDUSLIKUL TUGEVDAMISEL

Kolhoosikord on nõukogude maal jäädavalt ja lõplikult võitnud. Laialipillatud üksiktalumajapidamiste asemel on NSV Liidus loodud suured hästimehhaniseeritud kollektiivsed majandid, mis on asutatud riigile kuuluval ning kolhoosidele tasuta põliseks kasutamiseks antud maa-alal. Kolhoosimajapidamine toimub esmaklassilise tehnika baasil, mida riik annab külluses masina-traktorijaamade kaudu. Kolhooside organiseerimine muutis talurahva töö meie maal viljakamaks. Tunduvalt paranesid materiaalsed tingimused, tõusis kolhoosiküla kultuuriline tase. Suur töö on tehtud samuti uute sovhooside organiseerimisel ja olemasolevate tugevdamisel.

Sovhoosid ja kolhoosid varustavad pidevalt kasvaval määral elanikkonda toiduainetega ning tööstust vajaliku toorainega.

NLKP XX kongress märkis, et NLKP Keskkomitee poolt on läbi viidud suur poliitiline ja organisatsiooniline töö põllumajanduse alal. Rakendatud abinõude hulgas omavad erilist tähtsust: kolhooside ja kolhoosnikute materiaalse huvitatuse tõstmine põllumajandusliku toodangu tootmise suurendamise vastu; teravilja, kartuli, suhkrupeedi ja teiste saaduste varumise ja kokkuostu hindade tõstmine; kolhoositootmise uue planeerimise korra sisseviimine, mis vabastab tee kolhoosnikute loovale initsiatiivile. Suurt tähtsust kolhoosnikute tootmisliku aktiivsuse tõstmisele ja ühismajapidamise ratsionaalsemale arendamisele omavad ka partei ja valitsuse otsused kolhoosnikute igakuise avansseerimise ja neile õiguse andmise kohta, viia ise sisse parandusi, täiendusi ja muudatusi põllumajandusliku artelli põhikirja. Kuuenda viie

¹ Vt. brošüür «Kolhoosikorra edasiarendamisest ja masina-traktorijaamade reorganiseerimisest» ning «Kolhoosikorra edasiarendamise ja masina-traktorijaamade reorganiseerimise seadus». Eesti Riiklik Kirjastus, 1958. a.

aasta plaani direktiivides püstitas XX kongress ülesande põllunduse ja loomakasvatuse järsu tõusu kohta — viia teravilja kogusaak 1960. aastaks 11 miljardi puudani, tõsta liha ja piima toodangut kahekordseks võrreldes 1955. aastaga, kindlustada toodangu järsk suurenemine 100 hektari maakõlvikute kohta töö ja vahendite minimaalsete kulutuste juures.

Kolhoosid kui töötava talurahva vabatahtlikud koondised töötavad põllumajandusliku artelli põhikirja alusel. Asjaajamine kolhoosides toimub demokraatlikel alustel. Kõrgeimaks juhtimisorganiks kolhoosis on kolhoosnikute üldkoosolek. Artelli liikmete üldkoosolek otsustab artelli tegevuse tähtsamad küsimused: valib artelli esimehe ja artelli juhatuse ning revisjonikomisjoni; otsustab uute liikmete vastuvõtmise ja artellist väljaheitmise; kinnitab aasta tootmisplaani ja tulude-kulude eelarve; kinnitab juhatuse aastaaruande, millel peab tingimata olema revisjonikomisjoni otsus; otsustab küsimuse tulude jaotamise ja ühisfondide suuruse kohta ja muid küsimusi.

Suurtes kolhoosides luuakse kolhoosnikute otsusel juhtimise paremaks organiseerimiseks volinike või usaldusikute koosolek. Volinikud valitakse artelli liikmete poolt brigaadide ja farmide viisi üldkoosoleku poolt kindlaksmääratud normi järgi. Reas kolhoosides valitakse üks volinik 3—5 kolhoosi liikme poolt. Kolhoosnikute üldkoosolek otsustab samuti, millised küsimused kuuluvad arutamisele volinike koosolekul (näiteks töönormide kinnitamine, juhatuse poolt sõlmitud lepingute kinnitamine, juhatuse aruannete läbivaatamine tähtsamate põllumajanduslike tööde kohta jne.). Volinike (usaldusmeeste) koosolek ei asenda kolhoosi liikmete üldkoosolekut, milline on artelli asjade juhtimise kõrgeimaks organiks.

Üldkoosoleku poolt valitud artelli juhatuse on täidesaatvaks organiks ning kannab täielikku vastutust üldkoosoleku ees artelli töö eest ja kolhoosi riiklike kohustuste täitmise eest.

Kolhoosi revisjonikomisjon valitakse üldkoosoleku poolt artelli juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrollimiseks.

Revisjonikomisjoni ülesanded on eriliselt tähtsad ja vastutusrikkad. Nagu praktika näitab, ei ole seal, kus revisjonikomisjon töötab õigesti ning ettemääratud ajavahemikkudel kontrollib artelli juhatuse kogu majanduslikku ja finantsilist tegevust, põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumine võimalik. Kolhoosi juhatuse ja ametiisikute töös esinevad puudused kõrvaldatakse seal õigeaegselt ning ühiskondlik majapidamine on sel kombel kaitstud kahjude eest.

Kolhoosi revisjonikomisjoni peamiseks ülesandeks on kontroll ühiskondliku omandi säilitamise üle. NSV Liidu Konstitutsiooni 4. paragrahvis on kirjutatud:

«NSV Liidu majanduslikuks aluseks on sotsialistlik majandussüsteem ja tootmisriistade ning -vahendite sotsialistlik omandus, mis on kindlustunud kapitalistliku majandussüsteemi likvideerimise, tootmisriistade ning -vahendite eraomanduse kaotamise ja inimese poolt eksploateerimise hävitamise tulemusena».

Ühiskondlikuks omandiks on kolhoosides kõigepealt kolhoosliku tootmise saadused — teravili, liha, või, köögivili, puuvili, suhkrupeet jms. Suurtel kolhoosidel on mitmetsajast, sageli ka tuhandetest loomadest koosnev ühiskari, nad saavad igal aastal miljoneid rublasid rahalist tulu, on varustatud hoonetega kariloomade pidamiseks ning vajaliku inventariga majapidamiseks.

Kolhooside vahendid suurenevad järjekindlalt aastast aastasse, samuti suurenevad jagamatud ühiskondlikud fondid.

Sotsialistliku omandi igakülgne tugevdamine tähendab riigi majandusliku aluse tugevdamist, meie kodumaa rikkuse ja võimsuse edasist kasvu. Vastupidi, igasugune tegevus, mis on suunatud sotsialistliku omandi õõnestamisele, on rahvavaenuline, kuritahtlik tegevus.

Revisjonikomisjon peab pidama leppimatut võitlust kolhoosivara varastamise ja laialitassimise vastu, ebamajanduslikkuse vastu.

Revisjonikomisjon peab mitte üksnes taotlema ühiskondliku omandi varastajate karmi karistamist, vaid, mis on eriti tähtis, nõudma ka kolhoosi juhatusele säärate tingimuste loomist, mis hoiaksid ära mistahes varguste ja kuritarvituste tekkimise võimaluse. Selleks peab revisjonikomisjon taotlema juhatusele eeskujulikku varalis-materiaalsete väärtuste ja rahaliste vahendite arvestuse korda kolhoosis ning range vastutuse kehtestamist kolhoosivara säilitamise eest. Halvasti korraldatud arvestus ja kontroll ning isikliku vastutuse puudumine kolhoosivara kasutamisel loovad võimalusi ühiskondlike vahendite varastamiseks ja nende ebamajanduslikuks kulutamiseks.

Hoolitsus kolhoosi jõukuse säilitamise ning selle igakülgse suurendamise eest on revisjonikomisjoni kohuseks. Oma tegevusega on revisjonikomisjon kohustatud kasvatama igas kolhoosis hoolikat ja säästlikku suhtumist ühiskondlikku varasse, leppimatut suhtumist kõigisse puudustusse ning artelli põhikirja rikkumistesse.

Iga kolhoosi esimeseks ja tähtsaimaks ülesandeks on riiklike kohustuste täitmine. Seoses sellega peab revisjonikomisjon süs-

temaatiliselt kontrollima seda, kuidas kolhoosi juhatus õiendab vahekordi riigiga — kas õigeaegselt täidetakse saaduste müügi-kohustused ja kokkuostulepingud, tasutakse masina-traktori-jaama või remondi-tehnikajaama tööd, õiendatakse maksud ja kindlustusmaksed.

Vastavalt NLKP XX kongressi otsusele on iga kolhoosi üles-andeks põllumajandusliku toodangu tootmise suurendamine töö ja vahendite vähimate kulutustega toodangu ühikule. Seepärast peab revisjonikomisjon võitlust finantsdistsipliini range täitmise eest, kulutuste kokkuhoiu eest. Võitlus tulukuse tõstmise ja vahendite ökonoomse kulutamise eest on sotsialistliku majandamise meetodiks. Revisjonikomisjon peab abistama kolhoosi juhatus kolhoosnikute mobiliseerimisel tootmisplaani ning tuludekulude eelarve täitmisele, perioodiliselt kontrollima, kuidas täidetakse tulude-kulude eelarvet tulude osas, kas kolhoosi juhatus vahendite kulutamisel peab kinni kehtestatud korrast, kas ei esine ülekulutusi ning ebamajanduslikku suhtumist kolhoosi vahenditesse, kas peetakse kinni kokkuhoiurežiimist.

Revisjonikomisjon jälgib kolhoosnikutega peetavate arvel-duste seisu ning kontrollib, kuidas peetakse arveldusi asutuste ja isikutega, kas kolhoos saab õigeaegselt kätte saadaolevad vahendid artelli võlglastelt ja kas ta õigeaegselt õiendab oma võlgu.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrus 19. aprillist 1948. a. «Abinõudest töö organiseerimise, tööjõudluse tõstmise ja töötasu maksmise korra parandamiseks kolhoosides» paneb revisjonikomisjonile kohustuse kontrollida normipäevade arves-tamise ja kulutamise õigsust. Revisjonikomisjoni ülesannete hulka kuulub normipäevade kulutamise õigsuse kontrollimine brigaadides ja farmides, kolhoosnikute üldkoosoleku poolt kinni-tatud normipäevade kulutamise plaanist kinnipidamise kontrolli-mine.

Säärase kontrolli organiseerimine omab erilist tähtsust vii-masel ajal. Täites NLKP XX kongressi juhiseid toodangu järsu suurendamise kohta töö ja rahalis-materiaalsete vahendite mini-maalse kulutamisega, on kolhooside juhatused kohustatud raken-dama abinõusid normipäevade kulutamise vähendamiseks too-dangu ühiku tootmisel. Selleks otstarbeks viiakse paljudes kolhoosides läbi haldus- ja teenindava personali vähendamist,

¹ Vastav Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus — määrus nr. 668 — on kehtestatud 16. juulist 1948. a. Toim.

parandatakse tootmise organiseerimist, vaadatakse läbi töönorme ja tööhindeid ning viiakse nad vastavusse tootlikkuse tasemega, mida on saavutanud kohusetundlikult töötanud kolhoosnikud. Seejuures võetakse arvesse läbiviidud üksikute tootmisprotsesside mehhaniseerimist.

Jälgida seda, kuidas kolhoosi juhatus täidab üldkoosoleku otsust töö kulutuste vähendamise kohta, on revisjonikomisjoni kohus. Revisjonikomisjon kontrollib süstemaatiliselt, kuidas kolhoosi juhatus teostab kolhoosnikute igakuist avansseerimist, kas ta õigesti toimetab kolhoosnikute põhi- ja lisatasu arvestamist.

Vastavalt põllumajandusliku artelli tüüppõhikirjale revideerib kolhoosi revisjonikomisjon kolhoosi juhatuse majanduslikku ja finantsilist tegevust neli korda aastas.

Revisjonikomisjonil tuleb tegemist teha suure hulga väärtuste, rahaliste vahendite, saaduste, varade allesoleku ja õigesti kulutamise kontrollimisega, samuti suure hulga normipäevade õigesti arvestamise kontrollimisega. Et edukalt täita neid ülesandeid, peab revisjonikomisjon õigeaegselt igas kvartalis revisjoni läbi viima, järjekindlalt avastama puudusi, julgesti ja avalikult kritiseerima konkreetseid süüdlasi nendes puudustes.

Revisjonikomisjoni töö tulemused olenevad suurel määral sellest, kuivõrd ta on seoses kolhoosnikutega. Kui revisjonikomisjon omab tiheda seose põllumajandusliku artelli liikmetega, võtab kuulda nende signaale, siis on ka töö puuduste avastamisel ja kõrvaldamisel artellis edukas.

Enamikus kolhoosidest saab revisjonikomisjon õigesti aru oma ülesannetest. Ta kontrollib rangelt kolhoosi juhatuse majanduslikku ja finantsilist tegevust.

Kuid vaatamata sellele, et põllumajandusliku artelli tüüppõhikirjaga on kolhoosi revisjonikomisjoni ülesanded selgelt määratletud, leidub revisjonikomisjone, kes ahendavad oma kohustuste ringi, piirduvad kõige sagedamini ainult kassas oleva raha ja laos olevate produktide jääkide kontrollimisega, jättes kontrollimata artelli juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse teised küljed. Esineb fakte, et revisjonikomisjonid ei täida oma kohustusi ega teosta kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse kindlaksmääratud nelja revisjoni aastas.

Revisjonikomisjonil on tarvis meeles pidada, et hästi organiseeritud kontroll võimaldab õigeaegselt parandada puudused kolhoosi juhatuse töös ning ära hoida artelli põhikirja rikkumised.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Millised ülesanded on pandud kolhoosi revisjonikomisjonile kolhoosi omandi kaitsel?

2. Mida peab revisjonikomisjon tegema kolhoosi vahendite ökonoomse kulutamise kontrolli teostamiseks?

3. Millised ülesanded on pandud revisjonikomisjonile normipäevade arvestamise ja kulutamise kontrollimise osas?

Teine loeng

KOLHOOSI REVISJONIKOMISJONI KOOSSEIS, TEMA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Vastavalt põllumajandusliku artelli tüüppõhikirja 20. punktile valib artelli liikmete üldkoosolek kolhoosi revisjonikomisjoni niisama pikaks ajaks kui kolhoosi juhatusegi, s. o. 2 aastaks; komisjoni valitakse 3—5 inimest sõltuvalt kolhoosi suuruselt. Revisjonikomisjoni liikmete arvu määrab kindlaks kolhoosnike üldkoosolek.

Revisjonikomisjoni võib valida ainult antud kolhoosi liikmeid. Revisjonikomisjoni koosseisu valitakse kolhoosnikud, kes on suutelised leppimatult paljastama puudusi ning võitlema põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumiste vastu, kolhoosi sotsialistliku omandi säilitamise eest, riigi, kolhoosi ja kolhoosnike huvide silmaspidamise eest.

Revisjonikomisjoni koosseisu ei või valida juhatuseliikmeid ega nende lähemaid omakseid, samuti ka kolhoosi ametiisikuid — arvepidajat (raamatupidajat), laekurit, laohoidjat.

Oma koosseisust valib revisjonikomisjon kohe esimesel koosolekul esimehe ja sekretäri. Revisjonikomisjoni organiseerimis-koosolek, samuti nagu kõik edaspidised koosolekud, vormistatakse protokolliga. Protokolli ära kiri koos väljavõttega kolhoosnike üldkoosoleku protokollist revisjonikomisjoni koosseisu valimise kohta saadetakse rajooni täitevkomiteele.

Pärast revisjonikomisjoni valimist artelli liikmete üldkoosoleku poolt kinnitab revisjonikomisjoni koosseisu rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee. Kinnitamise puhul kututakse rajooni nõukogu täitevkomiteesse tavaliselt kõik revisjonikomisjoni liikmed. Selline revisjonikomisjoni koosseisu kinnitamise kord osutab sellele, kuivõrd suurt tähtsust omastatakse kontrolli organiseerimisele kolhoosides.

Vajaduse korral võib revisjonikomisjon kutsuda revideerimisest osa võtma nii oma kolhoosi liikmeid kui ka spetsialiste väljastpoolt. Isikute kaasatõmbamine revisjoni läbiviimiseks väljastpoolt peale revisjonikomisjoni liikmete peab olema kooskõlastatud kolhoosi juhatusega. Revisjonikomisjonil on õigus kolhoosi juhatuse ees tõsta üles vajaliku arvu kolhoosnikute eraldamise küsimust revideerimise abistamiseks neil juhtudel, kui saaduste ja materjalide tegelike jääkide kindlaksmääramine on seotud suure hulga teravilja, kartuli jne. ümberkaalumiseiga.

Revisjonikomisjon on kolhoosi juhatuse töö ühiskondliku kontrolli organiks; oma tegevuse eest vastutab ta ainult üldkoosoleku ees, kel on õigus nõuda revisjonikomisjonilt aruannet tema töö kohta.

Nagu revisjonikomisjon tervikuna, nii ka tema üksikud liikmed valitakse kolhoosi liikmete üldkoosoleku poolt ümber volituse tähtaja lõppemisel, kuid vajaduse korral ka enne seda tähtsaga.

Suurt abi revisjonikomisjonidele nende töös peavad osutama rajooni põllumajanduse inspektorid. Rajooni põllumajanduse inspektuuri ökonomist-raamatupidajad peavad süstemaatiliselt läbi viima instruktiivseid nõupidamisi revisjonikomisjonide esimeestega kolhooside finantsilise ja majandusliku tegevuse kontrollimise korra ja viiside kohta.

Peale selle on rajooni põllumajanduse inspektuuri ökonomist-raamatupidajad, teostades kolhoosides finantside ja arvestuse seisundi jooksvat kontrolli, kohustatud sellele tööle kaasa tõmbama kolhooside revisjonikomisjone ja praktiliselt õpetama neile, kuidas tuleb täita kontrollimise ja revideerimise ülesandeid.

Revisjonikomisjoni tööd juhib vahetult selle esimees. Ta on kohustatud komisjoni koosolekuid kokku kutsuma tarviduse järgi, kuid vähemalt kord kvartalis. Komisjoni koosolekutel vaadatakse läbi tööplaanid, jaotatakse revisjonikomisjoni liikmete vahel kohustused revideerimise ajaks, arutatakse revideerimisakte (enne nende allakirjutamist), visandatakse ettepanekud kolhoosi juhatusele ilmsikstulnud puuduste kõrvaldamise kohta.

Kõik küsimused otsustatakse revisjonikomisjoni koosolekutel lihtsa häälteenamusega. Iga revisjonikomisjoni koosolek vormistatakse protokolliga. Protokolle, revideerimisakte ja teisi revisjonikomisjoni dokumente hoitakse eraldi kaustas kolhoosi kontoris.

Peale otsese osavõtu revisjonist kontrollib revisjonikomisjoni esimees, kuidas iga üksik revisjonikomisjoni liige täidab revis-

joni läbiviimise plaani, ning suunab liikmete tööd. Ta juhib revideerimisakti koostamist ning nõuab tarviduse korral revisjoni tulemuste põhjal ametiisikutelt seletust.

Revisjonikomisjoni esimees esineb ettekandega revisjoni tulemustest juhatuse koosolekul ja kolhoosnike üldkoosolekul. Otsuse juhatuse aastaaruande kohta kannab kolhoosnike üldkoosolekule ette samuti revisjonikomisjoni esimees.

Revisjonikomisjoni esimehe kohustuseks on kontrolli organiseerimine revisjonide tulemuste alusel tehtud ning kolhoosnike üldkoosoleku poolt kinnitatud ettepanekute täitmise üle.

Koos kolhoosi esimehe ja arvepidajaga (raamatupidajaga) kirjutab revisjonikomisjoni esimees alla aastaaruandele ja tootmis-finantsplaanile ning võtab osa nende dokumentide läbi vaatamisest rajooni täitevkomitees.

Esitame revisjonikomisjoni koosoleku protokollide vormistamise näidise.

PROTOKOLL Nr. 2

Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjoni koosoleku kohta

25. septembril 1956. a.

Koosolekust võtsid osa: I. K. Kirpitsšov, S. M. Fedorov, M. I. Ivašina, K. E. Sobolev, Z. F. Kirjušina.

P ä e v a k o r d

1. Kolhoosi juhatuse 1956. aasta III kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise plaanist.

Kuulati ära: Kolhoosi juhatuse 1956. aasta III kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise plaanist.

Revisjonikomisjoni esimees I. K. Kirpitsšov esines ettekandega juhatuse 1956. aasta III kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse eelseisva kontrollimise plaanist ning kohustuste jaotamisest selle töö läbiviimiseks.

Esitatud plaani kohta vahetasid komisjoni liikmed arvamusi.

Otsustati: Juhatuse III kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise plaan koos esitatud parandustega kinnitada. Revideerimisele asuda 1. oktoobril.

Revisjonikomisjoni esimees *I. KIRPITŠOV*

Sekretär: *K. SOBOLEV*

Revisjonikomisjon vaatab läbi kolhoosnike kaebused kolhoosi juhatuse või ametiisikute väärade majandusliku ja finantsilise tegevuse kohta, kontrollib neid kaebusi ja võtab nende põhjal juhatuse või artelli liikmete üldkoosoleku kaudu tarvitusele vajalikud abinõud. Kaebused revisjonikomisjoni tegevusetuse või ebaõige tegevuse kohta esitavad kolhoosnikud omakorda artelli liikmete üldkoosolekule.

Revisjonikomisjoni kohustuseks on:

juhatuse kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimine 4 korda aastas;

saaduste ja materjalide alalhoiu kontrollimine kolhoosi ladudes, loomakasvatufarmides ja brigaadides, samuti ka saaduste ja materjalide arvelevõtmise ja kuldesse kandmise õigsuse ning õigeaegsuse kontrollimine;

kolhoosi põllumajandusmasinate, inventari ja muu vara, samuti rahaliste vahendite alalhoiu kontrollimine;

kontrolli teostamine selle üle, kas kolhoos on õigeaegselt täitnud riiklikud müügikohustused, õiendanud naturaals- ja rahalise tasu masina-traktorijaamade või remondi-tehnikajaamade poolt tehtud tööde eest;

kontraheerimislingute ja riikliku kokkuostu korras müüdava toodangu kohta sõlmitud lepingute täitmise, naturaals- ja rahaliste laenude, tulumaksu ja kindlustusmaksete tasumise kontrollimine;

kontrolli teostamine selle kohta, kas kolhoosnikutele brigaadides, farmides ja abiettevõtetes, samuti administratiiv- ja teenindavale personalile arvestatud normipäevade hulk vastab kolhoosis kehtestatud töönormidele- ja hinnetele;

kolhoosnikute igakuise avansseerimise ja nendega teostatavate arvelduste seisu õigsuse kontrollimine;

tulude-kulude eelarve täitmise kontrollimine;

organisatsioonide ja isikutega peetavate arvelduste seisu ning debitoorse võlgnevuse õigeaegse sissenõudmise kontrollimine;

kontrolli teostamine selle üle, kuidas on korraldatud arvestus ja aruandlus.

Põllumajandusliku artelli põhikirja kohaselt peab revisjonikomisjon kontrollima kolhoosi juhatuse aastaaruannet ning tegema selle kohta oma otsuse. Revisjonikomisjon võtab osa kolhoosi juhatuse poolt läbiviidavast aastainventuurist ning kasutab inventuuri andmeid IV kvartali revisjoni juures.

Revisjonikomisjon kontrollib, kuidas kolhoosi juhatus ja ametiisikud täidavad artelli liikmete üldkoosolekute otsuseid majanduslike ja finantsiliste küsimuste kohta, samuti seda, kuidas täidetakse revideerimise materjalide põhjal tehtud ettepanekuid.

Ülalloetletud kohustuste täitmiseks on revisjonikomisjonil õigus:

nõuda kolhoosi juhatuselt ja ametiisikuilt revideerimiseks vajalikke dokumente ja raamatuid, samuti nõuda suulisi ja kirjalikke seletusi revideerimise tulemuste kohta;

kontrollida vara ja materiaalseid väärtusi ladudes, brigadi-

des, farmides ja mujal, kus vara on hoiul. Kontrollimine peab toimuma materiaalselt vastutavate isikute juuresolekul;

nõuandva hääleõigusega osa võtta juhatuse koosolekuist;

teha kolhoosi juhatusele ettepanekuid ilmsikstulnud üleastumiste ja puuduste kõrvaldamiseks;

vajaduse korral nõuda juhatusele artelli liikmete erakorralise koosoleku kokkukutsumist.

Varguste ja raiskamiste avastamisel võtab revisjonikomisjon kolhoosi juhatuse kaudu tarvitusele abinõud kolhoosile tekitatud kahjude sissenõudmiseks ja süüdlaste vastutuselevõtmiseks. Seejuures ei piirdu revisjonikomisjon avastatud kuritarvituste sissekandmisega akti, vaid teatab nendest viivitamatult rajooni prokurörile.

Mõne kolhoosi praktikas esineb juhtumeid, et revisjonikomisjoni liikmeid määratakse kontrollijateks saaduste müümisel kolhoositurul, mee võtmisel, lammaste pügamisel jne. Esineb ka sääraseid fakte, et üksikutes kolhoosides revisjonikomisjoni esimees või komisjoni liikmed tõestavad oma allkirjaga inventari, materjalide ja teiste väärtuste ostmist eraisikuilt. Seda revisjonikomisjoni liikmed ei tohi teha. Revisjonikomisjon ei tohi osa võtta aktide koostamisest raisatud, varastatud, hävinud ja riknenud materiaalsete väärtuste ning nende puudujääkide mahakandmise kohta, samuti ei tohi ta koostada või tõestada arveid eraisikuilt ostetud väikeinventari, materjalide ja muu vara kohta. Revisjonikomisjon kontrollib kolhoosi juhatuse säärase toimingu tegevust ning esitab kontrollimise tulemuste alusel oma ettepanekud artelli liikmete üldkoosolekule otsustamiseks.

Revisjonikomisjon ei tohi vahele segada operatiivsesse tegevusse ja asendada kolhoosi juhatust tema töös. Kõik märkused ilmnenud puuduste kohta ja ettepanekud nende kõrvaldamiseks vajalike abinõude kohta tuleb esitada kolhoosi juhatusele.

Revisjoni läbiviimise ajaks vabastatakse revisjonikomisjoni esimees ja liikmed muudest töödest kolhoosis.

Revideerimiseks kulutatud aja eest arvestatakse revisjonikomisjoni liikmeile üldkoosoleku otsusel normipäevi järgmises ulatuses: revisjonikomisjoni esimehele kõige sagedamini võrdset kolhoosi esimehe põhitasuga, liikmetele aga nende keskmise väljatöötuse järgi tootmistööl kolhoosis. Revideerimise eest arvestatud normipäevade arvu kinnitab kolhoosnikute üldkoosolek. Aasta algul, normipäevade kulutamise plaani kinnitamisel määrab artelli liikmete üldkoosolek kindlaks, kui palju normipäevi võib aasta jooksul kulutada revisjonikomisjoni liikmetele tasumiseks.

Iga revisjonikomisjoni liikme poolt revideerimiseks kulutatud aja arvestust peab revisjonikomisjoni esimees.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Kui pikaks ajaks valitakse kolhoosi revisjonikomisjon?
 2. Keda võib valida kolhoosi revisjonikomisjoni koosseisu?
 3. Kas revisjonikomisjonil on õigus kutsuda revideerimisest osa võtma teisi kolhoosi liikmeid ja spetsialiste väljastpoolt?
 4. Millised on kolhoosi revisjonikomisjoni kohustused põllumajandusliku artelli põhikirja järgi?
 5. Missugused abinõud peab revisjonikomisjon tarvitusele võtma varguste ja puudujääkide avastamisel?
 6. Millised on revisjonikomisjoni õigused?
 7. Milline kord on kehtestatud revisjonikomisjoni liikmetele tasumiseks revideerimise aja eest?
-

Kolmas loeng

REVISJONIKOMISJONI TÖÖ ORGANISEERIMINE

Artelli juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrollimiseks teostab revisjonikomisjon revisjone. Tehakse vahet täielike revisjonide, kui kontrollimisele kuulub kogu majanduslik ja finantsiline tegevus, ning osaliste revisjonide vahel, kui kontrollitakse mõnda üksikut osa majapidamisest, näiteks kassat, saadusi ja materjale laos, farmi jne.

Revideerimisel toimub kõigi revideeritavas objektis asuvate vahendite kontroll, väljaselgitamine ja loetelu. Tegelikult olemasolevate vahendite seisu võrreldakse sissekannetega raamatupidamise raamatutes, samuti kontrollitakse dokumente, millega on vormistatud materjalide, saaduste ja rahaliste vahendite sissetulek ja väljaminek. Normipäevade arvestamise õigsuse revideerimisel kontrollitakse dokumente nii kogu kolhoosi ulatuses kui ka üksikute brigaadide ja farmide järgi, võrreldakse tegelikku normipäevade kulutamist normipäevade kulutamise plaaniga. Revideerides tulude-kulude eelarve täitmist kolhoosi juhatuse poolt, kontrollitakse dokumentide ja raamatuliste sissekannete põhjal rahaliste vahendite tegelikke laekumisi ja kulutusi artiklite järgi ning kõrvutatakse neid kolhoosnikute üldkoosoleku poolt kinnitatud tulude-kulude eelarve andmetega.

Täielikul revisjoni läbiviimisel soovitatakse kasutada järgmist tööde järjekorda.

1. Koostatakse revideerimise plaani, revisjonikomisjoni liikmed jaotavad omavahel kohustused.

2. Tehakse kindlaks jääkide seisud: laos — saaduste ja materjalide, kassas — raha, farmis — karja ja söötade, brigadis — inventari, ehituste jne. kohta.

3. Kontrollitakse kõiki väärtuste sissetuleku- ja väljaminekudokumente, võrreldakse laos, farmis jne. peetavate raamatute sissekandeid sissekannetega kolhoosi kontoris ning kontrollitakse raamatupidaja poolt väljatoodud raamatuliste jääkide õigsust.

4. Selgitatakse välja kontrollitud materiaalse ja rahalise väärtuste ülejäägid ja puudujäägid.

5. Kontrollitakse riiklike kohustuste täitmist, tulude-kulude eelarve täitmist, normipäevade arvestamise ja kulutamise õigsust jne. (sõltuvalt sellest, missugust tööala revideeritakse).

6. Koostatakse revideerimisakt ning tehakse kolhoosi juhatusele ettepanekud ilmsikstulnud üleastumiste ja puuduste kõrvaldamiseks.

Dokumentide kontrollimine ja sissekannete õigsuse kontrollimine raamatupidamise raamatutes on revideerimise aluseks.

Dokumentide kontrollimisel kontrollib revisjonikomisjon algul nende vormistamise õigsust: kas dokumentidel on ametiisikute — kolhoosi esimehe, kolhoosi arvepidaja (raamatupidaja), brigadiiri — allkirjad, samuti ka nende isikute allkirjad, kes on saanud hoiule materiaalseid väärtusi või raha, kas dokumentidel pole kraapeid või tõestamata parandusi. Dokumentidel, mille põhjal makstakse välja raha või antakse välja saadusi, kontrollitakse väärtuste saaja allkirja olemasolu. «Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmistelehtedel», samuti ka teistel kokkuvõtteandmeid sisaldavatel dokumentidel kontrollib revisjonikomisjon tingimata kokkuvõtteid. Et veenduda kontrollitavate dokumentide koostamise õigsuses, võrdleb revisjonikomisjon neid vajaduse korral teiste dokumentidega, mis sisaldavad andmeid sama operatsiooni kohta. Näiteks «Mitteteravilja laekumise päevikuid» brigaadis võetud kartulite arvelevõtmise kohta võrreldakse saatekirjadega, mille järgi kartulid brigaadist ära saadeti, samuti ka «Normipäevade arvestuslehtedega», milles brigadir, arvestades kolhoosnikutele normipäevi, on ära näidanud võetud kartulite koguse.

Seejärel uurib revisjonikomisjon kontrollitava dokumendi sisu — kas selles kajastatud operatsioon on seadusepärane, kas see operatsioon on tootmis-finantsplaanis ette nähtud.

Pärast dokumentide kontrollimist on tarvis kindlaks teha, kas need dokumendid on õigesti kirjendatud raamatupidamise raamatuisse, juhindudes seejuures kursuse «Arvestus ja aruandlus kolhoosides» juhistest.

Täieliku revisjoni puhul kontrollitakse dokumente selles järjekorras, nagu need on registreeritud ja hoiul raamatupidaja juures. Kontrollimise kiirendamiseks jagatakse toimikud kontrollitava perioodi dokumentidega revisjonikomisjoni liikmete vahel ära. Osalise revisjoni puhul, näiteks lao revideerimisel, kontrollitakse dokumente selles järjekorras, nagu need «Saaduste ja

materjalide arvestuse raamatus» on peakontosse nr. 3 — «Saadused ja materjalid» — sisse kantud.

Kõik kontrollitud dokumendid ja sissekanded raamatuis märgistatakse tingmäärgiga (kõige parem on kasutada punast või sinist pliiatsit), et kindlaks teha, kas ühed ja samad dokumendid ei ole raamatutes kahekordselt kirjendatud.

Dokumentide kontrollimisel kindlakstehtud üleastumised on otstarbekohane märkida revisjonikomisjoni liikmete poolt üles eri lehele, kus näidatakse ära dokumendi nimetus, number ja kuupäev ning kirjeldatakse lühidalt ilmsikstulnud üleastumist. Seda lehte võib koostada umbes järgmise vormi kohaselt.

DOKUMENTIDE REVIDEERIMISEL ILMNENUD ÜLEASTUMISTE LOETELU

ajavahemiku kohta 1. jaanuarist kuni 1. märtsini 1956

Jrk. nr.	Dokumendi nimetus, nr. ja kuupäev	Lühike dokumendi sisu	Milles seisab üleastumine	Summa	Märkused
1	2	3	4	5	6
1	N. rajooni Tarbijate Kooperatiivide Liidu sissetulekuorderi kviitung 10. I 1956. a. jne.	Makstud kassast õlikookide eest	Puudub kolhoosi esimehe korraldus arve tasumiseks. Arve tasuti sularahas kassast	876.	—

Kui revisjonikomisjon asub revideerimisakti koostamisele, siis kasutatakse neid ülestähendusi selleks, et aktis ära näidata kõik ilmsikstulnud puudused ja üleastumised.

Nagu eelpool juba on mainitud, tuleb revisjonikomisjoni töö organiseerida plaani järgi. Enne iga revisjoni arutab revisjonikomisjon oma koosolekul läbi ja kinnitab eelseisva revideerimise plaani, otsustab, missugust tööala ja missuguses järjekorras ta hakkab revideerima, ning määrab ka kindlaks revideerimise läbi viimiseks vajaliku aja.

Eelseisva revisjoni plaani koostamisel tuleb silmas pidada iga revisjonikomisjoni liikme teadmisi ja kogemusi, plaan ise aga

koostada nõnda, et revisjoni saaks läbi viia võimalikult lühikese aja jooksul.

Esitame revisjonikomisjoni näidis-tööplaani kolhoosi juhatuse II kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimiseks (vt. lk. 17).

Revideerimise juures peab viibima kolhoosi esimees või selleks volitatud juhatuseliige, samuti ka kolhoosi raamatupidaja. Kolhoosi tegevuse üksikute alade revideerimise juures peavad viibima isikud, kes on materiaalselt vastutavad vastava tööloigu eest kolhoosis (laohoidja, brigadir, farmijuhataja jne.).

Iga tegevuse loigu kontrollimise tulemuste kohta vormistavad revisjonikomisjoni liikmed, kes revideerimist teostavad, eraldi akti. Näiteks kassa revideerimisel koostatakse kassa revideerimise akt; vara ja materjalide seisu ning alalhoiu revideerimisel koostatakse eraldi akt iga brigaadi kohta. Sääraseid akte nimeatakse vahepealseteks.

TÖÖPLAAN

1956. aasta III kvartali tegevuse revideerimiseks Ivanovo rajooni kolhoosis «Družba»

Jrk. nr.	Töö nimetus	Töö läbiviimise tähtajad	Täitjad
1	2	3	4
1	Kontrollida raha seisu kassas	1. juuli	Kirpitšov
2	Kontrollida loomade tegelikku arvu farmides ja brigaadides ning võrrelda raamatupidamise raamatute andmetega:		
	veisefarmis		Kirpitšov
	lambafarmis ja brigaadides nr. 1 ja nr. 4 .		Fedorov
	seafarmis ja köögiviljakasvatustrigaadis nr. 5		Ivašina, Kirjušina
	linnufarmis ja brigaadides nr. 2 ja nr. 3		Sobolev
3	Kontrollida saaduste ja materjalide tegelikke jääke laos nr. 2	2. juuli	Fedorov, Kirjušina
4	Samal laos nr. 1	2. juuli	Ivašina, Sobolev

1	2	3	4
5	Kontrollida vara tegelikku seisuhoiukohtades: brigaadides nr. 1 ja nr. 4 ja kõikides farmides	4. juuli	Fedorov Kirjušina,
	brigaadides nr. 2 ja nr. 3	3. juuli	Ivašina
	kõõgiviljakasvatustbrigaadis, lastesõimes, sepi-kojas ja tiseritöökojas	4. juuli	Sobolev, Fedorov
6	Kontrollida normipäevade arvestamise ja kulutamise õigsust	5.—7. juuli	Fedorov, Kirjušina
7	Kontrollida kõik raamatupidamise dokumendid, teha kindlaks saaduste, materjalide, rahaliste vahendite ja vara sissekannete ja raamatuliste jääkide õigsus ning tuua välja üle ja puudujäägid materiaalselt vastutavate isikute järgi	4.—7. juuli	Kirpitšov, Ivašina, Sobolev
8	Kontrollida saaduste ja loomade riiklike müügikohustuste täitmist ning naturaaltasu tasumist masina-traktorijaama poolt tehtud tööde eest	8. juuli	Fedorov
9	Kontrollida, kuidas juhatus on täitnud artelli liikmete üldkoosolekute otsuseid	8. juuli	Fedorov Kirjušina
10	Kontrollida tulude-kulude eelarve täitmist juhatuse poolt	8. juuli	Kirpitšov, Ivašina, Sobolev
11	Koostada akt kolhoosi juhatuse kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise kohta	9. juuli	Komisjon terves koosseisus
12	Revideerimisakt läbi arutada juhatuse koosolekul	10. juuli	Kirpitšov
13	Revideerimisakt esitada üldkoosolekule kinnitamiseks	ligemal üldkoos- olekul	Kirpitšov

Revisjonikomisjoni esimees: *KIRPITSOV*

Vahepealsetes aktides näidatakse: kolhoosi nimetus; revideerimise aeg; ametiisiku või materiaalselt vastutava isiku perekonnanimi; nende revisjonikomisjoni liikmete perekonnanimed, kes kontrolli teostasid, ning kontrollimise juures viibinud isikute perekonnanimed; kontrollimisel ilmnenud rahaliste vahendite või materiaalsete väärtuste tegelik seis, mis on tõendanud materiaalselt vastutava isiku allkirjaga, kontrollitavate väärtuste raamatuline jääk ning nende väärtuste üle- või puudujäägid.

Kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise aktile kirjutavad alla kõik revisjonikomisjoni liikmed, kolhoosi esimees või juhatuse liige, kes viibis revideerimise juures, ning kolhoosi raamatupidaja. Kui kolhoosi juhatuse esindajail on akti kohta mingisuguseid vastuväiteid, on nad ikkagi kohustatud aktile alla kirjutama, kuid teevad oma allkirja ette märkuse selle kohta, millega ja mispärast nad ei ole nõus.

Revideerimisakt koostatakse 2 eksemplaris, millest üks antakse allkirja vastu (teisel eksemplari) kolhoosi juhatusele. Akti teine eksemplar hoitakse revisjonikomisjoni toimikutes.

Iga revisjon tuleb viia lõpuni, s. t. revisjoni tulemused ette kanda kolhoosnikute üldkoosolekule ning taotleda ilmsikstulnud puuduste ja põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumiste kõrvaldamist, süüdlased aga võtta vastutusele.

Tõepoolest, kellele on vaja revideerimist, mis ei paljasta, vaid mätsib kinni kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse puudused ja selles ilmnenud üleastumised. On selge, et selletaoline «revideerimine» ainult kahjustab kolhoosi ühismajapidamise tugevdamise üritust, samal ajal kui revisjonikomisjoni ülesandeks on seista valvel artellimajanduse huvide eest. Revisjonikomisjoni kohustuseks on valvsalt kaitsta riigi, kolhoosi ja kolhoosnikute huve, võtta vastutusele ühiskondliku omandi riisujaid ja nende käsilasi, kes tekitavad kahju kolhoosile.

Revideerimise ajal tuleb revisjonikomisjoni esimehel komisjoni iga liikme kohta pidada tööaja arvestuse tabelit. Selline arvestus on vajalik esiteks ettenähtud revideerimise plaani täitmise kontrollimiseks, teiseks revideerimise eest saadaolevate normipäevade õigeks arvestamiseks.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Millist tööde järjekorda kasutab revisjonikomisjon revideerimisel?
2. Missugust tähtsust omab revideerimisel dokumentide kontroll?
3. Milleks koostatakse vahepealsed revideerimisaktid?
4. Kes kirjutavad alla vahepealsetele revideerimisaktidele ja üldisele revideerimisaktile kolhoosis?

Neljas loeng

REVIDEERIMISAKTI KOOSTAMINE NING KONTROLLI ORGANISEERIMINE REVIDEERIMISAKTIS ESITATUD ETTEPANEKUTE TÄITMISE ÜLE

Pärast kõikide dokumentide kontrollimist, sissekannete ja väljatoodud jääkide õigsuse kontrollimist raamatupidamise raamatuis ning revisjoni tulemuste kindlaksmääramist, s. o. rahaliste vahendite ja materiaalseste väärtuste üle- ja puudujääkide väljaselgitamist, hakkab revisjonikomisjon koostama üldist akti kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise kohta. Seejuures kasutatakse revideerimise käigus koostatud vahepealseid akte, ilmsikstulnud üleastumiste loetelusid ning ametiisikute seletusi.

Revideerimisaktis tuleb tingimata ära näidata:

1. akti koostamise aasta, kuu ja päev;
2. kolhoosi täielik nimetus ja asukoht;
3. kes revideerimist teostasid — revisjonikomisjoni esimehe ja liikmete perekonnanimed, kes revisjoni läbi viisid;
4. kolhoosi esimehe või tema asemel volitatud juhatuseliikme ja raamatupidaja perekonnanimi, kes revisjoni juures viibisid;
5. millise ajavahemiku tegevust revideeriti ja missuguseid dokumente (täielikult või osaliselt) kontrolliti;
6. revideerimise tulemused kolhoosi juhatuse töö üksikute alade järgi:
 - a) kassa ja rahaliste vahendite alal;
 - b) riiklike kohustuste täitmise alal;
 - c) tulude-kulude eelarve täitmise alal;
 - d) asutuste ja isikutega peetavate arvelduste seisu alal;
 - e) saaduste ja materjalide kontrollimise alal (nende alalhoiu eest vastutavate isikute järgi);
 - f) vara ja loomade säilitamise kontrollimise alal igas farmis ja brigaadis;
 - g) normipäevade arvestuse alal ja kindlaksmääratud normipäevade miinimumi täitmise alal kolhoosnike poolt;

h) kolhoosnikutega peetavate arvelduste alal;

i) arvestuse ja aruandluse seisu alal.

Igaühe kohta nendest märgib revisjonikomisjon akti üles ilmsikstulnud üleastumised ja puudused. Näiteks lao kontrollimise akti alusel loetletakse üldises revideerimisaktis saaduste ja materjalide nimetused, mille kohta ilmsesid lahkuminekul — ülejäägid või puudujäägid.

Tarviduse korral võetakse akti ametiisikute seletused, mis on saadud revideerimise käigus. Ilmsikstulnud üleastumiste kohta näidatakse aktis tingimata ära nende dokumentide numbrid ja kuupäevad, mille põhjal need üleastumised avastati. Revideerimisaktis näidatakse ära ebamajanduslikkuse faktid ning ametiisikute nimed, kes seda põhjustasid;

7. ettepanekud kolhoosi juhatusele revideerimisakti järgi avastatud puuduste kõrvaldamiseks;

8. revisjonikomisjoni esimehe ja liikmete allkirjad ning revideerimise juures viibinud ametiisikute allkirjad.

Neil juhtudel, kui kontrollitavatel isikuil on akti või selle üksikute punktide kohta vastuväiteid, on ametiisikud kohustatud revideerimisaktile alla kirjutama, lisades selle juurde kirjalikult oma vastuväited. Kolhoosi esimehe või teiste ametiisikute vastuväidete olemasolu kohta tehakse akti allakirjutamisel vastav märkus.

Ettepanekud avastatud üleastumiste ja puuduste kõrvaldamise kohta peavad revideerimisaktis olema lühikesed ja selged, koos konkreetsete täitmise tähtaegadega.

Revideerimisakti ja ettepanekuid avastatud puuduste kõrvaldamiseks arutletakse järjekordsel artelli liikmete üldkoosolekul. Juhtudel, mis ei kannata edasilükkamist, nõuab revisjonikomisjon juhatusele kolhoosnikute üldkoosoleku kokkukutsumist.

Revisjonikomisjoni ettepanekud, mis kolhoosnikute üldkoosoleku poolt on kinnitatud, on kolhoosi juhatusele kohustuslikud. Ent ühe eksemplari revideerimisaktist koos oma ettepanekutega annab revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele üldkoosoleku kokkukutsumist ootamata ning nõuab vajalike abinõude rakendamist aktis märgitud puuduste kõrvaldamiseks. Kui revideerimisaktis on märgitud raiskamisi, kuritarvitusi ja ebamajanduslikkust, siis on revisjonikomisjoni kohustuseks organiseerida asi nii, et kolhoosi juhatuse võtaks süüdlaste suhtes kohe tarvitusele abinõud kolhoosile tekitatud kahju hüvitamiseks.

Revisjonikomisjon kontrollib rangelt revideerimisaktis kolhoosi juhatusele tehtud ettepanekute täitmist. Selleks kantakse kõik ettepanekud peale akti sisse veel eraldi vihikusse, näidates ära täitmise tähtajad. Pärast tähtaja möödumist teostatakse

kontrolli ning selle tulemused märgitakse vihikusse. Mõned revisjonikomisjonid teevad märkused ettepanekute täitmise kohta vahetult revideerimisakti.

Täitmist ei tule kontrollida üksnes dokumentide järgi kolhoosi kontoris, vaid ka ladudes, brigaadides ja farmides, kus ilmnesid üleastumised ja puudused. On tarvis, et kolhoosis kõik teaksid, et revisjonikomisjon nõuab kindlasti aru revisjonikomisjoni ettekande põhjal artelli liikmete üldkoosolekul vastuvõetud otsuste täitmise kohta.

Allpool esitame kolhoosi juhatuse kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimisakti näidise (saaduste, materjalide ja väikeinventari loetelu on toodud aktis lühendatud kujul), mis koostatud 1. oktoobriks 1956.

A K T

8. oktoobril 1956 Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon koosseisus: revisjonikomisjoni esimees I. K. Kirpitsšov, revisjonikomisjoni liikmed M. I. Ivašina, K. E. Sobolev, S. M. Fedorov ja Z. F. Kirjušina revideeris kolhoosi juhatuse 1956. aasta III kvartali majanduslikku ja finantsilist tegevust. Revideerimine toimus kolhoosi esimehe V. P. Kadušini ja raamatupidaja N. I. Belova juuresolekul.

Revideerimisel tehti kindlaks järgmist:

1. Kolhoosi rahalised vahendid

«Laekuri sissetuleku ja väljaminekute raamatu»¹ järgi oli revideerimise päevaks 1. oktoobriks 1956. aastal raha jääk rbl. 303.47. Laekur S. A. Grjazev esitas revisjonikomisjonile rbl. 283.47 sularahas ja rbl. 20.— — postmarkides, kokku rbl. 303.47, mis vastab rahaliste vahendite raamatulisele jäägile.

Rahaliste vahendite jääk kolhoosi jooksva arvel 1. oktoobriks 1956 oli vastavalt Riigipanga väljavõttele rbl. 128 356.44 ja kapitaalvahetuste arvel — rbl. 240 867.17, mis vastab raamatupidamise raamatuis näidatud jääkidele.

Väärtpaberite kontrollimisel tehti kindlaks, et on olemas 1948. aasta 2%-lise riigilaenu obligatsioone (protsendiline väljalase) kogusummas rbl. 11 400 — väärtuses, mis vastab arvestusraamatuis näidatud jäägile. Obligatsioonid on hoiukassasse hoiule antud, mida tõendab hoiutunnistus.

Rahaliste vahendite sissetuleku- ja väljaminekudokumendid on õigesti vormistatud, rahalised laekumised on õigeaegselt arvele võetud, ebaseaduslikku raha väljamaksmist revideerimisel ei ilmnenu. Sissetulekute ja väljaminekute raamatut peab laekur korralikult.

2. Materjalide, saaduste ja vara säilitamine

Saaduste, materjalide ja vara tegelike jääkide kontrollimisel materiaalselt vastutavate isikute juures 1. oktoobril 1956 ning nende võrdlemisel raamatuliste sissekannetega tehti kindlaks järgmist, 1959. a. tellitud arvestusraamatute hulgas kannab nimetust «Kassaraamat». Toim.

¹ 1959. a. tellitud arvestusraamatute hulgas kannab nimetust «Kassaraamat», Toim.

Kolhoosi laos, laohoidja A. G. Semjonova¹

Jrk. nr.	Väärtuse nimetus	Mõõtühik	Tegelik seis	Seis raamatute järgi	Tulemused	
					Ülejäak	Puudu- jäak
1.	Toiduteravili (nisu)	kg.	45 207,2	45 253,5	—	46,3
2.	Söödajahu	"	295	222	73	—
3.	Liha, mitmesugune	"	23	54,2	—	31,2
4.	Sool	"	582	604	—	22
5.	Taimeõli	"	18,6	19,2	—	0,6
6.	Lambanahad	tk.	18	21	—	3

Muud liiki saaduste ja materjalide osas lahkuminekuid tegeliku seisu ja raamatuliste jääkide vahel ei ilmnenu.

Nimetatud ülejääke ja puudujääke seletas laohoidja A. G. Semjonova kaaluvajakuga.

Brigaadis nr. 2, brigadir M. I. Nihhotin

Jrk. nr.	Väärtuse nimetus	Mõõtühik	Tegelik seis	Seis raamatute järgi	Tulemused	
					Ülejäak	Puudu- jäak
1.	Reed	tk.	20	21	—	1
2.	Kotid	"	66	68	—	2
3.	Pingid, puust	"	4	—	4	—
4.	Petrooleumilambid	"	—	2	—	2

Vara muudes liikides lahkuminekuid tegeliku seisu ja raamatuliste andmete vahel ei ole.

Brigadir M. I. Nihhotin seletas puudujääke järgmiselt:

petrooleumilambid anti seafarmi uuestiehitatud sigalasse, kuid kviitungit pole saadud. Regi läks katki ning lammutati, seejuures kasutati järelejäänud osad teiste regede parandamiseks, 2 puuduvat kotti on ära kaotatud. Puupingid valmistati brigaadis ning pole arvele võetud.

Vara kasutamise ja säilitamise kontrollimisel brigaadides tehti kindlaks, et põllundusbrigaadide brigadirid Stšukin, Nihhotin ja Sapunov ning sea-

¹ Täielikud andmed saaduste ja materjalide seisu kohta näidatakse tavaliselt lehel, mis koostatakse jääkide kontrollimisel laos, brigaadis jne.

farmi juhataja Glazunov lubavad isikliku vastutuse puudumist vara, tööloomade ja transpordivahendite kasutamisel. Brigaadides esineb sagedane hobusemeeste vahetumine, mis halvendab tööloomade kasutamist ja nende eest hoolitsemist.

Kolhoosisisest vara üleandmist ei vormistata dokumentidega ega arvestata kolhoosi raamatupidaja Belova poolt. Nii näiteks on dokumentatsioon vormistamata hobusefarmist põllundusbrigaadidesse üle antud 3 hobust, brigaadidest on aga antud farmidesse ilma vormistamiseta petrooleumilampe, laternaid, raudhange ja muud inventari.

Saaduste ja materjalide arvestus kolhoosi raamatupidamises on korraldamata. Dokumendid materiaalselt vastutavalt isikult laekuvad mitteõigeaegselt, toodangu arvelevõtmine toimub hilinemisega. Kaalujad, I. T. Gorjatšov ja S. V. Jefimov pole täies ulatuses esitanud augusti- ja septembrikuu aruandeid vilja liikumise kohta rehepeksukohtades.

3. Normipäevade arvestus

Normipäevade arvestamine on mitmel juhul toimunud vigadega. Nii on brigaadis nr. 3 (brigadir sm. Sapunov) septembrikuul 3 kolhoosnikule jäänud arvestamata kokku 3,85 normipäeva ning samal ajal on 4 kolhoosnikule liigselt arvestatud kokku 4,03 normipäeva.

Sellest:	Arvestamata normipäevi	Liigselt arvestatud normipäevi
N. I. Šunovile	1,50	—
V. S. Sokolovale	1,00	—
K. G. Kondratjevile	1,35	—
A. N. Sokolovale	—	2,0
S. T. Sapunovile	—	1,0
O. J. Šerbakovale	—	0,50
V. V. Jartšenkole	—	0,53
Kokku	3,85	4,03

Normipäevade arvestuslehtedel on koondatud kokku mitme töö nimetus, samuti esineb ka juhtusid, et normipäevad on arvestatud, ilma et arvestuslehele oleks märgitud tehtud tööde nimetusi, mille tõttu normipäevade arvestuse õigsust pole võimalik kontrollida.

Normipäevade arvestuslehti kontrollib kolhoosi raamatupidamine pealis-kaudselt ja arvestuslehtedel esinevaid vigu ei avastata ning neid ei parandata õigeaegselt.

«Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatut» põllumajanduskultuuride järgi peetakse kolhoosi raamatupidamises hilinemisega kahē kuu võrra ning kolhoosi juhatus ei kontrolli õigeaegselt normipäevade kulutamise vastavust normipäevade kulutamise plaanile.

Kokku oli plaanis aasta kohta ette nähtud kulutada 96706 normipäeva, tegelikult on 1. oktoobriks 1956 kulutatud 82002 normipäeva.

Administratiiv- ja teenindava personali töötasuks oli 1. oktoobriks 1956 kulutatud 3025 normipäeva, plaani järgi oli aga ette nähtud kulutada selle perioodi jooksul 2736 normipäeva.

4. Kolhoosi kohustuste täitmine riigi vastu

Müügikohustuste, naturaaltasu ja kokkuostu lepingute plaani täitmisel kolhoosi poolt on seis 1. oktoobril 1956 järgmine:

Jrk. nr.		Mõõtühik	Plaan 1. oktoobriks 1956	Täidetud 1. oktoobriks 1956	Täitmi- sest puudu
	Riiklikud müügikohustu- sed				
1.	Nisu	ts	1335	1335	—
2.	Muu teravili	"	618	657	—
3.	Päevalill	"	434	416	18
4.	Soja (uba)	"	20	20	—
5.	Hein	"	119	131	—
6.	Köögivilid ja kartul	"	801	684	117
7.	Liha	kg	6220	6118	102
8.	Munad	tk.	8792	8626	166
9.	Vill	kg	304	314	—
10.	Piim	l	18252	17518	734
	Naturaaltasu masina- traktori jaama töö eest				
1.	Nisu	ts	1754	1878	—
2.	Muu teravili	"	1333	1535	—
3.	Päevalill	"	794	815	—
4.	Soja (uba)	"	19	19	—
	Riiklik kokkuost				
1.	Nisu	ts	2000	2008	—
2.	Piim	kg	116000	116023	—

5. Tulude-kulude eelarve täitmine

Tulude osas

Jrk. nr.	Laekumise liik	Eelarve järgi 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Täidetud 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Eelarve täitmise %
1.	Taimekasvatusest	410,0	465,1	113,4
2.	Loomakasvatusest	405,0	397,7	98,2
3.	Abiettevõtetest	30,0	36,3	121,0
4.	Mitmesugused rahalised tulud	40,0	42,3	105,7
	Kokku	885,0	941,4	106,4

Kulude osas

Jrk. nr.	Kuluartikkel	Eelarve järgi 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Täidetud 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Eelarve täitmise %
1.	Tulumaks	69,2	69,9	101,0
2.	Kindlustusmaksed	98,5	98,6	100,0
	Kokku	167,7	168,5	100,5
	Kulutused tootmis- vajadusteks			
3.	MTJ-i ja spetsialiseeritud jaamade tööde eest tasumine rahas	46,9	42,5	90,3
4.	Mineraalväetiste kulu	28,5	28,5	100,0
5.	Ostetud seemnete kulu	20,6	23,6	114,5
6.	Ostetud söötade kulu	19,5	18,6	95,4
7.	Ostetud väikeinventari kulu	44,8	26,4	58,8

Jrk. nr.	Kuluartikkel	Eelarve järgi 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Täidetud 1. oktoobriks 1956 (tuh. rbl.)	Eelarve täitmise %
8.	Hoonete, põllutöomasinate, transpordivahendite, inventari ja seadmete jooksev remont	34,3	30,4	88,6
9.	Kütte- ja määrdeainete kulu	30,9	36,5	118,8
10.	Põllumajandustaimede kahjurite tõrje	2,6	0,2	7,8
11.	Loomade ravi	3,6	1,8	50,0
12.	Ostetud toorainete ja materjalide kulu abiettevõtetes	31,3	30,6	98,4
13.	Palgatud isikute töötasu	12,0	12,0	100,0
14.	Muud kulud	11,0	14,0	127,2
	Kokku	286,0	265,0	92,8
15.	Uldmajanduslikud ja administratiivjuhtimise kulud	12,7	8,4	76,0
16.	Rahaline juurdemaks kolhoosi esimehele ja raamatupidajale	8,6	8,6	100,0
17.	Eraldamised jagamatu fondi täiendamiseks, mis makstud kapitaal-mahutuste arvele	206,0	197,0	95,6
18.	Rahaliste avansside väljandmine normipäevadele	270,0	285,6	105,8

Teraviljakultuuride alal on riiklikud kohustused täidetud kindlaks määratud tähtaegadel ja enne tähtaega. Oigeaegselt on makstud naturaaltasu masina-traktorijaama tööde eest ja täidetud riikliku kokkuostu leping. Kuid vaatamata olemasolevatele võimalustele viivitab kolhoosi juhatus loomakasvatussaaduste — liha, piima ja munade — riiklike müügikohustuste täitmisega.

Kolhoosi juhatus peab võtma tarvitusele abinõud riiklike müügikohustuste täielikuks täitmiseks nende põllumajandussaaduste osas, kus neid kohustusi pole veel täidetud.

Kolhoosi juhatus on üles näidanud vajalikku hoolt eelarve tulude osa täitmisel. Kolme kvartaliga on sellest täidetud 106,4%, mis võimaldab aasta tulude eelarvet tunduvalt ületada.

Kapitaalmahutuste alal on eelarve tulude osas täidetud. Kapitaalmahutusteks on kulutatud 367,5 tuhat rubla. Jooksva aastal alustatud sigala ehitamine 200 seale on lõpetatud, hobusetalli ehitamist lõpetatakse. Revisjonikomisjon leiab, et kolhoosi juhatus kasutab palju väljastpoolt palgatud tööjõudu, kuigi abitöödeks võinuks kasutada kolhoosnikuid. Selle asjaolu tõttu läks sigala ehitamine eelarvega võrreldes 7500 rubla võrra kallimaks maksmaks.

Asutuste ja isikutega ning kolhoosnikutega peetavate arvelduste seisu kontrollimisel tegi revisjonikomisjon kindlaks, et arveldusi teostatakse õigeaegselt, debitoorne võlgnevus on 3208 rubla, avantsi normipäevade arvel antakse kolhoosnikutele igakuiselt ainult arvestuslehtede järgi ning ranges vastavuses artelli iga liikme poolt väljatöötatud normipäevade arvule.

Revisjoni tulemuste põhjal teeb revisjonikomisjon järgmised ettepanekud:

1. Kõik vara ja materiaalsete väärtuste ülejäägid, mis revideerimisel leiti materiaalselt vastutavate isikute juures, võtta arvele. Kolhoosi juhatus kohustagu materiaalselt vastutavaid isikuid õigeaegselt esitama dokumendid vara ja materjalide kolhoosisiseste üleandmistele kohta ning valmistatud esemete arvelevõtmise kohta.

2. Laohoidja Semjonova juures avastatud puudujääkide, 15 kg liha ja 3 lambanaha väärtus nõuda sisse rahas turuhindade alusel. 46,3 kg nisu, 16,2 kg liha, 22 kg soola ja 0,6 kg taimeõli puudujääk kanda maha loomuliku kaona.

3. Brigadir Nihhotinile kinnistatud vara kohta, milline puudujääk osutus vara üleandmise mitteõigeaegse vormistamise tulemuseks raamatupidaja Belova poolt, vormistada dokumendid hiljemalt 20. oktoobriks 1956.

4. Raamatupidaja Belovale teha ettepanek korda seada materiaalsete väärtuste arvestust ja nõuda materiaalselt vastutavalt isikuil õigeaegset dokumentide esitamist, kolhoosi juhatusel aga teha ettepanek karistada arvestusdistipliini rikkujaid.

5. Kolhoosi juhatusel teha ettepanek nõuda brigadiridelt, et nad arvestaksid normipäevi vastavalt põllumajandusliku artelli põhikirja nõuetele. Raamatupidaja Beloval kontrollida rangelt normipäevade arvestamise õigsust. Kohustada kolhoosi juhatus ühe nädala jooksul likvideerima sissekannete mahajäämist «Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatus» ning sisse seada kontroll normipäevade kulutamise õigsuse ja plaanile vastavuse üle.

6. Majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise akt ette kanda kolhoosnikute järgmisel üldkoosolekul.

Revisjonikomisjoni esimees: *Kirpitšov*
Revisjonikomisjoni liikmed: *Fedorov, Ivašina*
Sobolev, Kirjušina
Kolhoosi esimees: *Kadušin*
Raamatupidaja: *Belova*

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missugused andmed peavad tingimata olema igas revideerimisaktis?
2. Kuidas organiseerib revisjonikomisjon kontrolli revisjoni tulemuste põhjal tehtud omapoolsete ettepanekute täitmise üle?

Viies loeng

RAHALISTE VAHENDITE JA VÄÄRTPABERITE KONTROLLIMINE

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XX kongressi direktiivides on ette nähtud kuuendal viisaastakul suurendada tunduvalt tähtsamate põllumajandusliku toodangu liikide tootmist kolhooside poolt. Maaviljeluse ja loomakasvatuse kogu- ja kaubatoodangu suurendamine kutsub esile kolhooside rahaliste tulude uue tõusu. Seoses kolhooside tugevnemisega ja tootmise kasvuga on nende finantsiline tegevus juba nüüd jõudnud niisuguse ulatuseni, kus õige planeerimine ja rahaliste vahendite arvestamine on kolhooside ühismajapidamise edasiseks arendamiseks eriti suure tähtsusega. Igas kolhoosis tuleb rangelt kinni pidada põllumajandusliku artelli põhikirjas ettenähtud korrast rahaliste vahendite arvelevõtmise, kulutamise ja hoidmise kohta.

Põllumajandusliku artelli tüüpõhikirja 12. punktis on öeldud, et vabad rahasummad hoiab artell oma jooksva arvel pangas või hoiukassas. See tähendab, et kõik rahalised laekumised, välja arvatud jooksvateks kulutusteks vajalikud summad, peab artelli juhatus andma panka või hoiukassasse. Kolhoosi kassas võib hoida ainult väikesi rahasummasid, mida vajatakse jooksvateks majapidamiskuludeks. Kolhoosi kassas hoitava sularaha summa suurus määratakse kindlaks kolhoosnikute üldkoosoleku poolt tootmis-finantsplaani kinnitamisel.

Rahaliste vahendite revideerimisel on revisjonikomisjoni põhiülesandeks kontrollida, kuidas kolhoosi juhatus täidab raha arvelevõtmise, hoidmise ja kulutamise kohta kehtestatud korda ja kuidas säilitatakse rahalisi vahendeid.

1. Kassa revideerimine

Raha säilivuse eest kassas vastutab kolhoosi laekur.

Kassat revideerib revisjonikomisjon iga kuu, reeglikohaselt ei teatata seejuures revideerimise päeva kolhoosi juhatusesele ega kolhoosi laekurile ette. Sääraseid revisjone nimetatakse ootamatuiks. Peale selle tuleb revisjonikomisjonil artelli kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimisel teostada ka kassas oleva raha dokumentaalset kontrolli.

Kassa revideerimisel tuleb kindlaks teha:

kas tegelik sularaha seis vastab raamatulisele jäägile;
kas kassasse laekuv raha kantakse õigeaegselt sissetulekutele ja kas juhatus peab kinni vabade rahasummade pangas või hoiuarvel hoidmise korrast;

kas ei esine rahaliste vahendite ebaseaduslikku kulutamist;
kas olemasolev raha hoidmise kord kindlustab raha säilimist.

Kassa seisu kontrollib revisjonikomisjon kolhoosi raamatupidaja juuresolekul.

Esimeses järjekorras teeb revisjonikomisjon kindlaks raha tegeliku jäägi kassas. Kolhoosi laekur loeb revisjonikomisjoni liikmete juuresolekul üle kassas oleva sularaha. Laekuri poolt esitatud rahasumma märgitakse üles revideerimisakti. Postmargid, mis on kassas, arvestab revisjonikomisjon rahaliste väärtustena.

Kolhoosi laekur on kohustatud pidama rahaliste vahendite kõikide laekumiste ja kulutamiste arvestust. Selleks on ette nähtud «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamat» («Kassaraamat»). Selle raamatu pidamise kord on toodud kursuse «Arvestus ja aruandlus kolhoosides» loengutes.

Revideerimise momendil võib laekuri käes olla dokumente, mis pole veel sissetulekute ja väljaminekute raamatusse sisse kantud, kuid mille järgi raha on saadud või välja makstud. Revisjonikomisjon kontrollib neid dokumente. Ebaõigelt vormistatud dokumente, samuti ka eraviisilisi allkirju kassast saadud raha kohta revisjonikomisjon arvesse ei võta. Sääraste dokumentide vastu väljamakstud raha loetakse kassa puudujäägiks ning tuleb laekurilt sisse nõuda. Kõik dokumendid, mis revisjonikomisjon on tunnistanud seaduspärasteks ja nõuetekohaselt vormistatuiks, tuleb laekuril sisse kanda «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatusse». Pärast dokumentide sissekandmist tuuakse raamatus välja raha jääk revideerimise päevaks ning dokumendid antakse üle raamatupidajale. Dokumentide saamise kohta annab raamatupidaja või arvepidaja, kes peab rahaliste vahen-

dite arvestust, allkirja «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatusse».

Sularaha jäägi kindlakstegemise ja raha tegeliku jäägi võrdlemise «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» välja- toodud jäägiga vormistab revisjonikomisjon vahepealse aktiga. Akt koostatakse järgmiselt.

A K T

1. oktoobril 1956 kontrollis Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjoni- komisjon, koosseisus: revisjonikomisjon esimees I. K. Kirpitšov ja revisjoni- komisjoni liige K. E. Sobolev kolhoosi raamatupidaja N. I. Belova juures- olekul kolhoosi kassa rahalist seisu laekur S. A. Grjazevi juures.

1. «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatu» järgi on 1. oktoob- riks 1956 raha jääk 303 rbl. 47 kp.

2. Laekur esitas sularahas 283 rbl. 47 kop. ja postmarkides 20 rubla, kokku 303 rbl. 47 kop.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*

Revisjonikomisjoni liige: *K. Sobolev*

Laekur: *S. Grjazev*

Raamatupidaja: *N. Belova*

Pärast raha tegeliku seisu kindlakstegemist kontrollib revis- jonikomisjon kõiki kassa sissetuleku- ja väljaminekudokumente, «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatusse» tehtud sisse- kannete ning nende sissekannete alusel väljatoodud jäägi õigsust.

Selleks kontrollitakse iga sissekannet «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus», tehakse kindlaks, kas sissekanne on vastava sissetuleku- või väljaminekudokumendiga tõendatud, kas dokument on õigesti koostatud ning kas selles väljendatud ope- ratsioon on seaduspärane.

Kõik kassas laekunud rahasummad peavad olema tõendatud kassa sissetulekuorderitega, mis on kolhoosi esimehe ja raamatu- pidaja poolt alla kirjutatud.

Kassa sissetulekuorderil märgitakse tingimata orderi number, kuupäev ja aasta, kellelt ja mille eest raha on saadud ning lae- kunud raha summa arvudes ja sõnadega. Kõigil kassa sissetuleku- orderitel peab olema laekuri allkiri raha vastuvõtmise kohta. Kassa sissetulekuorderite blanketid tuleb kolhoosi raamatupidajal varem ära nummerdada.

Raha väljaandmine kassast võib toimuda ainult kaht liiki dokumentide järgi: «Naturaal- ja rahaliste väljaandmiste lehtede» ja kassa väljaminekuorderite järgi. Esimene liik dokumente koostatakse kolhoosnikutele normipäevade järgi igakuiste avansside või lõpparvelduseks väljaantavate summade kohta. Neile lehtedele kirjutavad tingimata alla kolhoosi esimees ja

raamatupidaja. Iga summa järel peavad lehel olema kolhoosnikute allkirjad raha saamise kohta. Väljaantud raha üldsumma kirjutatakse lehe alumisesse osasse sõnadega. Väljaantud summade õigsust tõendab laekuri oma allkirjaga. «Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehtede» kontrollimisel soovitatakse väljaantud üksiksummad kokku võtta.

Kõigil teistel raha kassast väljaandmise juhtudel koostatakse kassa väljaminekuorder. Orderile kirjutavad alla kolhoosi esimees ja raamatupidaja. Saaja kirjutab orderile alla, märkides saadud rahasumma sõnadega. Üksikutel juhtudel lisatakse rahasaaja allkirja asemel orderi juurde tõendav dokument, mis kinnitab raha väljaandmist. Näiteks sularaha maksmisel jooksvale arvele annab panga osakond välja kindlaksmääratud vormi järgi kviitungi, milline lisatakse kassa väljaminekuorderi juurde.

Dokumentidele kolhoosi heaks tehtud tööde eest tasumiseks peab olema juurde lisatud kolhoosi esimehe korraldus või nendele dokumentidele märgitud tema pealdis nende tasumiseks kassast, samuti peab olema juurde lisatud kolhoosi ametiisiku tõendatud tööde vastuvõtmise kohta.

Eraisikute avaldustes ja arvetes näidatakse ära isiku aadress, passi number ning kelle poolt ja millal pass on välja antud.

Kontrollides kassa väljaminekudokumente vara ja teiste materiaalsete väärtuste ostu kohta, teeb revisjonikomisjon kindlaks, kas kolhoos on dokumentides mainitud väärtused kätte saanud ning kas dokumentidel on nende isikute allkirjad, kes soetatud esemed on hoiule võtnud. Ühtlasi kontrollitakse ka, kas ostetud esemed on arvestusraamatutes arvele võetud.

Rahaliste väljaminekudokumentide kontrollimine revisjonikomisjoni poolt on erakordselt suure tähtsusega. Kuritarvituste ning ühiskondliku vara raiskamise faktid ilmnevad ainult põhjalikul dokumentide kontrollimisel.

Dokumentide kontrollimisel võrdleb revisjonikomisjon kõiki sissekandeid «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» sissetuleku- ja väljaminekudokumentidega, alates viimasest revisjonist, ning kõrvutab laekuri raamatusse sissekantud summasid dokumentides esinevate summadega.

Kontrollitud sissekanded laekuri raamatus ja dokumendid ise märgistatakse tingmäärgiga, et nende juurde poleks vaja põhjuse ta teistkordselt tagasi tulla.

Pärast seda, kui iga sissekanne «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» on kontrollitud ja võrreldud tõendavate dokumentidega, kontrollib revisjonikomisjon laekuri poolt raamatus

revideerimise päevaks näidatud raha jäägi õigsust. Raha jäägile, mis oli olemas aasta alguks või eelmise revideerimise päevaks, liidetakse kontrollitava ajavahemiku kestel laekunud rahaliste vahendite üldsumma ning lahutatakse kogu rahaliste vahendite väljaminek samas ajavahemikus. Saadud summa ongi kassas oleva raha raamatuliseks jäägiks.

Oletame, et eelmise revideerimise päevaks oli «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatu» järgi vahendite jäägi summa 310 rbl. Kontrollitava kuu kestel laekus kassasse 88 540 rbl. ja sama aja kestel maksti kassast välja 88 546 rbl. 53 k. Tähendab, kassa jääk peab revideerimise päevaks olema 303 rbl. 47 k.

Rahaliste vahendite jääki kassas on tarvis võrrelda ka kolhoosi raamatupidaja poolt tehtud raamatuliste sissekannetega. Kolhoosides, kus arvestust peetakse kahekordse süsteemi järgi, võrdleb revisjonikomisjon jääki «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» sissekannetega «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutiste ja isikute arvelduste raamatus» (konto «Kassa» järgi), mida peetakse kolhoosi raamatupidamises.

Pärast sissekannete õigsuse kontrollimist «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» toimub kassa ülejäägi või puudujäägi lõplik kindlakstegemine.

Juhul, kui kassas on vahendite puudujääk või ülejääk, nõuab revisjonikomisjon laekurilt suulist või kirjalikku seletust tekkinud vahe põhjuste kohta. See seletus märgitakse lühidalt revideerimisakti.

Kassas avastatud raha ülejäägi korral teeb revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ettepaneku see ülejääk viivitamatult arvele võtta. Juhul, kui esineb rahaliste vahendite raiskamisi, on revisjonikomisjon kohustatud tegema kolhoosijuhatusle ettepaneku tagandada laekur kohe ametikohalt ning anda asi kohtu-juurdlusorganitele laekuri vastutuselevõtmiseks ja raisatud raha sissenõudmiseks.

Kassa revisjoni lõpetamisel teevad mõned revisjonikomisjonid «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatusse» märkme revisjoni tulemustest. Ülalesitatud näite puhul võib mäрге olla umbes järgmine:

Sissekanded raamatus on võrreldud sissetuleku- ja väljaminekudokumentidega 28. augustist kuni 1. oktoobrini 1956.

Raha jääk kassas oli revideerimispäevaks 303 rbl. 47 k.

Revisjonikomisjoni esimees: S. Kirpitšov

Revisjonikomisjoni liige: K. Sobolev

Laekur: S. Grjazev

Raamatupidaja: N. Bebova

Kontrollides sissekandeid «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus», pöörab revisjonikomisjon tähelepanu kõikidele suuremate rahasummade kassasse laekumise juhtudele ning ajale, mille jooksul need summad on kulutatud. Kõik suurte rahasummade pikemaajalised kassas hoidmise juhud peab revisjonikomisjon märkima akti.

AKT

1. oktoobril 1956 viis Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon koosseisus: revisjonikomisjoni esimees I. K. Kirpitšov ja revisjonikomisjoni liige K. E. Sobolev, laekur S. A. Grjazevi ja kolhoosi raamatupidaja N. I. Belova juuresolekul läbi kolhoosi kassa rahaliste vahendite ootamatu revisjoni ajavahemiku kohta 28. augustist kuni 1. oktoobrini 1956.

Revideerimisel tehti kindlaks järgmist:

1. Raha jääk kolhoosi kassas 28. augustiks oli 310 rubla. Kontrollitaval ajavahemikul laekus kolhoosi kassasse 88 540 rbl. ja kulutati 88 546 rbl. 53 k. Raha jääk 1. oktoobriks 1956 peab olema 303 rbl. 47 k. «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatu» järgi on jäägi summa 303 rbl. 47 k.

2. Laekur Grjazev esitas sularahas 283 rbl. 20 k. ja postmarkides 20 rubla, mis vastab sissekannetele «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus».

3. Kassa sissetuleku- ja väljaminekudokumentide kontrollimisel on kindlaks tehtud, et kassa sissetulekuorderil nr. 273 12. septembrist 1956 summas 500 rubla puudub laekuri allkiri raha vastuvõtu kohta.

Ivanovo Tarbijate Kooperatiivi arvel nr. 127 27. septembrist 1956 rangide ostu kohta puudub isiku allkiri, kes rangid vastu võttis.

Ülejäänud dokumendid on õigesti vormistatud ja raha ebaseaduslikke väljaandmisi revisjonikomisjon ei leidnud.

4. 19. septembrist 1956 hoiti kolhoosi kassas sularaha 6 tuhat rubla, mis oli saadud saaduste müügist turul. Alles 28. septembril viidi see raha jooksvale arvele panka.

5. Väärtpaberite kontrollimisel selgus, et 1948. aasta 2-protsendilise riigilaenu obligatsioonid (protsendiline väljalase) on Ivanovo hoiukassasse paigutatud vastavalt hoiutunnistusele nr. 015643 summas 11 400 rbl., mis vastab raamatutes näidatud jäägile. Jooksvad kupongid protsentide saamiseks on hoiukassas ümber vahetatud.

6. Revisjonikomisjon paneb kolhoosi juhatusele ette:

kõik sularaha suuremad jäägid kanda jooksvale arvele panka ning mitte hoida kassas sularaha summasis, mis ületavad kolhoosnikute üldkoosoleku poolt kindlaksmääratud piiri;

kolhoosi raamatupidajal N. Beloval pöörata tähelepanu kassadokumentide paremale vormistamisele.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*
Revisjonikomisjoni liige: *K. Sobolev*
Laekur: *S. Grjazev*
Raamatupidaja: *N. Belova*

Pärast akti koostamist ja revideerimise tulemuste arutamist esitab revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ettepanekud ilmsikstulnud väärnähtuste kõrvaldamise kohta. Selleks annab revisjoni-

komisjon ühe eksemplari revideerimisaktist kolhoosi juhatusele ning välvab järgnevalt selle üle, et kolhoosi juhatust täidaks esitatud ettepanekuid.

2. Jooksvate arvete revideerimine

Kolhoosi revisjonikomisjon peab osutama tõsiselt tähelepanu rahaliste vahendite pangas arvetel hoidmise korrast kinnipidamise kontrollimisele.

Kolhoos avab panga osakonnas mitu jooksvat arvet (kontot): põhi jooksev arve, mille kaudu teostatakse arveldusi (tulude laekumised ja maksed) kolhoosi kõikide majanduslike operatsioonide alal.

Valitsuse otsustega on Riigipanga ja Põllumajanduspanka osakondadel ning hoiukassadel keelatud teostada kolhoosi jooksvatelt arvetelt ükskõik milliseid vahendite mahakandmise makseteks, mida peavad maksma kolhoosnikud. Igasugused sissemaksed kolhoosnikute eest mitmesugustesse vabatahtlikesse ühinguisse, sissemaksed kolhoosnikute poolt tellitud riigilaenu obligatsioonide eest, samuti ka maksude ja maksete tasumine kolhoosnikute isiklikult majapidamiselt — kõik need rahalised arveldused tuleb teostada ainult kolhoosnikutel endil oma isiklikest tuludest. Seda asjaolu peab revisjonikomisjon revideerimisel silmas pidama. Tuleb kindlaks teha, kas ei esinenud juhatuse loata vahendite jooksvalt arvelt mahakandmise juhtusid; milliseid kulusid kandis kolhoos selle tagajärjel, et jooksvalt arvelt kanti vahendeid maha kohtuotsuse põhjal, ning kes on selles süüdi; kas ei teostata makseid jooksvalt arvelt kolhoosnikute ja teiste isikute kohustuste kattteks.

Eri jooksev arve (konto), millele panga osakond kolhoosi nõudmisel kannab 25 protsenti kõikidest majandusharudest laekuvatest rahalistest tuludest ja 50 protsenti vahenditest, mis saadud avansina varumisorganisatsioonidelt kontraheerimislepingute, riikliku kokkuostu ja riiklike müügi kohustuste järgi. Ülejäänud 50 protsenti avanssides ja 75 protsenti rahalistest tuludest kantakse põhi jooksvale arvele. Vahendeid eri jooksvalt arvelt võib kolhoosi juhatust kulutada ainult kolhoosnikutele avansside väljaandmiseks ja arveldusteks normipäevade järgi;

kapitaalmahutuste arve (konto), millele laekuvad kolhoosi kapitaalkulutusteks (ehitusteks, masinate ja seadmete omandamiseks) ettenähtud vahendid.

Jooksvaid arveid ja kapitaalmahutuste arvet kontrollib revisjonikomisjon igal kvartali-revideerimisel. Jooksvate arvete ope-

ratsioonide kontrollimisel peab revisjonikomisjon kindlaks tegema:

pangast tšekkide järgi saadud sularaha kassas arvelevõtmise õigsuse;

jooksvalt arvelt võetud vahendite kulutamise õigsuse ja seaduslikkuse;

jooksvatel arvetel seisvate tegelike jääkide vastavuse jääkidele, mis on näidatud kolhoosi raamatutes.

Kord kuus saadab panga osakond kolhoosile väljavõttes igast jooksvast arvest ja kapitaalvahetuste arvest, mis kujutavad enesest täpseid ära kirju panga poolt kolhoosi arvetesse tehtud kirjenditest, samuti ka dokumendid, mis on saadud organisatsioonidelt, kelledega kolhoosil oli arveldusi panga kaudu.

Jooksva arve operatsioonid (sissekanded vahendite laekumise kohta jooksvale arvele ja vahendite mahakandmise kohta jooksvalt arvelt), mis on näidatud panga väljavõttes, peavad rangelt vastama sissekannetele, mida kolhoosi arvepidaja (raamatupidaja) on kirjendanud «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvelduste raamatus». Võrreldes neid sissekandeid, kontrollib revisjonikomisjon samaaegtelt jooksvalt arvel olevate rahaliste vahendite arvestuse õigsust ja nende säilitamist ning arvepidamise õigsust kolhoosis.

Iga sissekanne kolhoosi kontosse pangas peab olema tõendatud dokumentidega. Näiteks ülekanneid, mida kolhoos tegi oma võlgnevuse tasumiseks või kohustuslike maksete katteks, tõendavad maksekäsundite ära kirjad, millel on kolhoosi esimehe ja arvepidaja (raamatupidaja) allkiri ning panga allkiri maksekäsundite täimiseks võtmise kohta. Laekumisi jooksvale arvele tõendavad nende organisatsioonide maksekäsundite ära kirjad, kes kandsid vahendeid kolhoosi jooksvale arvele. Kui raha laekub kolhoosi jooksvale arvele äraantud saaduste eest varumisorganisatsioonidelt, näitab pank väljavõttes vastuvõtukviitungite või -registrite numbrid, millede järgi tasumine toimus. Seepärast kontrollib revisjonikomisjon jooksva arve ja kapitaalvahetuste arve revideerimisel pangalt saadud arveväljavõtte järgi tehtud operatsioonide õigsust ning teeb ühtlasi kindlaks, kas need kajastuvad õigesti raamatupidamise raamatus. Dokumente kontrollitakse sama korra järgi nagu kassaoperatsioonide puhulgi.

Vajaduse korral võib revisjonikomisjon Riigipanga või Põllumajanduspanga osakonnalt saada teatise revideerimispäevaks jooksvalt arvel olevate vahendite jäägi kohta, nõutades seda pangalt eri kirjaga kolhoosi juhatuse kaudu.

Kapitaalmahutuste arve operatsioonide revideerimisel kontrollib revisjonikomisjon, kas jagamatu fondi vabad summad on täies ulatuses sellele arvele kantud ja kas kapitaalmahutuste arvelt saadud raha kulutatakse sihituse kohaselt.

Jagamatu fondi regulaarne täiendamine ja õige kasutamine omab määratu suurt tähtsust kolhooside ühismajapidamise tugevdamisel. Nendes kolhoosides, kus jagamatu fondi vahendeid ei kanta õigeaegselt kapitaalmahutuste arvele, võidakse neid vahendeid kulutada muuks otstarbeks, mis tekitab aga kolhoosi ühismajapidamisele tõsist kahju.

Revisjonikomisjon peab hoolikalt jälgima seda, et juhatus kannaks jagamatu fondi vahendeid õigeaegselt ja täies ulatuses panka kapitaalmahutuste arvele hoiale.

Laiendatud taastootmise kindlustamiseks ning jagamatu fondi suurendamiseks eraldavad kolhoosid vastavalt põllumajandusliku artelli tüüppõhikirja nõudele iga aasta osa oma rahalistest tuludest. Jagamatu fondi täiendamiseks eraldatakse mitte alla 15% ja mitte üle 20% artelli rahalistest tuludest.¹

Jagamatusse fondi eraldatavate rahaliste vahendite summad sõltuvad rahaliste tulude suuruselt. Rahaliste tulude kasvuga suurenevad vastavalt ka eraldamised jagamatusse fondi.

Kolhoosi tulude suurendamise põhiliseks vahendiks on põllumajandussaaduste tootmise laiendamine põllumajanduskultuuride saagikuse ja loomade produktiivsuse tõstmise teel.

Eraldamised rahalistest tuludest on jagamatu fondi täiendamise peamiseks allikaks.

Eraldamised jagamatu fondi täiendamiseks tuleb regulaarselt, selle järgi, kuidas rahalised tulud laekuvad, sisse maksta. Kolhoosi tootmis-finantsplaanis on näidatud, kui palju vahendeid on artelli juhatus kohustatud igas kvartalis kandma tuludest kapitaalmahutuste arvele.

Peale eraldamiste tuludest kuuluvad aasta kestel kapitaalmahutuste arvele kandmisele järgmised summad:

sissetulek vara müügist (peale loomade);

summad, mis laekunud kolhoosi juhatusel otsusel töö- ja produktiivloomade, nii täiskasvanud kui noorloomade müügist nende asendamiseks parandatud või tõuloomadega;

kui mõne loomade liigi arvulise kasvu plaan pole täidetud,

¹ Vt. brošüür «Kolhoosikorra edasiarendamisest ja masina-traktorijaamade reorganiseerimisest» ning «Kolhoosikorra edasiarendamise ja masina-traktorijaamade reorganiseerimise seadus», Eesti Riiklik Kirjastus, 1958, lk. 34. Toim.

siis ka osa summadest, mis laekunud produktiiv- ja tööloomade ning tapasaaduste müügist kolhoosikaubanduse korras, nii suures ulatuses, mis täielikult kindlustaks kõikide loomaliikide arvilise kasvu plaani täitmise;

kindlustushüvitused, mis kolhoos on saanud hukkunud loomade ja muu vara eest;

muud vahendite laekumised jagamatu fondi täiendamiseks (kolhoosnike sisseastumismaksud, kapitaalvahutuste arve protsendid jms.)

Kapitaalvahutusi tuleb suunata eeskätt ühismajapidamise arendamisele — majapidamishoonete, loomakasvatusruumide, niisutus- ja kuivenduskanalite ning veekogude ehitamisele, maade puhastamisele võsast, põllukaitse-metsaribade istutamisele, kolhooside elektrijaamade ja teiste ehituste loomisele, mis on vajalikud kolhooside ühismajapidamise edukaks arendamiseks. Kapitalkulutusi võib teha ka niisuguseks otstarbeks, nagu inventari, sisseseadete, loomade jms. soetamine, ehitusmaterjalide ostmine, samuti ka kulutused kapitaalremondiks.

NLKP XX kongressi resolutsioonis NLKP Keskkomitee aruande kohta on öeldud: «Kongress on seisukohal, et praegu, kus paljude kolhooside majanduslikud võimalused on märksa kasvanud, on vaja rööbiti tootmise igakülgse laiendamisega, mis alati peab olema esiplaanil, pöörata tõsist tähelepanu elumajade, klubide, lasteasutuste ning teiste kultuuri- ja elutarbeliste hoonete ehitamisele kolhoosides.»¹

Vahendeid kapitaalvahutuste arvelt kulutatakse artiklite järgi, mis on ette nähtud tulude-kulude eelarves. Üksikutele juhtudel, pakilisteks tootmisvajadusteks, võib juhatus artelli liikmete üldkoosoleku otsuse põhjal vahendeid kapitaalvahutuste arvelt ajutiselt laenata. Laenatud summad tuleb tagastada kindlaksmääratud tähtpäevaks. Revisjonikomisjon peab jälgima, et need laenud oleksid õigeaegselt taastatud.

Põllumajanduspangas kapitaalvahutuste arvel hoitava jagamatu fondi vahendite säilitamist ja kulutamise õigsust revideeritakse sama korra järgi nagu jooksva arve revideerimiselgi.

Jooksvate arvete revideerimise tulemused märgitakse üldisse revideerimisakti. Avastatud üleastumiste kohta tehakse kolhoosi juhatusele ettepanekud esinevate väärnähtuste kõrvaldamiseks.

Praktikas koostavad revisjonikomisjonid sageli kassa ja jooksvate arvete revideerimise kohta ühe ühise akti. Sellist korda võib

¹ Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XX kongressi resolutsioonid, Eesti Riiklik Kirjastus, 1956, lk. 15.

rakendada, ent ei tohi unustada, et kassas ja jooksvatel arvetel oleva raha säilimise revideerimine moodustab ainult ühe osa revisjonikomisjoni tööst, ning piirduda oma tegevuses ainult kassa ja jooksvate arvete revideerimisega pole revisjonikomisjoni õigust.

Allpool anname kassa ja jooksvate arvete revideerimise akti näidise.

A K T

2. aprillil 1956 viis Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjoni koosseisus: revisjonikomisjoni esimees I. K. Kirpitšov ja revisjonikomisjoni liige S. M. Fedorov, kolhoosi laekuri G. A. Grjazevi ja raamatupidaja N. I. Belova juuresolekul läbi kolhoosi rahaliste vahendite dokumentaalse revisjoni ajavahemiku kohta 1. jaanuarist kuni 1. aprillini 1956.

Revideerimisel tehti kindlaks järgmist.

1. Kassat kontrolliti ajavahemiku kohta eelmise revideerimise päevast 1. märtsist kuni 1. aprillini 1956.

Raha jääk kassas oli 1. märtsiks 618 rubla. Märtsikuus laekus kassasse sularahas 92 652 rubla ja kulutati 92 884 rubla. Seega peab kassa jääk olema 386 rubla. Sama summa on välja toodud «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» ning kolhoosi laekur esitas selle summa täies ulatuses. Ule- või puudujääke kassas seega ei olnud.

Kõik sissekanded «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatus» on tõendatud dokumentidega nii sissetulekute kui ka väljaminekute osas. Dokumentide kontrollimine näitas, et need on vormistatud õigesti ning raha väljaminek on toimunud tulude-kulude eelarve järgi. Üksikute dokumentide suhtes teeb revisjonikomisjon järgmised märkused:

kolhoosnikutele avansside väljaandmise lehel on kolhoosi liikme P. I. Polikarpovi eest alla kirjutanud tema tütar N. P. Polikarpova, kellele laekur Grjazev andis ilma volitusega välja 172 rubla;

farmijuhataja A. A. Glazunovi komandeerimistunnistusel tema komandeerimise puhul Pervomaiski linna loomade märgistamise (sälkamise) materjalide järele puudub märge tema kolhoosi tagasipöördumise aja kohta.

Mainitud puudused on revisjonikomisjoni ettepanekul parandatud ning dokumendid tagantjärele õigesti vormistatud.

Kõik kassasse laekunud vabad rahalised vahendid viiakse õigeaegselt kolhoosi jooksvale arvele.

2. Põhi jooksvat arvet nr. 101/12 Riigipanga Ivanovo osakonnas kontrolliti ajavahemiku kohta 1. jaanuarist kuni 1. aprillini 1956.

Vastavalt «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvel-duste raamatu» sissekannetele olid jooksva arve jäägid ja käive nimetatud ajavahemikul järgmised:

vahendite jääk põhi jooksva arvel 1. jaanuariks 1956	rubl. 187 624.—
laekus kvartali jooksva arvele	„ 238 763.50
kulutati ja kanti maha kvartali jooksva arvele	„ 342 601.50
jääk raamatute järgi on 1. aprilliks 1956	„ 83 786.—

Vastavalt panga väljavõttele on vahendite käive ja jäägid jooksva arvele kooskõlas arvestuse andmetega. Vahendite sissetulek ja väljaminek on tõendatud vastavate dokumentidega.

Revisjonikomisjon tegi kindlaks, et 18. märtsil tasus kolhoos Riigipangale 7500 rubla laenu ja 38 rubla protsente laenu tagastamise tähtpäeva möödalaskmise eest. Need vahendid kanti kolhoosi korraldusel maha jooksvalt arvelt. Kolhoosil oli jooksva arvel küllaldaselt vahendeid ning laenu oleks võinud kustutada õigeaegselt, kuid kolhoosi raamatupidaja Belova hooletuse tõttu maksmisega viivitati, mis läkski kolhoosile maksmata 38 rubla.¹

3. Kapitāalmahutuste arvet nr. 308/12 Põllumajanduspanga Ivanovo osakonnas kontrolliti ajavahemiku kohta 1. jaanuarist kuni 1. aprillini 1956.

Arvestusraamatu andmeil olid kapitāalmahutuste arvele tehtud järgmised sissekanded:

vahendite jääk arvel 1. jaanuariks 1956.	rbl. 172 600.—
laekus kvartali jooksul	„ 48 450.—
kulutati ja kanti maha	„ 96 300.—
jääk 1. aprilliks 1956	„ 124 750.—

Näidatud käive ja jäägid vastavad panga väljavõtetele kapitāalmahutuste arvest ning on tõendatud dokumentidega.

Revisjonikomisjon tegi kindlaks, et märtsikuus 1956 kandis kolhoos jooksvale arvele lammutamiseks müüdud vana, mittevajaliku küüni eest saadud 850 rubla, kuigi see summa tulnuks kanda kapitāalmahutuste arvele. Kuni 1. aprillini 1956 ei olnud seda viga likvideeritud.

22. märtsil 1956 sai kolhoos kapitāalmahutuste arvelt arveldusteks väljastpoolt palgatud spetsialistidega, kes ehitasid rippte karjaaeda, 3000 rubla sularahas, tegelikult on spetsialistidele töötasulehe järgi makstud 2352 rubla, ülejäänud 648 rubla, mis kuulus tagasikandmisele kapitāalmahutuste arvele, kulutas juhatus aga muuks otstarbeks.

4. Revisjonikomisjoni ettepanekud kolhoosi juhatusele on järgmised:

a) 38 rubla, mis kolhoos maksis Riigipangale laenu tagastamise tähtaja möödalaskmise eest, kanda kolhoosi raamatupidaja N. I. Belova arvele, kelle lohakuse ja hooletuse tõttu tähtaja möödalaskmine toimus. Hoiatada sm. Belovat tema vastutuse suhtes finantsdistsipliini rikkumise puhul;

b) kanda ühe nädala jooksul kapitāalmahutuste arvele küüni müügist saadud 850 rubla ja vääriti kasutatud 648 rubla, mis oli võetud kapitāalmahutuste arvelt arveldusteks väljastpoolt palgatud spetsialistidega.

Edaspidi mitte lubada kulutada jagamatu fondi vahendeid muuks otstarbeks, kui selleks, milleks nad on määratud.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*

Revisjonikomisjoni liige: *E. Fedorov*

Laekur: *S. Grjazev*

Raamatupidaja: *N. Belova*

Kolhoosi revisjonikomisjoni esimees kontrollib edaspidi seda, kuidas kolhoosi juhatus täidab revideerimise tulemuste põhjal tehtud ettepanekuid.

Peale jooksvate arvete Riigipangas ja kapitāalmahutuste arve Põllumajanduspangas võib kolhoosil olla veel rahaliste vahendite jääke akreditiivides. Akreditiivid avatakse panga osakonda-

¹ Samas korras vormistatakse ka eri jooksva arve kontrollimise tulemused.

des teistes linnades. Et kergendada arveldusi panga kaudu organisatsioonidega teistes linnades, kust kolhoos soetab temale vajalikke põhivahendeid või materjale (näiteks väetisi, metsamaterjale, loomi jne.), kannab kolhoosi juhatuse vajaliku summa jooksvalt arvelt üle panga osakonda hankija asukohas ning avab selles panga osakonnas akreditiivi. Akreditiivid on alati rangelt sihtotstarbelised ning piiratud kehtivusajaga, mille möödumisel pank tagastab akreditiivilt kasutamata jäänud vahendite jäägi kolhoosi jooksvale arvele.

Akreditiivoperatsioonide kontrollimise kord on samasugune kui jooksva arve puhul.

3. Väärtpaberite kontrollimine

Revisjonikomisjon peab kontrollima kolhoosis olevate riigilaenu-obligatsioonide säilimist. Paljudes kolhoosides hoitakse riigilaenu-obligatsioonid kassas, mis pole õige. Niisuguste faktide kindlakstegemisel teeb revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ettepaneku anda obligatsioonid hoiutähiku vastu hoiule hoiukassasse. Juhul kui kolhoosis kassas on obligatsioonid, võrdleb revisjonikomisjon nimestiku järgi obligatsioonide numbreid ning kontrollib kuponge, mille järgi obligatsioonidelt saadakse protsente. Kupongid, mille maksumäärpäev on käte jõudnud, kuuluvad sularaha vastu hoiukassas ümbervahetamisele, ning raha tuleb kohe kolhoosi jooksvale arvele kanda.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missuguse ajavahemiku järel revideeritakse kassat ja jooksvaid arveid?
2. Millise korra järgi toimub kassa revideerimine?
3. Missuguste dokumentidega tõendatakse raha väljaminekut kassast?
4. Kuidas toimib revisjonikomisjon, kui kassas ilmneb raha puudujääk?
5. Kuidas teha kindlaks, kas kolhoos on vabad rahalised vahendid õigeaegselt kandnud pankade jooksvale arvele?
6. Kus peab kolhoos hoidma temale kuuluvaid riigilaenuobligatsioone?
7. Missugused abinõud võtab revisjonikomisjon tarvitusele jagamatu fondi vahendite ebaõige hoidmise ja kulutamise faktide ilmnemisel?

Kuues loeng

SAADUSTE JA MATERJALIDE KONTROLLIMINE NENDE HOIUKOHTADE JÄRGI

Kõik kolhoosides toodetud saadused peavad olema õigeaegselt arvele võetud, peab olema kindlustatud nende säilimine ning nende kasutamine ainult sääraseks otstarbeks, mis vastab põllumajandusliku artelli põhikirjale ja tootmis-finantsplaanile.

Viljasaagi, loomakasvatussaaduste, seemnete, väetiste ja mitmesuguste majandusmaterjalide säilimise kontrollimiseks revideerib kolhoosi revisjonikomisjon igas kvartalis saadusi ja materjale ladudes, aitades ja hoidlates, brigaadides, farmides jne.

Saaduste ja materjalide revideerimisel teeb revisjonikomisjon kindlaks, kui suures koguses on tegelikult väärtusi laos, brigaadis, farmis ja teistes hoiukohtades, kui palju neid väärtusi on ühe või teise ametiisiku arvel raamatupidamise andmete järgi ning kas ei esine puudujääke, varastamisi ja teisi kuritarvitusi. Peale selle kontrollib revisjonikomisjon veel, kas saadused ja materjalid on õigeaegselt arvele võetud ning kas neid kulutatakse õigesti; kas ei esine saaduste ja materjalide tasuta või madala hinnaga väljamineku juhtusid; kas ei ole saadusi välja antud isikuile, kellel pole õigust nende saamiseks, ning vajadusteks, mis pole seotud kolhoositootmisega; kas seemet, söötasid ja teisi materjale säilitatakse õigesti.

Revisjonikomisjon kontrollib ka, kas kolhoosi raamatupidamine ja materiaalselt vastutavad isikud ise (laohoidja, brigadir jne.) peavad korrapäraselt saaduste ja materjalide arvestust (saaduste ja materjalide arvestuse kord on üksikasjalikult esitatud kursuse «Arvestus ja aruandlus kolhoosides» loengutes).

Saaduste ja materjalide tegelikud jäägid teeb revisjonikomisjon kindlaks seisuga esimeseks kuupäevaks. See on vajalik tegelike jääkide võrdlemise hõlbustamiseks raamatuliste andmetega, mis raamatupidaja toob välja iga kuu esimeseks kuupäevaks. Kui

olukord nõuab laohoidja või mõne teise materiaalse väärtuste eest vastutava isiku kontrollimist kuu jooksul, siis võtab revisjonikomisjon arvesse ka neid dokumente, mille järgi laohoidja võttis vastu või andis välja materiaalseid väärtusi esimesest kuupäevast kuni revideerimise päevani.

Nagu juba on mainitud, revideeritakse ladu tavaliselt üks kord kvartalis. Kui aga revisjonikomisjon saab signaale saaduste ja materjalide halva hoidmise kohta, peab ta revisjoni läbi viima otsekohe, ära ootamata järgmise kvartali revisjoni tähtpäeva saabumist. Viljasaagi, lüpsstud piima ja põetud villa arvelevõtmise õigsust kontrollib revisjonikomisjon plaani kohaselt, mis on aegsasti kavandatud.

Laos revideerimine toimub järgmises järjekorras:

algul määratakse kõikide väärtuste kaalumise või ülelugemise teel kindlaks saaduste ja materjalide tegelik, olemasolev jääk laos;

siis tehakse kindlaks saaduste ja materjalide jääk arvestusraamatute järgi. Seejuures tuleb tingimata võrrelda kõiki sissekandeid raamatutes sissetuleku- ja väljaminekudokumentidega; pärast seda võrreldakse saaduste ja materjalide tegelikke jääke sissekannetega raamatuis. Kui kontrollimisel leitakse saaduste ja materjalide üle- või puudujääke, siis teeb revisjonikomisjon kindlaks nende tekkimise põhjused ning esitab vastavad ettepanekud kolhoosi juhatusele ja kolhoosnikute üldkoosolekule.

Saaduste ja materjalide kontroll hoiukohtade järgi ladudes, farmides ja brigaadides toimub tingimata materiaalse väärtuste hoiu eest vastutavate isikute, s. o. laohoidja, brigadiri või farmijuhataja juuresolekul.

Ettenähtud päeval teatab revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ja laohoidjale eelseisvast revisjonist. Kõik saaduste ja materjalide vastuvõtmise ja väljaandmise operatsioonid tuleb revideerimise ajaks katkestada. Erandjuhtudel, kui saaduste ja materjalide väljaandmine on hädavajalik — näiteks seemne väljaandmine külviks või söötade väljaandmine loomadele etteandmiseks, saaduste lähetamine varumispunktidesse —, teostab laohoidja seda revisjonikomisjoni esimehe või liikme juuresolekul. Kui saadusi ja materjale väljatakse sellest osast, mida revisjonikomisjon pole veel kontrollinud, siis lisatakse väljaläinud kogus olemasolevale jäägile väljaminekudokumentide alusel juurde.

Asudes saaduste ja materjalide tegelike jääkide kontrollimisele ja ülelugemisele, s. o. olemasolevate jääkide seis kindlakstegemisele, kontrollib revisjonikomisjon enne kaalude ja vihtide

õigsust. Kehtiva korra kohaselt peab kolhoos kaalusid ja vihte tembeldama mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul.

Saaduste ja materjalide tegelik seis tehakse kindlaks nende täpse kaalumise ja ülelugemise teel. Koresöötade (hein, põhk) kaalu on lubatud kindlaks määrata mõõtmise teel. Mõõtmist võib lubada ka silo, juurvilja ning üksikjuhtudel ka kartulite kaalu kindlaksmääramiseks.

Koresöötade kaalu kindlaksmääramiseks mõõtmise teel võib kasutada järgmist tabelit, milles on näidatud ligikaudsed andmed ühe kuupmeetri sööda kaalu kohta.¹

Jrk. nr.	Sööda liik	Ühe kuupmeetri kaal (kg)		
		kohe pärast kokku panekut	15 päeva pärast	3 kuu pärast
1.	Metsa- ja niiduhein, samuti ka jäme stepihein ja segahein kõrrelistest	42	45	55
2.	Luhahein ning hein niisketelt niitudelt ja soodelt	37	40	50
3.	Kuivniitude hein	50	55	65
4.	Kõrreliste ja Liblikõieliste segahein — põldhein ning kõrreliste ja liblikõieliste segahein looduslikelt niitudelt	55	60	70
5.	Põldhein liblikõielistest heintaimedest (ristik, lutsern, esparsett)	57	62	75
6.	Suviviljapõhk	35	—	50
7.	Taliviljapõhk	30	—	35
8.	Aganad	110	—	140

Töö hõlbustamiseks on soovitatav, et üks revisjonikomisjoni liikmeist kontrolliks saaduste kaalumise õigsust laohoidja poolt ning loeks üle tükkmaterjale, teine aga märgiks nende kontrollimisel saadud tegelikud seisud saaduste ja materjalide jääkide kontrollimise akti. On soovitatav, et saaduste ja materjalide kaalumisel ja ülelugemisel nende tegelikud seisud märgiks samal ajal üles ka laohoidja. Peale tegelike seisude märgitakse edaspidi akti raamatulised seisud ning tuuakse välja kontrollimise tulemus — kindlaksmääratud üle- ja puudujäägid. Pärast tegelike

¹ Vt. «Kolhoosi aktivisti käsiraamat», Tallinn, 1949, lk. 320—321.

seisude üleskirjutamist kirjutavad revisjonikomisjoni liikmed aktile alla ning andmed tegelike jääkide kohta tõestatakse laohoidja või mõne teise materiaalselt vastutava isiku poolt.

Allpool toome näite akti koostamisest jääkide kindlakstegevise kohta laos.

A K T

saaduste ja materjalide kontrollimise kohta laohoidja A. G. Semjonova vastutusel olevas laos seisuga 1. oktoober 1956.

Väärtuste jäägid laos tegi kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon kindlaks 1. oktoobril 1956 laohoidja Semjonova juuresolekul.

Jrk. nr.	Saaduste või materjali nimetus	Mõõtühik	Tegelik seis	Seis raamatute järgi	Kontrollimise tulemused	
					ülejäak	puudujäak
1.	Taliniisu	kg	45207,2			
2.	Rukis	"	73610,0			
3.	Söödajahu	"	295,0			
18.	Lambavill, jäme	"	32,8			
19.	Või, sulatatud	"	46,2			
	ine.					

Revisjonikomisjoni liikmed: *M. Ivašina*
K. Sobolev

Laohoidja: *A. Semjonova*

Tegelike jääkide seis kindlaksmääramisel tuleb ruum, kus hoitakse saadusi ja materjale, töö vaheaegadeks (lõunaks või ööseks) kolhoosi juhatuse pitsatiga kinni pitseerida, kuna laohoidjal on keelatud laoruumi minek ilma revisjonikomisjonita. Lao võtmed jäävad hoiule laohoidja kätte.

Tegelike jääkide seis kindlaksmääramise lõpetamise momendiks kannab laohoidja kõik dokumendid saaduste ja materjalide laekumise või väljamineku kohta «Lao, brigaadi, farmi sissetulekute ja väljaminekute raamatusse» ning annab nad kehtestatud korra kohaselt kolhoosi raamatupidajale. Dokumentid seisude kindlaksmääramise ajal vastuvõetud ja väljaantud saaduste ja materjalide kohta esitatakse revisjonikomisjonile ning komisjon võab neid arvesse väärtuste tegeliku seis

lahtri täitmisel aktis. Vormistamata dokumente, näiteks eraviisilisi allkirju mingisuguste saaduste saamise kohta, arvesse ei võeta ning nende põhjal väljaantud saadused loetakse puudu-jäägiks.

Koos tegelike jääkide seisu kindlaksmääramisega peab revisjonikomisjon ühtlasi kontrollima ka saaduste ja materjalide hoidmise korda, laohoone korrasolekut, ruumide ja inventari puhtust ning valve ja tuletõrje seisundit.

Lõpetanud tegelike jääkide seisu kindlaksmääramise laos, kontrollib revisjonikomisjon kolhoosi raamatupidamises kõiki sissetuleku- ja väljaminekudokumente ning nende sissekandmise õigsust «Saaduste ja materjalide arvestuse raamatus». Praktiliselt on otstarbekohane seda tööd organiseerida nii: üks revideerijaist, revisjonikomisjoni liikmeist, kontrollib dokumente nende kaustikusse õmblemise ja artiklite numbrite järjekorras, teine revisjonikomisjoni liige aga kontrollib nende dokumentide sissekandmise õigsust «Saaduste ja materjalide arvestuse raamatus», märkides pliiatsiga ära iga kontrollitud sissekande.

Sisestuleku- ja väljaminekudokumentide kontrollimisel teeb revisjonikomisjon kindlaks:

kas sissetulnud saadused ja materjalid on täies ulatuses arvestusraamatuis arvele võetud ning väljaläinud väärtused kuludesse kantud;

kas saadusi ei ole välja antud isikuile, kellel pole õigust nende saamiseks; kas saadusi pole välja antud odavama hinnaga või tasuta, kas neid ei kulutata ebamajanduslikult;

kas kolhoosnikute avansseerimine toimub õigesti, kas selles osas ei esine artelli põhikirja ja kolhoosnikute üldkoosoleku otsuste rikkumist avansseerimiste kohta;

kas saadused pärast nende sorteerimist, töötlemist jne. on õigesti arvele võetud ning kas saaduste väljatuleku normid on õigesti määratud;

kas ei esine dokumente, milledes on vormistatud ebaseaduslike tehinguid, näiteks üksikute isikute süü läbi varastatud, riknenud ja hävinud saaduste mahakandmisi kolhoosi arvel, saaduste mahakandmist kuludeks, mis pole seotud kolhoosi tootmistegevusega, jne.

Olles veendunud «Saaduste ja materjalide arvestuse raamatusse» ja «Lao, brigaadi, farmi sissetulekute ja väljaminekute raamatusse» tehtud sissekannete õigsuses, kontrollib revisjonikomisjon raamatuis väljatoodud saaduste ja materjalide jääkide õigsust ning märgib need andmed lao jääkide seisu kontrollimise akti lahtrisse «Seis raamatute järgi».

Laohoidja või mõne teise materiaalselt vastutava isiku juuresolekul võrdleb revisjonikomisjon lahtris «Tegelik seis» näidatud saaduste ja materjalide koguseid lahtris «Seis raamatute järgi» näidatud kogustega ning teeb kindlaks tulemused iga saaduse kohta.

Juhul, kui tehakse kindlaks üle- või puudujääk, nõuab revisjonikomisjon laohoidjalt või mõnelt teiselt materiaalselt vastutavalt isikult seletust, mis antakse kas kirjalikult eri lehel või kirjutatakse üles akti.

Revisjonikomisjon peab hoolsasti kontrollima ja kindlaks tegema materiaalsete väärtuste puudujääkide tekkimise põhjusi. Saaduste loomuliku kao suuruse kindlaksmääramisel võib kasutada neid loomuliku kao norme, mis on kehtestatud varumisorganisatsioonidele, arvesse võttes saaduste hoidmise aega ja tingimusi ning nende väljaandmise tingimusi. Teraviljasaaduste loomuliku kao suuruse määramisel tuleb juhinduda teravilja niiskuse analüüsi andmeist tema salvestamisel ja tegeliku seisu kindlakstegemise momendil. Esitades juhatusele ja kolhoosnikute üldkoosolekule ettepanekuid revideerimise tulemuste ja puudujääkide põhjuste arutamiseks, peab revisjonikomisjon seisma valvel kolhoosi huvide eest, mitte lubama kolhoosi sotsialistliku omandi varastamist, kaitsma kolhoosi kuritarvituste ja ebamajanduslikkuse eest. Saaduste ja materjalide puudujääke, saaduste riknemist ja nende hävimist ebamajanduslikkuse tõttu peavad hüvitama süüdlased. Igal ühisvara puudujäägi või raiskamise kindlakstegemise juhul teeb revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ettepaneku sisse nõuda kahjutasu ning võtta süüdlased kriminaalvastutusele kui sotsialistliku omandi varastajad.

Saaduste ja materjalide ülejäägid, mis revideerimisel ilmsiks tulid, soovitab revisjonikomisjon viivitamatult arvele võtta.

Ladude revideerimisel kontrollib revisjonikomisjon ka seemne säilimist. Seemnefondi tuleb salvestada kõige parem, valitud sordivili, mis on korralikult puhastatud teiste kultuuride seemnetest, umbrohu ja mulla lisanditest ning mis täielikult vastab kehtivaile külvistandardeile. Revideerimisel kontrollitakse mitte ainult seemne säilimist, vaid ka selle õiget hoidmist: kas seemne on kaitstud riknemise eest, kas pole ohtu seemne idanemise vähenemiseks ning sordiseemne segunemiseks mittesordilisega jne. Puuduste avastamise puhul tehakse ettepanek nende kõrvaldamiseks, näiteks seemnevili puhastada, desinfitseerida ja kuivatada või analüüsida idanemust jms.

Materiaalsete väärtuste kontrollimisel peab revisjonikomisjon erilist tähelepanu osutama söötade säilitamise ja õige kulutamise küsimusele.

III ja IV kvartali tegevuse revideerimisel on vaja kontrollida kore- ja mahlakate söötade arvelevõtmise õigsust ja õigeaegsust. Hein tuleb arvele võtta kohe pärast koristamise lõpetamist igal maatükil, ära ootamata heinakoristustööde täielikku lõpetamist. Sel määral, kuidas hein on kuhjadesse pandud, tuleb need mõõta ning mõõtmise andmeil kindlaks määrata varutud heina kaal. Igale kuhjale omistatakse eri number ja kuhjad antakse põllunduse või söödatootmise brigaadi brigaadi poolt vastutava ametiisiku hoiule. Varutud heina vastuvõtmist ning selle üleandmist vastutava ametiisiku (farmijuhataja, söödakorraldaja) hoiule vormistatakse «Söötade vastuvõtmise aktiga». Sama akti põhjal kantakse hein kolhoosi raamatupidamises tuludesse «Saaduste ja materjalide arvestuse raamatus» ja «Naturaaltulude ja nende jaotuse arvestuse raamatus». Põhk ja aganad tuleb pärast nende hoiulepankut arvele võtta sama korra kohaselt. Silo kaalu kindlaksmääramiseks peavad silohoidlad enne silo hoidlatesse paigutamist olema mõõdetud. Söödajuurvili tuleb koristamise ajal kaaluda või selle kaal kindlaks määrata mõõtmise teel.

Revisjonikomisjon peab kontrollima söötade arvestuse ja kulutamise korda. Sageli tuleb ette juhtusid, et farmile antavaid koresöötasid ei arvestata nende kasutamise protsessis. Näiteks söödeti loomadele kuhi heinu ning see kanti korraka kuludesse, või siloaugust kasutati silo, kuid kuludesse kanti see alles siis, kui siloauk tühjaks sai. Lõpuks esineb ka sääraseid fakte, et väljaantud söötasid kulutatakse farmides ilma arvestuseta ning kantakse kuludesse aktide alusel, mis koostatakse kolhoosis kogu arvelevõetud söötade koguse kohta üks kord aastas. Selline väär praktika võimaldab söötade ebamajanduslikku kulutamist ning sageli ka nende varastamist.

Söötade kulutamisel peab kolhoosi juhatus silmas pidama kokkuhoidlikkust. Söötasid, nende hulgas ka kore- ja mahlakaid söötasid, tuleb farmile välja anda ainult kaalu järgi ning kolhoosi esimehe ja raamatupidaja allkirjadega varustatud dokumentide alusel. Farmile väljaantud kore-, mahlakaid ja jõusöötasid ei tohi kohe kuluna maha kanda, vaid tuleb kanda aruandele väärtustena farmijuhataja nimele. Söötade väljajagamise kohta on farmijuhataja kohustatud koostama «Söötade ja materjalide kulutamise aruande», mille õigsust tõenda-

vad loomi söötud kolhoosnikute allkirjad. Söötasid võib kuldendena maha kanda ainult farmijuhataja poolt söötade kulutamise kohta esitatud aruannete alusel.

Revisjonikomisjon peab koos kolhoosi juhatuse ja põllumajanduse spetsialistidega vähemalt kaks korda kuus kontrollima kore-, mahlakate ja jõusöötade kasutamise õigsust.

Suurtes kolhoosides tuleb revisjonikomisjonil söötade kulutamise ja nende säilitamise õigsuse kontrollimisel sooritada tööd kolmes kuni neljas ja enam brigaadis ning neljas kuni viies farmis paljude isikute juures, kes on vastutavad söötade säilimise eest. Sellisel juhul on tarvis algul läbi arutada revisjoni läbiviimise kord ja tähtpäevad. Tööd võib korraldada järjekorras: algul kontrollida loomakasvatusfarme, siis brigaadid jne.

Vaatleme lao revideerimise näidisakti.

A K T

2. oktoobril 1956 revideeris Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon, koosseisus: esimees I. K. Kirpitsšov ja revisjonikomisjoni liige M. I. Ivašina, laohoidja A. G. Semjonova ja raamatupidaja N. I. Belova juuresolekul ladu.

Saaduste ja materjalide tegelike jääkide seis kontrollimisel kolhoosi laos laohoidja Semjonova juures seisuga 1. oktoober 1956 ning nende võrdlemisel raamatuliste andmetega tehti kindlaks järgmist:

Jrk. nr.	Saaduste või materjali nimetus	Mõõtühik	Tegelik seis	Seis raamatute järgi	Kontrolli tulemused	
					ülejäak	puudujäak
1.	Talinisu	kg	45207,2	45253,5	—	46,3
2.	Rukis	"	73610,0	73610,0	—	—
3.	Söödajahu	"	295,0	222,0	73	—
4.	Liha, mitmesugune	"	23,0	54,2	—	31,2
18.	Lambavill, jäme	"	32,8	32,8	—	—
19.	Sulatatud või	"	46,2	46,2	—	—
20.	Sool	"	582,0	604,0	—	22,0
21.	Taimeõli	"	18,6	19,2	—	0,6
22.	Tükksuhkur	"	1,2	1,2	—	—
23.	Lambanahad	tk.	18	21	—	3

Revisjonikomisjon kontrollis saaduste ja materjalide sissetulekut ja väljaminekut laos ning sissekandeid «Lao, brigaadi, farmi sissetulekute ja väljaminekute raamatus». Väärnähtusi saaduste ja materjalide väljaandmises ning nende ebaseadusliku kulutamist ei leitud.

Seemnevarude hoidmise kontrollimisel puudusi ei ilmnenu.

Laoruumi ülevaatamisel tegi revisjonikomisjon kindlaks, et seintes on kinnipanemata pragusid, mille kaudu pääseb lattu vihmavesi, mis võib saadusi rikkuda.

Tuletõrjevahenditega on ladu varustatud: on olemas liiv, tünnid veega ja tuletõrjeinventar.

Saaduste ja materjalide vastuvõtmise ja väljaandmise dokumentide kontrollimisel tegi revisjonikomisjon kindlaks, et dokumendid on õigesti vormistatud, välja arvatud Ivanovo rajooni Tarbijatekooperatiivi 2 arvet naelte ja klaasi peale. Nendel arvetel puudub laohoidja Semjonova allkiri, kes võttis materjalid hoiule. Naelad ja klaas on arvele võetud ning revisjonikomisjoni ettepanekul andis Semjonova allkirja materjalide saamise kohta.

Saaduste ja materjalide kontrollimise tulemuste alusel laos paneb revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele ette:

1. Revideerimisel ilmnenu materjalsete väärtuste ülejäägid laohoidja Semjonova juures kohe arvele võtta.

2. Laohoidja Semjonova juures avastatud puudujäägid — 15 kg liha ja 3 lambanahka — sisse nõuda turuhinnas ühe nädala jooksul. 46,3 kg nisu, 16,2 kg liha, 0,6 kg taimeõli ja 22 kg soola puudujääk soovitada maha kanda loomuliku kaona.

3. Kohustada kolhoosi raamatupidajat Belovat korda seadma materiaalse väärtuste arvestust ning osutama rangemal nõudlikkust materiaalselt vastutavate isikute suhtes dokumentide õigeaegse esitamise alal, kolhoosi juhatusel aga karistada selle korra rikkujaid.

4. Teha kolhoosi juhatusel ettepanek remontida laoruum kümne päeva jooksul.

5. Revideerimise tulemused läbi arutada kolhoosnikute üldkoosolekul.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*

Revisjonikomisjoni liige: *K. Sobolev*

Raamatupidaja: *Belova*

Aktis numbrite 1 kuni 24 all nimetatud väärtuste tegelikku seisu kinnitan. Üle- ja puudujäägid toodi välja minu juuresolekul. Teravilja ja muude saaduste puudujääke seletan loomuliku kaona.

Laohoidja Semjonova

Saaduste ja materjalide revideerimisel farmides, brigaadides ja teistes hoiukohtades peab revisjonikomisjon kontrollima, kas saadused, mis farm või brigaad sai, on õigeaegselt ja täielikult arvele võetud, samuti ka seda, kas sissetulnud söödad ja materjalid on eesmärgi kohaselt ja täielikult ära kulutatud.

Veisefarmi revideerimisel peab revisjonikomisjon kontrollima: kas «Lüpsipäevikuid» peetakse õigesti igale lüpsjale kinnistatud lehmade ühema järgi;

kas farmijuhataja peab «Piima laekumise ja kulutamise aruannet» ning kas piima kulutamine vormistatakse dokumentidega õigesti;

kas «Söötade ja materjalide kulutamise aruanded» koostatakse õigesti ning peetakse kinni kehtestatud söödanormidest ja -ratsioonidest;

kas loomade poegimised vormistatakse õigeaegselt aktiga;

kas farmijuhataja peab zootehnilise arvestuse raamatuid — «Emasloomade arvestuse raamatut» ja «Loomade kasvatamise ja nuumamise arvestuse raamatut».

Kolhoosi juhatus on kohustatud teostama kolm korda kuus kontroll-lüpsse. Kontroll-lüpside tulemused märgitakse «Kontroll-lüpside raamatusse». Revisjonikomisjon peab rangelt jälgima sellest korrast kinnipidamist ning kontroll-lüpsidest osa võtma.

Linnufarmis kontrollib revisjonikomisjon munade saamise igapäevast arvestust, mida peetakse «Linnufarmi arvestuse raamatus», samuti ka munade lattu saatmise dokumentide vormistamise õigsust.

Saaduste ja teiste materiaalsete väärtuste kontrollimisel põllundusbrigaadides tuleb erilist tähelepanu osutada teravilja, kartuli, köögivilja ja teiste saaduste õigeaegsele arvelevõtmisele.

Hoolsasti peab kontrollima ka, kuidas vormistatakse dokumentidega teravilja puhastamist ja sorteerimist brigaadi viljapeksukohal. On tarvis jälgida, et aktid teravilja salvestamiseks ettevalmistamise kohta oleksid õigeaegselt koostatud ja et seda tööd ei lükataks edasi kuni viljapeksukoha puhastamiseni ning et pärast puhastamist, sorteerimist või kuivatamist vili ja jäätmed võetaks õigesti arvele.

Revisjonikomisjon kontrollib «Villa laekumise ja varumispunkti äraandmise päeviku» ning kartuli, köögivilja, mee ja teiste saaduste arvelevõtmisel «Mitteteravilja laekumise päeviku» koostamise õigsust ja õigeaegsust.

Farmides, brigaadides ja teistes hoiukohtades olevate saaduste ja muude materiaalsete väärtuste kontrollimise tulemused vormistatakse aktiga. Allpool toome niisuguse akti näidise revideerimise kohta põllundusbrigaadi viljapeksukohal.

A K T

10. augustil 1956 revideeris Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon koosseisus: revisjonikomisjoni esimees I. K. Kirpitšov ja revisjonikomisjoni liige F. F. Kirjušina, brigadir M. I. Nihhotini ja kaaluja S. V. Jefimovi juuresolekul 2. brigaadi viljapeksukohta. Seejuures tehti kindlaks järgmist:

1. Kõik teravili brigaadi põllult, mille suurus aruande järgi on 326 hektarit, on maha niidetud; sellest on kombainiga koristatud 180 hektarit ja niidumasinatega 146 hektarit; 122 hektarilt saadud vili on koristatud ja peksitud, kuid 24 hektaril oli vili veel 8 päeva pärast niitmist kokku panemata.

2. Kolhoosi raamatupidaja teatise kohaselt peab teravilja jääk brigaadi viljapeksukohal olema 62 tsentnerit. Kaalumisel saadi aga 80 tsentnerit. 18 tsentneri suurune ülejääk tekkis selle tõttu, et kombainist saadud teravili oli «Kombainiga koristamise päevikus» arvele võetud, kuid kaaluja polnud kahe päeva jooksul dokumente kolhoosi kontorisse edasi andnud.

3. Revisjonikomisjon tegi kindlaks, et 8. augustil oli brigaadi viljapeksukohalt vedaja Arhipoviga saadetud lattu 450 kilogrammi otra ilma saateleheteta. Vastuvõetud odra kohta andis laohoidja teatise.

Revisjonikomisjon paneb kolhoosi juhatusele ette:

1. Võtta viivitamatult tarvitusele abinõud ilmnenuid tõsiste puuduste kõrvaldamiseks vilja arvestuse korras viljapeksukohal;

2. Edaspidi saata teravilja brigaadist elevaatorisse ja lattu ainult saatelehtedega ja rangelt kaalu järgi. Päeva jooksul pektud vili vormistada dokumentidega samal päeval ning dokumendid anda kolhoosi kontorisse.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*

Revisjonikomisjoni liige: *S. Kirjušina*

2. brigaadi brigadir: *M. Nihhotin*

Kaaluja viljapeksukohal: *S. Jefimov*

Kvartali-revideerimisel kontrollitakse kaubanduse organiseerimise õigsust kolhoositurul. Kui kolhoosil on toodangu müügiks kioskeid, siis revideeritakse saadusi kioskites sama korra kohaselt nagu laoski.

Revisjonikomisjon kontrollib, kas toodangut realiseeritakse turul niisuguses koguses, millise artelli liikmete üldkoosolek on müügiks eraldanud. Andmed müüdü toodangu koguse kohta teeb revisjonikomisjon kindlaks sissekannete järgi «Riiklike müügi-kohustuste ja kolhoosikaubanduse arvestuse raamatus».

Üldreeglina määrab turul realiseeritavate saaduste hinnad kolhoosi juhatuse ning need hinnad näidatakse ära «Toodangu saatelehtedes» saaduste väljaandmisel laost kolhoosi müüjale. Saatelehel näidatakse ära ka müügiks väljaantud saaduste sort. Kõrvutades saatelehti aruannetega saaduste müügi kohta kolhoositurul, milliseid koostavad kolhoosi müüjad, teeb revisjonikomisjon kindlaks hindade ja laekunud summa õigsuse. Seda, kas müüja müügist saadud raha õigeaegelt ja terves ulatuses andis kolhoosi kassasse, kontrollitakse «Laekuri sissetulekute ja väljaminekute raamatu» sissekannete järgi. Kui müügist laekunud raha kanti kolhoosi jooksvale arvele pangas, siis on vastavad sissekanded jooksvate arvestuses.

Neil juhtudel, kui hindasid ette ei määrata ja saadusi realiseeritakse müümise päeval turul kehtivate hindadega, nõutab revisjonikomisjon õiendi turu komandantuurilt. Säärased õiendid on eriti siis vajalikud, kui kolhoosi toodangut realiseeritakse teistes linnades. Soovitav on ka kauplemise ja müügihindade õigsuse

ootamatud kontrollimised saaduste müümise momendil turul ning perioodilised revideerimised kioskites.

Neil juhtudel, kui revideerimisel tuleb ilmsiks saaduste varastamine või teised kuritarvitused, ei piirdu revisjonikomisjon ainult sellega, et märgib need faktid revideerimisakti, vaid ta teeb ka omapoolsed ettepanekud kolhoosi juhatusele süüdlaste vastutuselevõtmiseks ning teatab sellest prokurörile ja rajooni põllumajanduse inspektuuri juhatajale.

Eeskujuks toome niisuguse revisjonikomisjoni teadaande näidise.

IVANOVO RAJOONI PROKURÖRILE SM. M. V. ROGUZINILE

Kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon revideeris 2. kuni 5. aprillini 1956 veisefarmi. Seejuures tehti kindlaks järgmist.

1. Farmijuhataja Aleksandra Grigori t. Lazareva kõrvaldas farmile loomade söötmiseks väljaantud söötasid. Jooksva aasta veebruari- ja märtsikuus anti kolhoosi laost 80 lehma ja 46 vasika jaoks 4,5 tsentnerit söödajahu ja 12,8 tsentnerit õlikooke ning kanti fiktiivsete, ainult A. Lazareva poolt allakirjutatud aruannete järgi kuludesse. Lüpsjate V. M. Agafonova ja V. M. Rõžova avalduse põhjal anti loomadele veebruari- ja märtsikuus jahu ainult kaks korda.

2. Farmijuhataja A. Lazareva võltsis süstemaatiliselt aruandeid vasikatele joodetud piima kohta. Nii näiteks sai lüpsja Soboleva temale kinnistatud vasikate jootmiseks iga päev 14 liitrit piima ning andis selle saamise kohta allkirja. Piima kulutamise aruannetes tehti arv 14 ümber 19-ks. Sel viisil omastas Lazareva iga päev 5 liitrit piima. Nagu revisjonikomisjon kindlaks tegi, oli aruannetes aasta algusest peale tehtud võltsimisi kokku 240 liitri peale.

3. Farmis peeti Lazareva isiklikku mullikat kaks kuud kolhoosi arvel. Üldse kulutati tema söötmiseks (keskmiste normide järgi) 2 tsentnerit heinu ja 1 tsentner põhku.

Esitatud faktide alusel palume süüdlasi kolhoosi saaduste kõrvaldamises vastutusele võtta ning võtta tarvitusele abinõud kolhoosile tekitatud kahju hüvitamiseks.

- Lisa: 1. Väljavõte kolhoosi revideerimise aktist 6. aprillist 1956.
2. Kaheksa Lazareva poolt võltsitud originaalset aruannet piima kulutamise kohta.
3. Kaks siktiivset «Söötade ja materjalide kulutamise aruannet».

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*
Revisjonikomisjoni liikmed: *K. Sobolev,*
S. Fedorov

Teatanud juurdlusorganitele niisugused andmed, on revisjonikomisjon kohustatud jälgima abinõude rakendamist ilmsikstulnud kuritarvituste kohta ning taotlema kolhoosile tekitatud kahju hüvitamist süüdlaste arvel.

KONTROLLKUSIMUSI

1. Millised põhiülesanded on revisjonikomisjonil saaduste ja materjalide säilitamise revideerimisel?
2. Missuguses järjekorras teostatakse tööd saaduste ja materjalide kontrollimisel kolhoosi laos?
3. Milleks koostatakse saaduste ja materjalide seisu kindlakstegemisel vahepealsed aktid?
4. Kes kirjutab alla lao revideerimise aktile?
5. Missuguseid abinõusid rakendab revisjonikomisjon juhul, kui ilmneb saaduste ja materjalide puudu- või ülejääk?
6. Millele peab revisjonikomisjon osutama tähelepanu veisefarmide kontrollimisel?
7. Missuguse korra kohaselt kontrollitakse kolhoositurul müüdud saadustest saadud laekumiste õigsust?

Seitsmes loeng

VARA JA KARILOOMADE SEISU JA SÄILITAMISE KONTROLLIMINE

Kolhooside käsutuses on tohtud rikkused ühiskarja näol loomakasvatustehases, põllumajandusliku inventari, veovahendite, hoonete, ehituste, mitmeaastaste istanduste ja muu vara näol. Kontroll nende vahendite säilitamise üle on revisjonikomisjoni üks peamisi kohustusi.

Revisjonikomisjon kontrollib üks kord kolme kuu järel masinate, inventari ja muu vara seisust.

Kolhoosi vara ja loomi kontrollitakse selle hoiukohtade järgi brigadides, farmides jne. vara säilimise eest vastutava isiku juuresolekul.

Revisjonikomisjon kontrollib, kas vastavalt põllumajandusliku artelli tüüppõhikirja 14. punktile on brigadidele kinnistatud tööloomad, põllumajandusmasinad, veovahendid ning vajalikud tootmishooned, kas ei esine vara ebaperemeheliku kasutamise, masinate ja inventari rikkumise juhtumeid.

Vara kinnistatakse brigadile eriaktiga, milles on loetletud kõik brigadi vastutusele antud esemed.

Brigadir on kohustatud kinnistama brigadile üleantud vara ja väikeinventari üksikutele kolhoosnikutele, mille kohta tehakse vastavad kirjendid «Lao, brigadi, farmi sisetulekute ja väljaminekute raamatus» selleks ettenähtud lehekülgedele. Sinna kantakse sisse kolhoosnikute perekonnanimed, nende kolhoosnikute vastutusele antud esemete nimetused ja igaüks annab allkirja vara vastuvõtmise kohta oma vastutusele.

Vara brigadidele, brigadisiseselt aga üksikutele kolhoosnikutele kinnistamise õigus tehakse kindlaks vara brigadile kinnistamise aktide kontrollimise teel, samuti ka sissekannete kontrollimisega «Lao, brigadi, farmi sisetulekute ja väljaminekute raamatus».

Kontrollimisel vaatab revisjonikomisjon algul vara ja väikeinventari üle natuuras ning olemasolev vara kantakse akti, mille vorm on samasugune kui saaduste ja materjalide kontrollimisel. Toome niisuguse akti näidise:

A K T

kolhoosi «Družba» brigaadis nr. 2 brigadir M. I. Nihhotini vastutusel asuva vara kontrollimise kohta seisuga 1. oktoober 1956.

Kontrollisid revisjonikomisjoni liikmed S. M. Fedorov ja K. E. Sobolev brigadir M. I. Nihhotini juuresolekul.

Kontrollimisel ilmnis:

Jrk. nr.	Nimetus	Mõõtühik	Tegelik seis	Seis raamatute järgi	Tulemused	
					ülejääk	puudujääk
1.	Tööhobused	pead	22	22	—	—
2.	Hoburehad	tk.	2	2	—	—
3.	Kahehobuse-veokid	"	8	8	—	—
4.	Ühehobuse-vankrid	"	2	2	—	—
13.	Laternad	"	3	4	—	1
14.	Ohjad	"	24	25	—	1
15.	Valjad	"	22	22	—	—
	jne.					

Revisjonikomisjoni liikmed: *S. Fedorov*
K. Sobolev

Käesolevas aktis nr. 1 — nr. 32 loetletud materiaalsete väärtuste tegelikku seisust kinnitan.

Üle- ja puudujäägid toodi välja minu juuresolekul. Üle- ja puudujääkide tekkimise põhjuste kohta lisan kirjaliku seletuse.

Brigadir: *M. Nihhotin*

Vara tegelik seis peab olema tõestatud brigadiri, farmijuhataja või mõne teise isiku allkirjaga, kelle vastutusel vara on.

Pärast vara tegeliku seisust ja seisukorra kontrollimist kontrollib revisjonikomisjon vara arvestuse dokumente ning sissekanete õigsust sissetulnud vara arvelevõtmise või väljalainud vara mahakandmise alal.

Vara tegelikku seisu võrreldakse jääkidega, mis on näidatud sissekannete järgi «Vara arvestuse raamatus», mida peetakse kolhoosi raamatupidamises. Tegelikke seise võrreldakse raamatulistega raamatupidaja ning selle isiku juuresolekul, kelle vastutusel vara on. Üle- või puudujääkide põhjuste kohta nõutakse kolhoosi ametiisikutelt kirjalikud seletused.

Dokumentide läbivaatamisel peab revisjonikomisjon kontrollima, kas kõik vara mahakandmise juhud brigaadis, farmis jne. (sealhulgas ka loomade hukkamise ja hädatapmise juhud) on tõestatud vara mahakandmise aktiga, milles näidatakse, misugune vara on välja läinud ja mis põhjusel. Varade mahakandmise akt koostatakse ka kulunud väikeinventari mahakandmise kohta.

Tingimata on tarvis kontrollida, kas kolhoosi juhatus moodustas komisjoni mahakantud vara ülevaatamiseks ning kas kulumise näol ei kanta maha äravarastatud vara, kas aktis on märgitud vara väljalangemise põhjused, kui aga selle hävimine toimus üksikisikute süü läbi, kas siis aktis on seda mainitud. Kolhoosi juhatuse koosolekute protokollide järgi kontrollitakse ka, kas kolhoosi juhatus vaatab vara mahakandmise aktid õigeaegselt läbi, ning tehakse kindlaks, kas isikuil, kes on süüdi vara hävimises, rikkemises või kaotamises, nõutakse tekitatud kahju sisse.

Oma kontrollimistel peab revisjonikomisjon erilist tähelepanu osutama ühiskarja arvestuse õigsusele ja karja säilimisele.

Revisjonikomisjon peab kontrollima, kas aruandeid loomakasvatuse seisundi kohta arutatakse juhatuse koosolekutel ja kas rakendatakse vajalikke abinõusid puudevate loomade loomade natuuras või rahas sissenõudmiseks süüdlaselt.

Revisjonikomisjon peab osutama tõsist tähelepanu noorloomade arvelevõtmise õigsuse ja õigeaegsuse kontrollimisele, kontrollib kõiki poegimise akte ning võrdleb neid sissekannetega zootehnilise ja raamatupidamise arvestuse raamatuis.

Noorloomade mitteõigeaegset arvelevõtmist kasutatakse sageli ära loomade varastamise ja hukkamise varjamiseks ning kolhoosi väärtuslike loomade ümbervahetamiseks üksikisikuile kuuluvate väheväärtuslike loomadega.

Vara, saaduste ja materjalide puudujääkide ja varguste avastamisel peab revisjonikomisjon jälgima, et süüdlaste isikute poolt saaks tasutud kolhoosile tekitatud kahju varastatud või kaotatud väärtuste turuhindade ulatuses ning süüdlased isikud saaks võetud kriminaalvastutusele.

Loomade hukkamisest tekitatud kahju sissenõudmisel süüdi olevatelt ameti- või materiaalselt vastutavatelt isikutelt on kehtes-

tatud kord, mille järgi süüdiolavad isikud peavad tasuma kahju ulatuses, mis kindlustab loomade taassoetamise. Kolhoosidele on soovitatud, anda loomade hukkumises süüdiolavatele isikutele võimalus taastada need natuuras. Isikud, kes on süüdi loomade varguses, tuleb peale kahjude tasumise võtta kriminaalvastutusele.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Millised ülesanded on revisjonikomisjonil põhivahendite kontrollimisel?
2. Miks on vajalik väikeinventari säilimise hoolikas kontrollimine?
3. Missuguste dokumentidega tuleb tõendada vara ja väikeinventari väljaminekut?
4. Mis peab revisjonikomisjon ette võtma, kui revideerimisel tehakse kindlaks, et loomade või muu vara hukkumine toimus nende säilimise eest vastutava isiku süü läbi?

Kaheksas loeng

RIIKLIKE KOHUSTUSTE TÄITMISE KONTROLLIMINE

Artelli juhatus ja kõik liikmed on kohustatud esmajärjekorras täitma kolhoosi kohustused riigi vastu müügikohustuse korras saaduste andmise, laenude tagastamise ja maksude tasumise alal, samuti ka õigeaegselt õiendama arved masina-traktorijaamaga (remondi-tehnikajaamaga) kolhoosile tehtud tööde eest ning täitma lepingud toodangu müügiks kontraheerimise ja riikliku kokkuostu korras.

Mainitud kohustuste täpset ja õigeaegset täitmist dikteerivad nii riigi kui ka kolhoosi huvid.

Seepärast on kolhoosi riiklike kohustuste täitmise kontrollimine revisjonikomisjoni tähtsamaid ülesandeid. Revisjonikomisjon kontrollib kohustuste täitmist müüginormide arvel riiklikele organitele taimekasvatus- ja loomakasvatussaaduste andmise alal, naturaallaenude tagastamist, arveldusi natuuras ja rahas masina-traktorijaama või remondi-tehnikajaama poolt tehtud tööde eest, kontraheerimis- ja kokkuostulepingute täitmist, samuti ka rahaliste maksete õiendamist — tulumaksu ja kindlustusmaksete tasumist ja laenude tagastamist pangale. Sõltuvalt riiklike kohustuste iseloomust organiseerib revisjonikomisjon ka nende täitmise kontrollimist. Näiteks piima ja rida teisi saadusi müüakse riiklikele varujaile seadusandlusega kindlaksmääratud ulatuses kogu aasta kestel. Seepärast on niisuguste kohustuste täitmise käiku vaja kontrollida igal revideerimisel. Tera-vilja, tehniliste kultuuride jms. müük riigile toimub reeglikohaselt teisel poolaastal. Seepärast kontrollib revisjonikomisjon nende kultuuride müüginormide täitmise käiku kolmandas ja neljandas kvartalis, sõltuvalt iga kultuuri või kultuuride rühma kohta kehtestatud tähtaegadest.

Tähtajad saaduste müügiks kontraheerimis- ja kokkuostulepingute järgi on kindlaks määratud samade lepingutega.

Tehniliste kultuuride saaduste müümisel kontraheerimislepingute alusel saavad kolhoosid riigilt kaubastamise korras vajalikke tööstus- ja toidukaupu.

Saaduste müügi õigeaegsuse kontrollimisel kontraheerimislepingute järgi peab revisjonikomisjon ühtlasi kindlaks tegema seda, kas kolhoos saab tööstustooted ja toidukaupu vastu ettenähtud hulgas ning kas kolhoosi juhatus peab kinni nende seaduslikust jaotamise korrast, samuti ka kas 50% varujatelt saadud avanssidest kantakse eri jooksvale arvele.

Loomakasvatussaaduste müüginormide täitmise tähtjad on kindlaks määratud valitsuse määrustega ning igale kolhoosile määratakse saaduste müügi kalenderplaan.

Laenude tagastamise tähtjad Riigipangale ja Põllumajanduspangale on kindlaks määratud kolhoosi kohustuskirjades, mille ärakirju hoitakse kolhoosis. Kolhoosi raamatuis aga märgitakse, millisel tähtpäeval ja kui suur summa tuleb tasuda.

Maksude ja kindlustusmaksete tasumiseks on kõigi kolhooside jaoks kehtestatud ühesugused tähtjad. Nii näiteks tasuvad kolhoosid tulumaksu järgmistel tähtaegadel: 15. märtsiks tasutakse avanss 15% ulatuses möödunud aastal tegelikult makstud summast; 15. juuniks — 25% jooksva aasta eest määratud maksust arvates maha makstud avansi; 15. septembriks — 30% ja 1. detsembriks — 45% jooksva aasta maksust. Riiklike kohustuste täitmise kontrollimisel kasutab revisjonikomisjon neid tähtaegasid.

Et kindlaks teha, kuidas kulgeb taimekasvatussaaduste müügi kohustuste täitmine, toimib revisjonikomisjon järgmiselt:

kolhoosile antud teadaannete alusel tehakse kindlaks, kui palju saadusi ja millistel tähtaegadel kolhoos peab ära andma. Tavaliselt koostab iga kolhoos teravilja ja teiste tähtsamate kultuuride kohta kooskõlas kolhoosile antud müügi kohustuste täitmise plaaniga saaduste riigile äraandmise graafiku. Tähtis on jälgida, kas graafikut täidetakse, kas juhatus on rakendanud vajalikke abinõusid selleks, et garanteerida saaduste õigeaegset äraandmist ettenähtud kogustes. Kui saaduste äraandmise graafikut ei täideta, teeb revisjonikomisjon kindlaks põhjuse: kas transport on organiseeritud halvasti, kas puhastamine ja sorteerimine jääb maha, või ei edene asi viljapeksuga jne.

Revisjonikomisjon ei või aga piirduda ainult nende andmetega, mida esitab kolhoosi raamatupidaja. Ta kontrollib riiklike müügi kohustuste täitmise kulgu ka dokumentide järgi. Selleks kasutab revisjonikomisjon varujate poolt kolhoosile antud kohustuskirju ja teadaandeid, masina-traktorijaama naturaaltasu arveid tehtud traktoritööde kohta ja kontraheerimis- ja kokkuostulepin-

guid. Naturaaltasu arvetes näidatakse ära, missuguste tööde eest, millal ja kui palju saadusi on kolhoos kohustatud ära andma naturaaltasuna. Arvetes näidatakse ära ka aktide numbrid, mille järgi kolhoos võttis masina-traktorijaama poolt tehtud tööd vastu.¹ Dokumentideks, mis tõendavad toodangu äraandmise kulgu, on varumispunktide vastuvõtukviitungid. Nende dokumentide alusel kontrollib revisjonikomisjon kolhoosi arvepidaja (raamatupidaja) poolt tehtud sissekannete õigsust «Riiklike müügi-kohustuste ja kolhoosikaubanduse arvestuse raamatus» (kõikide toodanguliikide alal), «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvelduste raamatus» ja «Fondide arvestuse ja vara mahakandmise raamatus» (kariloomade andmise kohta lihamüügi kohustuste arvel).

Kohustuste täitmist rahaliste maksete alal kontrollitakse samuti dokumentide järgi. Maksete suurus ja tähtsajad tulumaksul selgitatakse välja arvutuslehtede järgi, kindlustusmaksetel aga Riikliku Kindlustuse rajoonispektuuri teadaannete järgi. Seda, millisel määral tulumaksu ja kindlustusmaksleid on tasutud, teeb revisjonikomisjon kindlaks kolhoosi maksekäsundite järgi, mis panga poolt on täidetud.

Revisjonikomisjon osutab tähelepanu ka äraantavate saaduste kvaliteedile, taotlede seda, et riigile antakse esimese sordi saadusi ja kõrgeväärtuslikke, hästitoidetud loomi. Madalakvaliteediliste saaduste andmine toob riigile kahju ja pole kolhoosile kasulik, sest sel puhul tuleb saadusi täiendavalt juurde anda. Kui varumispunkti on antud madala kvaliteediga saadusi, siis on varumisorganisatsioonide kviitungitel näha koguse mahahindamise määr ning äraantud saaduste hinnad.

Kõikidel juhtudel, kui revideerimisel või kontrollimisel avastatakse, et kolhoos ei ole riiklike kohustusi õiendanud õigeaegselt või on andnud ära madala kvaliteediga saadusi, võtab revisjonikomisjon kolhoosi juhatuse kaudu tarvitusele vajalikud abinõud selle tõsise üleastumise vältimiseks tulevikus.

Kui riiklike kohustuste täitmise kontrollimisel revisjonikomisjon avastab kolhoosi huvide rikkumisi varumisorganite poolt valearvutuste, piima rasvaprotsendi, liha konditsiooni, lina sordilisuse jne. ebaõigesti määramise teel, peab ta kolhoosi juhatuse, rajooni prokuröri, rajooni täitevkomitee kaudu taotlema kolhoosile tekitatud kahjude taastamist ja süüdlaste karistamist.

¹ Kolhoosidel, kus seoses NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadusega 31. märtsist 1958. a. «Kolhoosikorra edasiarendamisest ja masina-traktorijaamade reorganiseerimisest» on endale soetanud kõik vajaliku põllumajandustehnika, jääb nimetatud kohustus ära. Toim.

Kontrollimise tulemused selle kohta, kuidas kolhoosi juhatus täidab kohustusi riigi vastu, kannab revisjonikomisjon ette üldkoosolekule.

Kui revideerimisel ilmnes trahvide ja viiviste maksmise maksumõtlemise eest, kohtu- või muid kulusid riiklike kohustuste mittetäitmise tõttu, siis revisjonikomisjon esitab üldkoosolekule arutamiseks vastavad ettepanekud süüdlaste karistamiseks.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missugused kohustused on põllumajandusliku artelli põhikirja järgi kolhoosi juhatusel ja kõikidel liikmetel kolhoosi riiklike kohustuste täitmise osas?

2. Missuguste dokumentide järgi teeb revisjonikomisjon kindlaks kolhoosi kohustuste suuruse saaduste müügi, naturaaltasu, kontraheerimis- ning kokkuostulepingute ja rahaliste maksete alal?

3. Missuguste dokumentide järgi kontrollib revisjonikomisjon kolhoosi kohustuste täitmist saaduste äraandmise kohta müügikohustuste, riiklike kokkuostude ning kontraheerimiste korras ja rahaliste maksete alal?

Üheksas loeng

KOLHOOSNIKUTE, ASUTUSTE JA ISIKUTEGA TEOSTATAVATE ARVELDUSTE KONTROLLIMINE

Üheks sotsialistliku suurpõllumajanduse eeliseks on tema kõrge kaubalisus, mis võimaldab kolhoosidel saada suuri ja püsivaid rahalisi tulusid.

Viimaste aastate jooksul on NLKP Keskkomitee poolt vastu võetud tõhusaid abinõusid rea põllumajandusliku tootmisharude mahajäävuse likvideerimiseks ja põllumajanduse järsu tõusu organiseerimise alal.

Töötades välja põllumajanduse tõstmise programmi otsustas Keskkomitee õigesti koondada esmajärjekorras pingutused teraviljamajanduse tõstmisele, mis moodustab kogu põllumajandusliku tootmise, eriti säärase tähtsa haru kui loomakasvatus, aluse. Määrata tähtsuse omavad otsused uudismaade ülesharimise ja maisi külvipindade järsu suurendamise kohta.

Kuuenda viisaastaku jooksul (1956—1960) peab toorpuuvilla tootmine tõusma 56 protsendi, suhkrupeedi — 54, kartuli — 85, köögivilja — 118, liha — 100, piima — 95, villa — 82 protsendi võrra. Tähtsamate põllumajandusliku toodangu liikide tootmise tunduv suurenemine loob saaduste külluse, kutsub esile kolhooside rahaliste tulude uue kasvu ja kindlustab kolhoosnikutele normipäevade järgi väljaantavate tulude tõusu. Kolhoosnikute materiaalse ja kultuurilise elutaseme tõusus väljendub sotsialismi põhilise seaduse toime, mille olulistemaks joonteks ja nõueteks on kogu ühiskonna järjest kasvavate materiaalsete ja kultuuriliste vajaduste maksimaalse rahuldamise kindlustamine sotsialistliku tootmise pideva suurendamise ja täiustamisega kõrgeima tehnika baasil.

Kõik kolhooside naturaal- ja rahalised tulud kuuluvad aasta lõpul jaotamisele vastavalt vastuvõetud põllumajandusliku artelli põhikirjale.

Tulude jaotamine kolhoosides peab toimuma nii, et oleksid kindlustatud ühismajapidamise huvid, et iga kolhoosi majapidamine areneks ja laieneks. Samal ajal tuleb ilmutada hoolitsust kolhoosnikute normipäeva kõrge naturaalse ja rahalise tasu eest.

Kolhooside poolt saadavate rahaliste ja naturaalsete tulude jaotamine artelli liikmete vahel toimub arvestatud normipäevade järgi.

Normipäevade põhitasu on peamiseks kolhoosnikute poolt ühismajapidamisest saadava tulu allikaks. Põhitasu kõrval rakendatakse kolhoosides lisatasu maksmist.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusega «Kolhoosnikute igakuisest avansseerimisest ja lisatöötasu maksimisest kolhoosides»¹ soovitatakse põllumajanduslikele artelidele ise kindlaks määrata lisatasu väljaandmise kord ja määrad natuuras ja rahas brigaadidele (lülidele), kolhoosnikutele, kes töötavad loomakasvatuses, masina-traktorijaamade traktoribrigaadide töötajatele, spetsialistidele ja kolhooside juhtiva koosseisu töötajatele põllumajanduslike kultuuride viljakuse ja loomakasvatuse produktiivsuse plaanide, mis välja töötatud ja kinnitatud kolhooside poolt arvesse võttes kõigi olemasolevate reservide täielikku ärakasutamist, ületamise eest.

Väljaantava lisatasu määra kindlakstegemisel tuleb arvesse võtta tootmise taset, mis saavutatud brigaadi (lüli) poolt põllunduses, loomakasvatuses ja põllumajanduse teistes harudes, jälgides seejuures põhimõtet kolhoositootmise kõikides harudes töötavate kolhoosnikute enamvähem ühel tasemel ergutamise kohta.

Naturaalseid ja rahalisi avansse antakse kolhoosnikutele aasta kestel nende poolt väljatöötatud normipäevade järgi.

Kolhoosnikute materiaalse huvitatuse tõstmiseks ühismajapidamise arendamise vastu soovitasid NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee anda avansina normipäevade järgi mitte vähem kui 25 protsenti majapidamise kõikidest harudest saadavatest rahalistest tuludest ja 50 protsenti vahenditest, mis on saadud avansina varumisorganisatsioonidelt müügi-kohustuste, kontraheerimislepingute ja riiklike kokkuostude järgi.

Riigipangale on tehtud ülesandeks kanda kolhooside nõudmisel 25 protsenti kõikidest laekuvatest tuludest ja 50 protsenti vahenditest, mis on saadud avansina kontraheerimiste, kokkuostude ja müügi-kohustuste järgi, eri jooksvale arvele, kust saadavat raha võib kolhoosi juhatus kulutada ainult väljaandmiseks kolhoosnikutele avansina ja jaotamiseks normipäevade järgi.

¹ «Rahva Hää» 10. märtsist 1956

Revisjonikomisjon kontrollib süstemaatiliselt, kuivõrd täielikult ja õigeaegselt kantakse rahalised vahendid avansseerimiseks jooksvale arvele, kas ei esine nende ebaotstarbekohase kulutamise juhuseid, ja nõuab säärase rikkumiste likvideerimist.

Naturaalavansside väljaandmiseks ja majandisesteks kulu-
tusteks saagikoristamise ajal ja kuni kolhoosi poolt varumis-
plaani täitmiseni arvatakse: teravilja — 15 protsenti, riisi —
10 protsenti, päevalille — 5 protsenti, kartulit ja köögivilja —
15 protsenti nende kultuuride kogustest, mis tegelikult ära
antud riiklikesse varumispunktidesse.

Naturaalseid ja rahalisi avansse võib välja anda lehtede järgi
ainult vastavalt iga kolhoosniku poolt väljatöötatud normipäe-
vade arvule ning kogustes, mis kinnitavad kolhoosi juhatuse poolt.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee
19. septembri 1946. aasta määruses «Äbinõudest põllumajandus-
liku artelli põhikirja rikkumiste likvideerimiseks kolhoosides» on
tõsiselt kahjulikuna ja kolhoosivastasena hukka mõistetud sää-
rane väär arvelduste praktika kolhoosi liikmetega, et üks osa
kolhoosnikutest ei saa kogu normipäevade järgi saadaolevat natu-
raalset ja rahalist tasu kätte, teine osa artelli liikmeist aga saab
rohkem, kui tal normipäevade järgi saada on. Säärane praktika,
et üks osa kolhoosnikutest saab rohkem tasu, kui tal normipäe-
vade järgi on õigus saada, põhjustab mitteõigeaegseid arveldusi
teise osa kolhoosnikutega. Selle tõttu ei õienda palju kolhoose
mitme aasta vältel kolhoosnikutega neile normipäevade järgi
arvestatava tasu lõpparveid. Seejuures jäävad üldreeglina niisu-
gusesse olukorda need kolhoosnikud, kes kõige aktiivsemalt suh-
tuvad ühiskondlikku töösse ning kellel on suur arv normipäevi.
Seega kitsendatakse ebaseaduslikult nende huvisid, kuna hoole-
tud kolhoosnikud asetatakse soodsamatesse tingimustesse, mis
võimaldab neil lõigata enestele osa kolhoosi tuludest.

Säärase väärarvelduste vastu tuleb revisjonikomisjonil
pidada leppimatut võitlust. Ta on kohustatud hoolikalt kontrol-
lima kõiki artelli arveldusi oma liikmetega, välja selgitama iga
normipäevade vähemarvelduse ning mitteõigeaegse arvelduse
juhtumi, samuti ka naturaal- ja rahaliste avansside andmise vas-
tavuse väljatöötatud normipäevadele.

Arvelduste õigsust kolhoosnikutega kontrollitakse «Kolhoosi
liikmetega arvelduste raamatu» järgi. Selles raamatus avatakse
iga kolhoosniku jaoks isiklik konto, milles arveldusi natuuras
teostatakse eraldi arveldustest rahas.

Esimese kvartali revisjonil peab revisjonikomisjon algul kont-
rollima, kas arveldused kolhoosnikutega eelmise aasta normipäe-

vade järgi on õigeaegselt toimunud. Selleks võrreldakse sissekandeid real «kolhoosi võlgnevus aasta algul» järgnevate sissekannetega saaduste ja raha väljaandmise kohta. Raamatus peab olema tingimata ära näidatud, missuguste normipäevade arvel saadusi ja raha anti — kas eelmise aasta normipäevade arvel või avansina jooksva aasta normipäevade arvel.

Järgnevatel revisjonidel kontrollitakse sissekandeid kolhoosnikute isiklikes kontodes ning tehakse kindlaks, kas avansse naturas ja rahas on antud kolhoosi juhatuse ühekordsete korralduste järgi, mitte aga «Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehtede» järgi. Kõik väljaandmised kolhoosi juhatuse ühekordsete korralduste järgi ilma kolhoosnikute poolt väljatöötatud normipäevade arvestamiseta märgitakse eelnevalt eri paaberilehele, pärast aga summeeritakse ning kantakse sisse revideerimisakti vastavasse ossa.

«Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehtede» koostamise õigsust peab revisjonikomisjon samuti kontrollima.

«Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehtede» koostamise õigsuse kontrollimisel on tarvis kindlaks teha, kas neisse lehtedesse on kinnipidamiseks täielikult sisse võetud need saadused ja rahad, mida üksikud kolhoosnikud olid eelmisel aastal saanud üle tegeliku väljatöötuse. Selleks otstarbeks võrreldakse kolhoosi aastaaruande XVI tabeli näitajaid «Arvelduste seis kolhoosnikutega ja traktoribrigaadide töölistega normipäevade arvel» real «Võlgnevus kolhoosile» kokkuvõtetega «Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehel» lahtris «Kuuluvad kinnipidamisele varem väljaantud avansid».

Revisjonikomisjon peab kontrollima ka kolhoosi liikmeile lisatasu arvestamise õigsust ja selle väljaandmise õigsust, vastavalt artelli liikmete üldkoosoleku poolt vastuvõetud korrale.

Kolhoosnikutele lisatasuna saadaolevate väljaandmiste kohta koostatakse harilikult eraldi «Naturaalsete ja rahaliste tasude väljaandmise lehed». Lisatasuna saadaoleva toodangu kogus või loomad ning lisatasu väljaandmised kantakse kolhoosnikute isikulikesse kontodesse «Kolhoosi liikmetega arvelduste raamatus», samuti kolhoosnikute tööraamatuisse. Neisse tehtud sissekannete õigsust kontrollib revisjonikomisjon algdokumentide järgi.

Peale tasu normipäevades saavad kolhoosi esimees, tema ase-täitja, põllumajanduse spetsialistid ja arvepidaja (raamatupidaja) veel rahalist juurdemaksu, mille suurus sõltub kolhoosi rahaliste tulude suurusest. Kuna täpset rahaliste tulude suurust saab kindlaks määrata ainult aasta lõpul, siis aasta kestel maks-

takse mainitud isikuile rahalist juurdemaksu 70 protsendi ulatuses sellest juurdemaksusummast, mis neile arvestati eelmise aasta tulude alusel. Selle summa suurust kontrollib revisjonikomisjon kolhoosi aastaaruande tabelist «Rahalised tulud ja nende jaotamine». Aasta lõpul teostatakse rahaliste juurdemaksude ümberarvestus, vastavalt jooksva aastal tegelikult saadud rahalistele tuludele. Ümberarvestus koostatakse erilise õiendi näol. Rahalise tulu suurust kontrollib revisjonikomisjon ka äsjamöödunud aasta aastaaruande järgi.

Rahalise juurdemaksu väljamaksed kantakse esimehe, tema asetäitja, põllumajanduse spetsialistide ja arvepidaja (raamatupidaja) isiklikele kontodele «Kolhoosi liikmetega arvelduste raamatus», mille sissekannete järgi kontrollitaksegi rahalise juurdemaksu arvestuse õigsust.

Eriti suur tähtsus kolhoosi rahanduse tugevdamisel on arvelduste õigel organiseerimisel asutuste ja isikutega.

Kõigil kolhoosi rahalistel vahenditel on kindel sihtotstarve: tuluna laekunud raha jaotatakse artelli põhikirja ettekirjutuste kohaselt; jagamatu fond on määratud kapitaalvahetusteks (ehitusteks, loomade ja inventari soetamiseks jne.); fonde kultuurilisteks vajadusteks võib kulutada samuti ainult sihtotstarbe kohaselt. Kolhoosi juhatuse kohuseks on juhtida finantsmajandust nii, et rahaliste vahendite kulutamine toimuks ainult sihtotstarbe kohaselt ning et ei tekiks debitoorset võlgnevust.

Partei ja valitsus on korduvalt juhtinud tähelepanu lubamatule olukorrale, et üksikud organisatsioonid ja asutused ei tasu pikemat aega kolhoosidele suuri summasid, ning on osutanud kolhoosidele abi debitoorse võlgnevuse sissenõudmisel. 19. septembri 1946. aasta määrusega «Abinõudest põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumiste likvideerimiseks kolhoosides» kohustasid NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja ÜK(b)P Keskkomitee kõiki ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone õigeaegselt ja ausameelselt tasuma kolhoosidele nende saaduste ja nende poolt tehtud tööde eest.

Kuid reas rajoonides pole ikka veel likvideeritud mõnede riiklike ja kooperatiivsete organisatsioonide juhatajate vastutus-tundetu suhtumine arveldustesse kolhoosidega. Kolhoosidele ei maksta alati õigeaegselt raha äraantud või müüdüd saaduste ja tehtud tööde eest. Suur debitoorne võlgnevus tekitab tõsist kahju kolhooside ühismajapidamisele. Selline võlgnevus ning organisatsioonide ja asutuste mitteõigeaegsed arveldused kolhoosidega halvendavad tunduvalt kolhooside rahalist seisundit.

Tõepoolest, kui osa kolhoosi vahendeid asub debitoorse võlg-

nevusena võlgnike (deebitoride) käes, siis see tähendab, et deebitorid kasutavad kas kolhoosi jagamatu fondi vahendeid või tema tulusid. Selletõttu pole kolhoosil võimalik õigel ajal teostada kapitaalkulutusi ning õigeaegselt maksta tasu kolhoosnikele normipäevade järgi. Juhtub ka nii, et kolhoos ei tasu deebitoorse võlgnevuse olemasolu tõttu õigeaegselt oma kohustusi, maksab protsente maksete tähtpäevade möödalaskmise eest ning saab sellest kahju.

Kolhooside arvelduste seisundit kontrollib revisjonikomisjon sissekannete järgi «Rahaliste vahendite arvestuse ning isikute ja asutuste arvelduste raamatus», kus arvestatakse operatsioone peakonto nr. 7 — «Arveldused asutuste ja isikutega» — järgi. Selles raamatus avatakse iga asutuse ja isiku jaoks eraldi konto. Kontrollimisel kasutatakse ka dokumente, milledega arveldusi on vormistatud.

Kontrollides arveldusi organisatsioonide ja isikutega, peab revisjonikomisjon kindlaks tegema: kui palju ja kes on võlgu kolhoosile (deebitoorne võlgnevus); kui palju ja kellele võlgneb kolhoos (kreditoorne võlgnevus); võlgnevuse tekkimise aja ja põhjused; missuguseid abinõusid on kolhoosi juhatus ja arvepidaja (raamatupidaja) deebitoorse võlgnevuse sissenõudmiseks ning kreditoorse võlgnevuse kustutamiseks tarvitusele võtnud. Revisjonikomisjon võib organisatsioonidelt ja asutustelt kirjalikult nõuda väljavõtteid kolhoosi isiklikust kontost. Saadud väljavõtteid võrreldakse antud organisatsiooni isikliku kontoga kolhoosi raamatuis.

Kirjalik nõudmine kirjutatakse järgmiselt:

IVANOVO RAJOOINI TARBIJATE KOOPERATIIVIDE LIIDULE

Ivanovo linn

Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» revisjonikomisjon palub Teilt väljavõtet kolhoosi isiklikust kontost seisuga 1. oktoober 1956. Väljavõtet vajatakse revideerimisel.

Revisjonikomisjoni esimees: I. Kirpitšov

Kui arvelduste kontrollimisel selgub, et mõned organisatsioonid või eraisikud meeldetuletustele vaatamata ei tasu oma võlgu kolhoosile, peab revisjonikomisjon kolhoosi juhatuselt nõudma võlgnevuse viivitamatut sissenõudmist kohtu kaudu. Võlgnevuse sissenõudmiseks kohtu korras kehtiv hagi aegumise tähtaeg on riiklike ettevõtete ja asutuste, kolhooside, kooperatiivsete ja ühis-

kondlike organisatsioonide vaheliste vaidluste puhul poolteist aastat ning pretensioonide esitamiseks eraisikuile kolm aastat.

Hagiavalduses, mis esitatakse kolhoosi juhatuse nimel, näidatakse ära võla summa ning missugustest operatsioonidest see summa sügenes; lisatakse juurde ära kirjad dokumentidest, mis tõendavad võlgnevuse tekkimise fakti. Originaaldokumentid esitatakse kohtule ülevaatamiseks asja kohtuliku arutamise ajal.

«Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvelduste raamatu» sissekannete järgi kontrollib revisjonikomisjon, kas kolhoos õiendab õigeaegselt oma kreditoorset võlgnevust.

Suurt tähelepanu peab revisjonikomisjon osutama kolhoosi ja masina-traktorijaama vastastikuste arvelduste kontrollimisele. Neid arveldusi arvestatakse mitmes isikulikus kontos. Ühes neist arvestatakse arveldusi masina-traktorijaamaga naturaaltasude alal. Nende arvelduste puhul on tarvis kontrollida, kas masina-traktorijaama poolt esitatud arvete järgi on õigesti sisse kantud äraandmisele kuuluva teravilja ja teiste saaduste kogus. Selle konto sissekannete järgi kontrollitakse ka naturaaltasu varumisorganitele äraandmise õigeaegsust.

Teises isiklikus kontos toimuvad arveldused masina-traktorijaamaga rahas rahalise tasu eest tehtud tööde alal. Rahalisi arveldusi masina-traktorijaama poolt tehtud tööde eest kontrollitakse sama korra kohaselt nagu naturaaltasu puhulgi.

Eraldi isiklikes kontodes arvestatakse kolhoosi arveldusi masina-traktorijaamaga traktoribrigaadi tööliste tasustamise alal toiduteraviljaga garanteeritud miinimumi järgi.

Neil juhtudel, kui teravilja tegelik väljaandmine normipäevade järgi kolhoosis ületab garanteeritud miinimumi, annab kolhoos traktoribrigaadide alalistele ja hooajatöölistele vahe normipäeva kohta tegelikult väljaantava teravilja ja garanteeritud miinimumi vahel. Seda teravilja arvestatakse traktoristide isiklikes kontodes, samuti ka teisi saadusi, mida normipäeva kohta välja antakse võrdselt teiste kolhoosnikutega.

Eraldi konto avab kolhoos rahaliste arvelduste arvestuseks traktoribrigaadide töölistega. Traktoribrigaadide töölistele ja kolhoosnikutele tasub kolhoos normipäeva eest võrdsel määral.

Omaette nimelises kontos arvestatakse arveldusi masina-traktorijaamaga muude operatsioonide alal — tööde eest, mida masina-traktorijaam teeb kolhoosile, näiteks veoste (peale teravilja) transport, mille eest kolhoos tasub vahetult masina-traktorijaamale, kolhoosile müüdüd varuosade ja muude materjalide eest, samuti ka tööde eest, mida kolhoos teeb masina-traktorijaamale. Revisjonikomisjon peab kontrollima seda, et ei korjaks

masina-traktorijaama võlgnevust kolhoosile või, vastupidi, kolhoosi võlgnevust masina-traktorijaamale, ning nõudma kolhoosi juhatuselt arvelduste õigeaegset õiendamist. Kolhoosi juhatus ja masina-traktorijaama direktioon on kohustatud süstemaatiliselt võrdlema oma vastastikuseid arveldusi.¹

Arveldusi varumisorganisatsioonidega kolhoosi poolt äraantud saaduste kohta arvestatakse samuti «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvelduste raamatus».

Kontrollides arveldusi varumisorganisatsioonidega, peab revisjonikomisjon jälgima seda, kas varumisorganisatsioonid kannavad õigeaegselt üle kolhoosil kontraheerimiste, riiklike kokkuostude ja müügikohustuste järgi saadaolevad rahalised avansid. Vastuvõtukviitungite järgi kontrollitakse, kas arvepidaja (raamatupidaja) on kõik äraantud saaduste järgi kolhoosile kuuluvad summad sisse kandnud ning kas varumisorganid kannavad õigeaegselt üle kolhoosil saadaolevad rahalised vahendid ning kuidas kasutavad nad oma võlgnevust. Revisjonikomisjon peab kontrollima ka, kas varumisorganid maksavad vastavalt tehniliste kultuuride kontraheerimislepingutele, õigesti preemialisid, samuti arvelduste õigeaegsust riikliku kokkuostu lepingute järgi.

Pangalt saadud laenude osas kontrollib revisjonikomisjon maksete tähtpäevi kolhoosi poolt antud kohustuste järgi ning raha tasumist vastavalt nendele tähtpäevadele.

Revisjonikomisjon peab kontrollima ka arvelduste seisu aruandluste isikutega. Raha väljamaksmine aruandluse alla võib toimuda aruandluse isiku avalduse põhjal, milles on ära näidatud, mis otstarbeks vahendeid vajatakse. Vahendite väljaandmiseks aruandluse alla peab olema kolhoosi esimehe luba. Aruandluse alla ei või raha välja maksta, kui aruandlune isik pole õiendanud vahekordi varem saadud summade järgi. Aruandlused isikud peavad esitama aruanded kolme päeva jooksul, arvates korralduse täitmiseks määratud tähtaja möödumisest või komanderingult tagasijõudmisest, kulutamata raha jääk aga tuleb sama aja jooksul kassasse tagasi maksta.

Kolhoosi ametiisikute ja kolhoosnike komandeerimiskulude suurus peab kindlaks määrama kolhoosi liikmete üldkoosolek. Päevaraha ja korteriraha suurus komanderingul viibimise ajal ei tohi ületada neid norme, mis on kehtestatud riiklike ja koöperatiivsete asutuste töötajate jaoks. Sõidukulud lähetuskohta ja sealt tagasi tuleb äga tasuda kehtivate tariifide järgi.

¹ Toodud arvelduse kord on kehtiv kolhoosdes, kus kasutatakse masina-traktorijaama tehnikat. Toim.

Komandeerimiskulud tasutakse ainult siis, kui on olemas kolhoosi poolt väljaantud komandeerimistunnistus, millel on märkused lähetuskohale saabumise ja sealt lahkumise kohta. Aruandevaluste isikute avansiaruanded peavad olema kontrollitud ja alla kirjutatud kolhoosi raamatupidaja poolt ning kinnitatud esimehe poolt. Kolhoosi esimehe avansiaruanded vaadatakse läbi ja kinnitatakse tavaliselt juhatuse koosolekul.

Avansiaruannete põhjal kontrollib revisjonikomisjon komandeerimiskulude tasumise õigsust ning seda, kas majapidamiskuludeks saadud rahalised vahendid on kulutatud otstarbekohaselt. Kontrollides avansiaruandeid, milledes kajastub materjalide või inventari soetamine, kontrollib revisjonikomisjon hoolega seda, kas kõik soetatud väärtused on antud laohoidja või teiste ametiisikute vastutusele ning kas need väärtused on raamatupidamise raamatuis arvele võetud.

Aruandevaluste isikute nimeliste kontode järgi kontrollitakse kulutamata avansi jäägi tagastamise õigeaegsust.

Neil juhtudel, kui kolhoosis töötab pidevalt väljastpoolt palgatud töotajaid, toimetatakse arveldusi nende töötasu alal samuti «Rahaliste vahendite arvestuse ning asutuste ja isikute arvelduste raamatus». Isiklike kontode sissekannete ning töötasu arvestuslehtede järgi kontrollib revisjonikomisjon arvelduste vastavust töölepingule, töötasu maksmise õigeaegsust ning maksude ja riigilaenu kinnipidamise õigsust nendelt töötajatelt.

Samas raamatus peetakse kolhoosi liikmetega arveldusi, mis pole seotud arveldustega normipäevade järgi, näiteks vasikate kontraherimise alal, üksikute kolhoosnike süü tõttu kolhoosile tekitatud kahju hüvitamise alal ja muid arveldusi. Kontrollides sissekandeid isiklikes kontodes, teeb revisjonikomisjon kindlaks, kas kolhoosnikud tasuvad õigeaegselt oma võlgnevust ning kas kolhoos tasub õigeaegselt oma võlakohustusi kolhoosnikutele.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missugune kord on kehtestatud kolhoosnikutele naturaali- ja rahaliste avansside väljaandmise alal normipäevade järgi?
2. Milliste raamatute ja dokumentide järgi kontrollitakse kolhoosnikute avansseerimise õigsust?
3. Milliste raamatute ja dokumentide järgi tehakse kindlaks debitoorse ja kreditoorse võlgnevuse tekkimise aeg ning põhjused?
4. Missugustel juhtudel on kolhoosi juhatuse kohustatud taotlema asutustelt ja isikutelt võlgade sissenõudmist kohtu teel?
5. Millised on hagi aegumise tähtajad?
6. Missugune on kolhoosis kehtiv komandeerimiskulude tasumise kord?
7. Missuguse tähtaja jooksul peavad aruandevalused isikud esitama aruanded?

Kümnes loeng

KOLHOOSI TULUDE-KULUDE EELARVE TÄITMISE KONTROLLIMINE

Kolhooside kui suurte sotsialistlike põllumajandusettevõtete majapidamine toimub rangelt plaani järgi.

Igal aastal koostab kolhoos aasta tootmis-finantsplaani, milles nähakse ette tööde kava eelseisvaks aastaks. Kolhoosi iga brigadi ja loomakasvatusefarmi jaoks määratakse kindlaks aasta tootmisülesanded.

Kolhooside finantsmajandust juhitakse tulude-kulude eelarve alusel, mis on kolhoosi tootmis-finantsplaani koostisosaks ja mille kinnitab kolhoosnikute üldkoosolek. Põllumajandusliku artelli põhikiri näeb ette, et igas kolhoosis koostab artelli juhatus aasta tulude-kulude eelarve nii tulude laekumise kui ka vahendite kulutamise kohta.

Kolhoosi tulude-kulude eelarve koosneb neljast osast, millest igaühes nähakse ette vahendite laekumine ja kulutamine kindla sihtotstarbe kohaselt.

Tulude-kulude eelarve koostamisel peab kolhoosi juhatus koostama abiarvestusi, milledes arvestatakse tulusid ja kulusid üksikasjalisemalt. Näiteks eelarve tulude osas on näidatud summa, mis saadakse taimekasvatussaaduste müügist. Abiarvestuses eelarve selle artikli kohta tuleb näidata, kui palju, missuguse hinnaga ja kui suure summa ulatuses igast tootmisplaanile vastavast saaduste liigist realiseeritakse.

Abiarvestustes eelarve kuluartiklite kohta dešifreeritakse rahaliste vahendite kulutused. Näiteks artikli «Kütte- ja määrdeainete kulu» kohta näidatakse, kui palju kütte- ja määrdeaineid kulutatakse mootorite tööks; kui palju kütte- ja määrdeaineid vajatakse autotranspordi tööks; kui palju määrdeaineid on tarvis aasta jooksul vankrite ja põllumajandusmasinate määrimiseks jne.

Kolhoosi juhatus võib vahendeid kulutada ainult nende artik-

lite järgi ning selles ulatuses, nagu seda näeb ette eelarve. Vahendite omavoliline ümberpaigutamine eelarve kulude osas ühest artiklist teise pole lubatud, sääraseks vahendite ümberpaigutamiseks peab kolhoosi juhatus nõutama üldkoosoleku või volinike koosoleku loa.

Kolhoosi juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimisel kontrollib revisjonikomisjon ka tulude-kulude eelarve täitmist iga artikli järgi nii tulude kui ka kulude osas.

Tulude-kulude eelarves on tulud ja kulud planeeritud kogu aastaks ühes jaotusega kvartalite järgi. Paljudes kolhoosides koostatakse eelarve jaotusega kuude järgi, reas kolhoosides aga koostatakse iga kuu lõpul täpsustatud tulude-kulude eelarve eelseisva kuu peale. See annab revisjonikomisjonile võimaluse revideerimise läbiviimisel kõrvutada kvartali või kuu jooksul tegelikult saadud tulusid ja tootmiskulusid plaaniliste ülesannetega.

Eelarve täitmise kontrollimise hõlbustamiseks peavad kolhooside raamatupidajad eelarve täitmise kohta igakuist koondtabelit iga tulu- ja kuluartikli järgi.

Neid koondtabeleid kasutab kolhoosi revisjonikomisjon eelarve täitmise kontrollimisel. Üksikjuhtudel, kui kolhoosis niisuguseid koondtabeleid ei peeta, võib revisjonikomisjon kolhoosi raamatupidajalt nõuda andmete esitamist eelarve täitmise kohta mainitud koondtabeli näol või mõnel teisel kujul. Raamatupidaja on kohustatud seda revisjonikomisjoni nõuet täitma.

Tulude-kulude eelarve esimese osa kontrollimisel pöörab revisjonikomisjon esimeses järjekorras tähelepanu eelarve tulude osa täitmisele. Kuna rahaliste tulude laekumine on otseselt sõltuv tootmisplaani täitmisest, siis on eelarve tulude osa kontrollimisel tarvis välja selgitada, kuidas on täidetud põllumajanduskultuuride kogusaagi ja loomakasvatussaaduste plaaniülesanded. Mida rohkem toodangut saadakse, seda kõrgem on majandi kaubalisus ja seda rohkem saadakse rahalist tulu.

Kui kontrollimisel tuleb ilmsiks eelarve täitmata jätmine üksikute tuluartiklite osas, siis peab revisjonikomisjon kindlaks tegema selle põhjused. Kontrollides eelarve iga artikli täitmist, peab revisjonikomisjon osutama tähelepanu eelarve täitmisele ja ületamisele kolhoosi tootmise põhiharudest, taime- ja loomakasvatusest, saadavate tulude osas. Seejuures ei tohi jätta kahe silma vahele ka sissetulekuid täiendavatest kolhoositootmise harudest, nagu näiteks mesindus, kalakasvatus ja teised, mis annavad suuri rahalisi tulusid.

Eelarve kulude osa kontrollimisel tuleb kindlaks teha, kas kolhoosi juhatus kulutas vahendeid seaduspäraselt, kuidas juha-

tus täitis oma kohustusi riigi vastu ning kuidas kasutati sisemisi reserve tulude suurendamiseks ja vahendite kokkuhoidmiseks nende kulutamisel.

Sageli esineb veel sääraseid fakte, et kolhooside juhatused ja esimehed ei pea kinni tulude-kulude eelarvest ning ei võitle kolhoosivara kokkuhoidliku kulutamise eest. Tihti kulutatakse ühiskondlikke vahendeid töötasuks väljaspoolt palgatud töölistele, samal ajal kui kolhoosnike tööjõudu pole täielikult ära kasutatud. Lubatakse liialdusi vahendite kulutamisel komandeerimise ja muudeks kuludeks. Paljud kolhoosid ostavad igal aastal suures hulgal labidaid, hange, rehasid, kotte, nõõre jms., aga inventari kasutusiga ja materjalide kulunormid jäetakse kindlaks määramata. Väikeinventari ei kinnistata kolhoosnike nimele ning see vananeb enneaegu või tassitakse laiali. Kütteõli, määrdeaineid ja teisi materjale kulutatakse sageli ilma arvestuseta. See kõik tekitab suuri vahendite ülekulutusi.

Esineb ka selliseid fakte, et tootmisotstarbeks vajalike abinõude (mineraalväetiste ost jne.) peale kulutavad kolhoosid vähe vahendeid, kuid kütteõli, väikeinventari ja mitmesuguste materjalide ostmisel võimaldavad ülekulutusi.

Vahendite kulutamist eelarve esimese osa järgi kontrollides peavad revisjonikomisjonid kindlaks tegema kõik ülekulutuste juhud ja liialdused vahendite kulutamisel, välja selgitama ülekulutuste põhjused ja neis süüdi olevad isikud, tegema ettepanekuid esinenud puuduste kõrvaldamiseks ning jälgima nende täitmist.

Kolhoosi administratiiv-juhtimise kulud peavad olema võimalikult väikesed ning igal juhul mitte ületama 2 protsenti kolhoosi rahaliste tulude üldsummast.

Selleks, et varustada kolhooside ühismajapidamist rahaliste vahenditega jooksvaiks tootmisvajadusteks majandusaasta algul ning võimaldada rahalisi arveldusi kolhoosnikutega normipäevade järgi, võib kolhoosi juhatuse kehtiva korra kohaselt igal aastal rahaliste tulude jaotamisel:

luua fondi ostetud materjalide, seemnete, sööda ja väikeinventari, samuti omavalmistatud materjalide ja väikeinventari igaaastaste varude katteks;

eraldada kolhoosnike üldkoosoleku otsuse põhjal tuludest osa vahendeid (ühest puni viie protsendini aasta rahaliste tulude üldsummast) kulutusteks, mis seisavad ees uue majandusaasta algul.

Revisjonikomisjoni ülesandeks on kontrollida, kuivõrd otsustab kohased on majanduslikult need ostetud materjalide ja väikeinventari varud, mis kolhoosi juhatuse soetas järgneviks

aastaks, kas ei ole materjalide jääke või niisuguseid materjale, mida majapidamises üldse ei vajata. Samuti on tarvis kontrollida, kas materjale pole varutud rohkem, kui neid üldse vajatakse normaalseks majapidamiseks.

Tulude-kulude eelarve teise osa kontrollimisel peab revisjonikomisjon pöörama tähelepanu kapitaalkulutusteks määratud vahendite laekumise ja kulutamise õigsusele.

Esimeses järjekorras peab revisjonikomisjon kontrollima jagamatu fondi täiendamise õigsust.

Kolhooside jagamatud fondid, mis on ühiskondliku rikkuse aluseks, suurenevad iga aastaga. Kuid on veel kolhoose, kus salgitakse põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumist jagamatu fondi täiendamise osas. See takistab tõsiselt kolhooside organisatsioonilist ja majanduslikku tugevdamist.

Milles väljenduvad need rikkumised?

Need rikkumised väljenduvad selles, et kolhoosid täiendavad oma jagamatut fondi väiksemas ulatuses kui seda näeb ette põllumajandusliku artelli põhikiri, ei kanna jagamatu fondi vahendeid kapitaalvahutuste arvele pangas ning, mööda minnes pangast, kulutavad neid selliseks otstarbeks, mis pole seotud kapitaalvahutustega.

Eraldamised jagamatu fondi täiendamiseks tuleb kapitaalvahutuste arvele sisse maksta sel määral, kuidas tulud laekuvad. Samuti tuleb kanda kohe pärast vahendite laekumist kapitaalvahutuste arvele sissetulek kolhoosile mittetarviliku vara müügist ning tarvitamiskõlbmatuks muutunud vara lammutamisest saadud materjalide maksumus, hukkunud vara ja loomade eest saadud kindlustushüvitused, sissetulek loomade müügist nende asendamisel tõu- või parandatud loomadega. Kui kõikide loomaliikide arvulise juurdekasvu plaan pole täidetud, siis arvatakse jagamatusse fondi ja kantakse kapitaalvahutuste arvele kolhoosnikute üldkoosoleku otsusel osa laekumistest, mis saadud loomade müügist kolhoosikaubanduse korras.

Revisjonikomisjon peab kontrollima ka kapitaalvahutuste vahendite kulutamist vastavalt tulude-kulude eelarvele nende sihtotstarbe järgi. Tarvis on kontrollida kuidas juhatus täidab plaani üksikute objektide ehitamise ja masinate ning loomade soetamise osas ja hoonete, transpordivahendite jms. kapitaalremondi osas. Tegelikult tehtud kulutusi võrreldakse plaaniliste summadega ning tehakse kindlaks, kas kolhoosi juhatus ei luba vahendite ülekulutamist. Kontroll toimub «Rahaliste ja naturaalkulutuste arvestuse raamatu» peakonto nr. 12 «Kulutused kapitaalremondiks» sissekannete alusel dokumentide järgi.

Eelarve kolmanda osa järgi kontrollitakse vahendite laekumist ja kasutamist kultuurilisteks vajadusteks ning eelarve selle osa iga artikli täitmist. Revisjonikomisjon teeb selgeks, kui palju töötajaid ja milliste erialade jaoks pidi kolhoos ette valmistama plaani järgi ning palju neid tegelikult on ette valmistatud, kuivõrd otstarbekohaselt kasutatakse ära lasteasutuste vahendeid.

Kontrollitakse samuti, kas on eraldatud rahalisi vahendeid vanade ja vaeslaste abistamiseks, ning kuidas neid vahendeid kasutati.

Eelarve neljanda osa järgi kontrollib revisjonikomisjon, kas juhatuse on debitoorse võlgnevuse kogu ulatuses sisse nõudnud ja kuidas tasub kolhoos oma võlgu.

Kõik puudused, mis revisjonikomisjon tulude-kulude eelarve täitmise kontrollimisel avastas, märgitakse üles revideerimisakti eri osasse. Puuduste kõrvaldamise kohta tehakse kolhoosi juhatusele ettepanekud, mida kolhoosi liikmete üldkoosolek peab revideerimisakti läbivaatamisel kinnitama.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missuguseid kolhoosi vahendeid planeeritakse eelarve igas neljas osas?
2. Missuguste andmete alusel kontrollib revisjonikomisjon tulude-kulude eelarve täitmist kvartali-revisjonidel?
3. Millistel tähtaegadel peab kolhoosi juhatuse sisse maksma vahendeid jagamatu fondi täiendamiseks?

NORMIPÄEVADE ARVESTUSE ÕIGSUSE KONTROLLIMINE

Töö õigel organiseerimisel ja tasustamisel on määratu suur tähtsus põllumajanduse edasiseks arendamiseks, põllumajanduskultuuride kogusaagi suurendamiseks ja ühisloomakasvatuse tõusuks kolhoosides.

Neis kolhoosides, kus töö on hästi organiseeritud, kus kolhoosnikud iga päev täidavad ja ületavad kehtivaid töönorme, kasvab ja tugevneb ühismajapidamine, suurenevad kolhoosi ning kolhoosnikute tulud.

Töönormide täitmine ja ületamine kõikide kolhoosnikute poolt on põllumajanduslike tööde eduka läbiviimise tähtsaimaks tingimuseks. Revisjonikomisjonid võtavad kontrollimisel arvesse, kuidas brigadirid ja juhatus loovad tingimusi töönormide täitmiseks ja ületamiseks kolhoosnikute poolt.

Kolhoosis töötatakse tavaliselt tükitöö alusel. Iga tööd hinnatakse normipäevades. Normipäev on kolhoosis töö mõõtühikuks ning tulude jaotamise määraks. Normipäev võimaldab arvestada iga kolhoosniku poolt artellile tehtud töö hulka ning selle töö kvaliteeti. Normipäevade alusel määratakse kindlaks põllumajandusliku artelli iga liikme osa kolhoosi tuludest. Seoses sellega omab suurt tähtsust korra jaluleseadmine normipäevade kulutamises.

Nagu juba varem on mainitud, kontrollib revisjonikomisjon mitte harvemini kui üks kord kvartalis kolhoosnikutele normipäevade arvestamise õigsust, normipäevade arvestamise vastavust tehtud tööde mahule ning artelli liikmete üldkoosoleku poolt kinnitatud töönormidele ja -hinnetele ning teeb kindlaks, kas ei esine normipäevade ülekulutamist ja raiskamist.

Põllumajandusliku artelli põhikiri nõuab, et koos juhatuse kogu majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrollimisega

revisjonikomisjon hoolikalt välja selgitaks iga normipäevade vähemarvestamise ja ebaõige juurdearvestamise juhu.

Normipäevade ebaõige kulutamine kolhoosides toimub haldus- ja teenindava personali paisutamise liini mööda, et kolhoosi normipäevade arvel peetakse isikuid, kes ei tööta kolhoosis ja kellel pole midagi ühist kolhoositootmisega: külanõukogude valvureid ja käskjalgu, tuletõrjesalga ülemaid, külanõukogude mitmesuguseid mittekoosseisulisi töötajaid.

Kõikide niisuguste üleastumiste vastu peab revisjonikomisjon otsustavalt võitlema. Revisjonikomisjon peab kontrollima normipäevade arvestuse õigsust ning vähemalt üks kord kvartalis, samuti ka aasta lõpul enne tulude jaotamist võrdlema arvestatud normipäevade arvu normipäevade arvuga, mis tehtud tööde mahu kohta on plaanis ette nähtud igas brigaadis, lüüsis, farmis ja ehitusobjektidel ning administratiiv- ja teenindava personali tasustamiseks.

Normipäevade arvestuse kontrollimisel on revisjonikomisjon kohustatud kindlaks tegema nii normipäevade ülekulutusi kui ka plaanis ettenähtud agrotehniliste abinõude mittetäitmise põhjused ning välja selgitama süüdlased, kontrollimise tulemused ja omapoolsed ettepanekud aga ette kandma kolhoosnikute üldkoosolekule.

Normipäevade arvestuse õigsust kontrollitakse algdokumentide järgi, mille alusel toimub töö arvestus. Revisjonikomisjon kontrollib «Normipäevade arvestuslehti», «Normipäevade arvestuslehti farmis», «Töökoja (abiettevõtte) aruandeid» ja teisi dokumente.

Kontrollimisel tehakse kindlaks, kas kolhoosi brigaadides ja farmides rakendatakse õigesti kolhoosnikute üldkoosoleku poolt kinnitatud töönorme ja -hindeid. Kontroll toimub järgmiselt.

Oletame, et 12 hektari vilja kokkuriisumise eest hoburehaga arvestas brigadir kolhoosnikule normipäevade arvestuslehel 1,12 normipäeva. Kontrollinud üldkoosoleku poolt kinnitatud töönormi — 8 hektarit — ja normitäitmise hinnet — 1 normipäev —, teeb revisjonikomisjon kindlaks, et tehtud töö eest tulnuks kolhoosnikule arvestada 1,50 normipäeva, seega 0,38 normipäeva rohkem, kui tegelikult on arvestatud. Kõik niisugused normipäevade ebaõige arvestamise juhud tuleb kontrollijail revisjonikomisjoni liikmeil esialgu üles märkida ühte vihikusse, näidates ära, missugusele kolhoosnikule, millise arvestuslehe järgi, missugusel kuupäeval ja kelle süü tõttu on normipäevi ebaõigelt arvestatud. Revideerimisakti koostamisel märgitakse

sellesse üles kõik ilmsikstulnud ebaõigsused ning kolhoosi juhatusetele tehakse ettepanek kõrvaldada avastatud puudused.

Normipäevade arvestuslehtede kontrollimisel on tarvis kindlaks teha, kas nendes näidatakse iga kultuuri (või samalaadsete kultuuride rühma) nimetus. See on vajalik lisatasu õigeks arvestamiseks ning brigaadidele ja lülidele normipäevade juurde- või mahaarvestamiseks, olenevalt saadud viljasaagist.

Traktoristidele normipäevade arvestamise õigsust kontrollitakse traktoristi arvestuslehtede ning traktoritööde vastuvõtu aktide järgi. Lepingu sõlmimisel masina-traktorijaamaga saab kolhoosi juhatus masina-traktorijaamalt andmed töönormide kohta tööliikide järgi ning nende brigaadide traktorimarkide järgi, millised hakkavad kolhoosi teenindama. Neid andmeid käsutab revisjonikomisjon traktoribrigaadide töötajale normipäevade arvestamise õigsuse kontrollimisel.

Kuna traktoristide arvestuslehti ei anta kolhoosi kontorisse, kontrollib revisjonikomisjon neid masina-traktorijaamas.¹ Normipäevade arvestuse õigsust nende arvestuslehtede järgi kontrollitakse sama korra kohaselt nagu «Normipäevade arvestuslehti» kolhoosis, s. t. arvestatud normipäevade arvu kõrvutatakse tehtud tööde mahu, töönormide ja -hinnetega.

Normipäevade kulutamise õigsust ja vastavust normipäevade kulutamise plaanile kontrollitakse «Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatu» sissekannete järgi. Selle raamatu pidamise kord on selgitatud kursuse «Arvestus ja aruandlus kolhoosides» loengutes.

«Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatu» andmeil tuleb revisjonikomisjonil kõrvutada iga töö, kultuuri ja brigaadi järgi arvestatud normipäevade arvu teiste dokumentidega või teiste raamatutega, kus näidatakse tehtud tööde mahtu ja saadud toodangu kogust. Oletame näiteks, et «Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatus» on näidatud, et kartuli noppimise eest adra tagant arvestati esimeses lülis 300 tsentneri eest 52,2 normipäeva, teises lülis 450 tsentneri eest 78,3 normipäeva ja kolmandas lülis 400 tsentneri eest 69,6 normipäeva. Sama kogus kartuleid nendelt lülidelt peab olema arvele võetud «Mitteteravilja laekumise päevikuis» ning «Natuuraltulude ja nende jaotuse arvestuse raamatus».

Lahkumineku andmetes normipäevade arvestuse dokumen-

¹ Tehnikat omavates kolhoosides toimub normipäevade arvestus traktoristidele kolhoosi traktoribrigaadi arvestaja poolt ja normipäevade arvestuslehti võib revisjonikomisjon kontrollida kolhoosi kontoris. Toim.

tide ja toodangu arvelevõtmise dokumentide vahel näitavad, et normipäevi ei ole õigesti arvestatud või et toodang ei ole täielikult arvele võetud.

Selleks, et aasta lõpul võiks brigaadidele ja lülidele sõltuvalt põllumajanduskultuuride saagikusest normipäevi õigesti juurde või maha arvata ja õigesti arvutada lisatasu kultuuride saagikuse ja loomakasvatuse produktiivsuse plaanide ületamise eest, tuleb kolhoosnikutele normipäevi arvestada iga kultuuri või samalaadsete kultuuride rühma lõikes ning iga brigaadi või lüli järgi. Niisugust arvestust peetakse kolhoosi kontoris «Kolhoosnikute normipäevade arvestuse raamatus». Selles raamatus avatakse iga kolhoosniku jaoks isiklik konto, kuhu kõik väljatöötatud normipäevad kantakse sisse eraldi iga kultuuri või samalaadsete kultuuride rühma järgi. Kui ühe brigaadi või lüli kolhoosnikud tegid tööd teise brigaadi või teise lüli maatükkidel, siis tuleb selle kohta teha märge isikliku konto vastavasse lahtrisse.

Sissekannete õigsust ja õigeaegsust kolhoosnikute isiklikes kontodes kontrollib revisjonikomisjon sel teel, et võrdleb kolhoosnikute töö arvestuse algdokumente sissekannetega «Kolhoosnikute normipäevade arvestuse raamatus».

«Kolhoosnikute tööraamatuisse» tehtud sissekannete õigeaegsust ja õigsust kontrollib revisjonikomisjon, kõrvutades sissekandeid tööraamatuis sissekannetega kolhoosnikute isiklikes kontodes. Ühtlasi kontrollitakse, kas juhatus paneb välja kolhoosnikute nimekirjad, milles on näidatud, kui palju normipäevi artelli liige kuu jooksul välja töötas. Iga kolhoosniku poolt väljatöötatud normipäevade arv, mis on näidatud selles nimekirjas, peab vastama «Kolhoosnikute normipäevade arvestuse raamatu» isiklikusse kontosse kantud normipäevade arvule.

Revisjonikomisjon peab kontrollima, kas ei esine normipäevade ülekulutust administratiiv- ja teenindavale personalile maksimisel, võrreldes sellega, mis normipäevade kulutamise plaanis selleks otstarbeks on ette nähtud. Normipäevade ja rahalise tasu arvestamist kontrollitakse eraldi iga töötaja kohta: kolhoosi esimehe, tema asetäitja, agronoomi, zootehniku ja raamatupidaja kohta.

Vastavalt põllumajandusliku artelli põhikirjale teostatakse kõik tööd kolhoosis artelli liikmete isikliku tööga üldkoosoleku poolt vastuvõetud sisekorra-eeskirjade kohaselt.

Kolhoosi juhatus peab rangelt valvama selle järele, et kõikide kolhoosnikute tööjõudu kasutatakse ära võimalikult täielikumalt ja tootlikumalt.

Revideerimisel peab revisjonikomisjon kontrollima, kuidas täidetakse kolhoosis kolhoosnike poolt üldkoosoleku otsust kohustusliku normipäevade miinimumi väljatöötamise kohta. Revisjonikomisjon kontrollib seda «Kolhoosnike normipäevade arvestuse raamatu» sissekannete järgi ning teeb kindlaks, misuguseid abinõusid rakendab kolhoosi juhatus nende kolhoosnike suhtes, kes mõjustavate põhjusteta ei täida normipäevade kohustuslikku miinimumi põllumajanduslike tööde perioodide järgi.

Revisjonikomisjon kontrollib samuti, milliseid abinõusid on artelli juhatus rakendanud kolhoosnike suhtes ebamajandusliku ja hooletu suhtumise eest ühisvaradesse, ilma vabandavate põhjusteta tööle mitteilmumise eest, halva töö ja töödistsipliini ning põllumajandusliku artelli põhikirja teiste rikkumist eest.

Revisjonikomisjon peab otsustavalt võitlema administreerimise faktide ja ebaseaduslike abinõude rakendamise vastu kolhoosi ametiisikute poolt.

Peamisteks töödistsipliini tugevdamise alal peavad olema järjekindel kasvatustöö kolhoosnike keskel ja ergutusabinõude oskuslik rakendamine, initsiatiivi laialdane arendamine, ebasalliv suhtumine halvasti töötajaisse nende töökaaslaste poolt.

Normipäevade arvestamise ja kulutamise revideerimise tulemused märgitakse revideerimisakti eri osasse. Kõik artelli ja selle liikmete huvide rikkumise juhud tuleb revideerimisaktis üksikasjaliselt välja tuua ja artelli juhatus peab need otsekohe likvideerima.

Näitena toome väljavõtte revideerimisaktist kolhoosi juhatuse 1956 aasta III kvartali majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimise kohta. (Väljavõte aktist on toodud lühendatud kujul.)

VÄLJAVÕTE REVIDEERIMISAKTIST

Normipäevade arvestus ja kulutamine

Normipäevade arvestuse ja kulutamise kontrollimisel tehti kindlaks järgmist.

1. Juulikuu arvestuslehe nr. 35 järgi on 2. brigaadis heina laialilootamise, kokkuriisumise ja saadudesse paneku eest 12 hektari suurusel maalal arvestatud kolhoosnikele 7,50 normipäeva, kuid vastavalt kolhoosis rakendatud töönormidele ja -hinnetele tulnuks selle töö eest arvestada 22,50 normipäeva.

2. Traktoribrigaadis nr. 9 on juulikuu arvestuslehel nr. 59 niidumasinina masinistile Aleksander Getmanile 13 päeva masinal töötamise eest arvestatud 17,93 normipäeva ning sama ajavahemiku kohta on talle veel 26 töötundi eest niidumasinina remontimisel arvestatud 32,50 normipäeva, s. t. keskmiselt 1,25 normipäeva 1 tunni remontitöö eest. Normipäevade

arvestuse remontitööde eest tegi arvestaja A. S. Gladör pärast arvestuslehe allakirjutamist brigadiri poolt. Revisjonikomisjon arvab, et 32,50 normipäeva on arvestatud ebaõigelt.

3. Puutöökojas on augustikuul kapitaalselt remonditud 3 veovankrit, mille eest on arvestatud 10,50 normipäeva; normide järgi tulnuks aga arvestada 9 normipäeva; keskmist remonti tehti 11 veovankrile ning selle eest on arvestatud 13,25 normipäeva 6,62 normipäeva asemel normide järgi; jooksvat remonti tehti 65 veovankrile ning selleks kulutati 16,25 normipäeva, normide järgi aga tulnuks arvestada 13 normipäeva. Üldse on 79 veovankri remondi eest arvestatud liigselt 11,38 normipäeva.

4. Veisefarmis ei arvestata loomakasvatuseala töötajatele normipäevi vastavalt kehtivaile hinnetele. Nii on 1. brigaadis arvestatud vasikatalitajatele juulikuus 16 vasika talitamise eest 17,10 normipäeva ning samade vasikate karjatamise eest 10,40 normipäeva. Lüpsjatele on karjamaanuimal olevate loomade karjatamise eest juulikuus arvestatud 12,35 normipäeva ning samade loomade karjatamise eest on karjusele arvestatud 22,10 normipäeva.

5. Administratiiv- ja teenindava personali ülalpidamiseks on III kvartalis kulutatud 2098,75 normipäeva ehk 394 normipäeva rohkem, kui näeb ette normipäevade kulutamise plaan.

6. Kolhoosi raamatupidaja Belova teostab sissekandeid «Tehtud töode ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatusse» suure hilinemisega, mistõttu revisjonikomisjonil ei olnud võimalik kontrollida III kvartalis kulutatud normipäevade vastavust normipäevade kulutamise plaanile.

Akti selle osa kohta tegi revisjonikomisjon kolhoosi juhatusele järgmised ettepanekud:

1. Juulikuu arvestuslehe nr. 35 järgi arvestada täiendavalt juurde 15 normipäeva kolhoosnikutele, kes laiali laotasid ja kokku riisusid heina.

2. Niidumasina remondi eest Aleksander Getmanile ebaseaduslikult arvestatud 32,50 normipäeva arvestada tema normipäevadest maha ning juhatuse koosolekul otsustada küsimus selle ebaseadusliku arvestuse teinud arvestaja Gladöri trahvimise kohta.

3. Puutöökojas liigselt arvestatud 11,38 normipäeva arvestada maha nendelt kolhoosnikutelt, kellele nad olid ebaseaduslikult arvestatud.

4. Veisefarmis juulikuus ebaõigelt arvestatud normipäevad: lüpsjatele — 12,35 normipäeva ja vasikatalitajatele — 10,40 normipäeva arvestada maha nendelt isikutelt, kellele nad olid arvestatud.

5. Kolhoosi juhatusel viivitamatult viia normipäevade arvestus administratiiv- ja teenindavale personalile kooskõlla normipäevade kulutamise plaaniga.

6. Juhatuse koosolekul läbi arutada kolhoosi raamatupidaja Belova ettekanne normipäevade arvestuse seisukorrast kolhoosis ning võtta tarvitu- sele vajalikud abinõud selle kordaseadmiseks.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Mitu korda aastas peab revisjonikomisjon kontrollima normipäevade arvestuse ja kulutamise õigsust?

2. Milliste dokumentide järgi kontrollitakse kolhoosnikutele normipäevade arvestamise õigsust?

3. Missuguses raamatus peetakse arvestust kolhoosnikute poolt välja-
töötatud normipäevade kohta?

4. Milleks on tarvis pidada arvestust igale kolhoosnikule arvestatud
normipäevade kohta?

5. Missuguseid dokumente ja arvestusraamatuid peab revisjonikomisjon
võrdlema selleks, et veenduda, kas normipäevade arvestus vastab tegelikult
tehtud tööde mahule?

ARVESTUSE JA ARUANDLUSE SEISUNDI KONTROLLIMINE

Arvestus ja arvepidamine omavad väga suurt tähtsust artelli-majapidamise tugevdamisel ning ühiskondliku sotsialistliku omandi puutumatus tagamisel. Kolhoosides, kus arvestus on lohakile jäetud ning vahendite laekumise ja kulutamise sissekandeid, samuti ka normipäevade arvestust ei teostata õigeaegselt, ilmneb kõige sagedamini ebamajanduslikkuse, varguse ja teiste kuritarvituste fakte. Üksikutes kolhoosides tegid revisjonikomisjonid kindlaks, et süüdlased kuritarvitustes ajasid oma kuritegude varjamiseks arvestuse teadlikult sassi.

Hästikorraldatud arvestus on õige majapidamise, tootmis-finantsplaani täitmise ning ühiskondliku vara säilitamise kontrolli kindlaks vahendiks. Kolhoosi revisjonikomisjon on kohustatud kontrollima seda, et arvepidamine oleks õige ning dokumendid oleksid õigeaegselt koostatud ja raamatuisse sisse kantud. Selleks kontrollib revisjonikomisjon artelli juhatuse majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimisel ka arvestuse olukorda. Seda tööd teeb revisjonikomisjon järgmiselt.

Kassa revideerimisel kontrollib revisjonikomisjon hoolikalt kõiki kassa sissetuleku- ja väljaminekudokumente, teeb kindlaks nende koostamise õigsuse ja dokumentides väljendatud operatsioonide seadusepärasuse. Lao revideerimisel kontrollitakse täpselt samuti dokumente saaduste, materjalide ja teiste väärtuste sissetuleku ja kulutamise kohta. Brigaadides kontrollitakse dokumente, milledes peegeldub normipäevade arvestus, viljasaagi arvelevõtmise ning väetiste, söötade, külviks tarvitatud seemne jne. mahakandmine kuludeks. Loomakasvatustes kontrollib revisjonikomisjon loomade ja loomakasvatussaaduste arvestuse, loomasööda kulutamise ja normipäevade arvestamise dokumentide koostamise õigsust.

Dokumentide koostamise õigsuse kontrollimine moodustab peamise osa tööst arvestuse seisundi kontrollimisel. Kui kolhoosis koostatakse dokumente õigesti ja õigeaegselt, siis on tunduval määral kindlustatud ka arvestuse ja arvepidamise õigsus. Dokumentide järgi, milles esineb vigu, tehakse abiõigeid sissekandeid ka arvestusraamatuisse. Seepärast osutab revisjonikomisjon dokumentide koostamise õigsuse kontrollimisele suurt tähelepanu.

Revisjonikomisjoni teiseks ülesandeks on sissekannete õigsuse kontrollimine raamatuis, mida peetakse brigaadides, farmides, ladudes jne. Näiteks lao revideerimisel võrdleb revisjonikomisjoni sissekandeid «Lao, brigaadi, farmi sissetulekute ja väljaminekute raamatus» dokumentidega ning teeb sellega kindlaks liikumise (sissetuleku ja väljamineku) ja seisuga (jäägid) iga saaduste ja materjalide liigi kohta arvestuse andmete järgi. Laoraamatu järgi väljatoodud jääke võrreldakse jääkidega «Saaduste ja materjalide arvestuse raamatus», mida peab kolhoosi arvepidaja (raamatupidaja). Brigaadides peetakse «Lao, brigaadi, farmi sissetulekute ja väljaminekute raamatut», kuhu kantakse sisse brigaadi laekunud ja kulutatud materjalid ning kirjutatakse ümber kõik brigaadile üleantud inventar, tööloomad ja muu vara. Loomakasvatusfarmides peetakse omi tootmiszootehnilise arvestuse raamatuid, nagu näiteks «Emasloomade arvestuse raamat», «Loomade kasvatamise ja nuumamise arvestuse raamat» ja teised.

Revisjonikomisjon mitte ainult et kontrollib sissekandeid brigaadides ja farmides peetavais raamatuis, vaid kasutab neid sissekandeid ka revideerimisel. Näiteks «Emasloomade arvestuse raamatu» sissekannete järgi kontrollitakse, kas kõik sündinud noorloomad on arvele võetud. Seda tehakse kindlaks järgmiselt. Veisefarmis kantakse «Emasloomade arvestuse raamatusse» kõik lehmad ja tiined mullikad. Iga looma kohta märgitakse loodetav poegimise aeg. Kui võtta poegimiste arv aasta mingi perioodi kohta selle raamatu järgi ning võrrelda seda samal perioodil saadud vasikate arvuga ja poegimiste kohta koostatud aktide arvuga, siis on võimalik kindlaks teha, kas kõik noorloomad on arvele võetud, kas loomi ei varjata arvelevõtmise eest ning kas ei esine noorloomade varastamise juhtusid.

Arvestuse seisundi kontrollimisel kolhoosi kontoris teeb revisjonikomisjon kindlaks:

kas brigadiridelt, laohoidjatelt, laekurilt, farmijuhatajatelt ja teistelt kolhoosi ametiisikutelt saabuvad dokumendid kolhoosi kontoris õigeaegselt;

kui täpselt kontrollitakse dokumente kolhoosi kontoris; kas raamatupidaja jälgib arvestuse organiseerimist brigaadides, farmides, kolhoosi viljapeksukohtadel, kaugetel karjamaadel jne.;

kas kõik arvepidamise jaoks määratud raamatud on sisse seatud ning kas sissekandeid nendesse tehakse õigeaegselt;

kas dokumente ja raamatuid säilitatakse korralikult.

Juhul, kui revisjonikomisjon peab vajalikuks arvestuse ja arvepidamise seisundi põhjalikumat kontrollimist, võib ta nõuda rajooniorganisatsioonidelt (rajooni täitevkomitee, rajooni prokurör) põhjalikuma revisjoni läbiviimist kolhoosis rajooni põllumajanduse inspektuuri ökonomist-raamatupidaja ja teiste eriteadlaste osavõtul.

Kontrollides kolhoosi operatiivaruandluse esitamise õigsust, teeb revisjonikomisjon kindlaks, kas kolhoosi juhatus esitab õigeaegselt kokkuvõtteid ja aruandeid põllumajanduslike tööde käigu, ühisloomakasvatuse seisundi ja teiste küsimuste kohta ning kas kokkuvõtetesse paigutatud andmed on õiged. Selleks kasutab revisjonikomisjon dokumente ja sissekandeid arvestusraamatuis. Näiteks normipäevade arvestuse dokumentide järgi brigaadides kontrollitakse põllumajanduslike tööde käigu kokkuvõtete õigsust. Heina, põhu, silo jne. arvelevõtmise dokumentide järgi kontrollitakse, kas aruandeandmed söötade jms. varumise käigu kohta on õiged.

Arvestuse ja aruandluse seisundi kontrollimise tulemused märgib revisjonikomisjon revideerimisakti ning teeb kolhoosi juhatusele omapoolsed ettepanekud avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Milleks kontrollib revisjonikomisjon arvestuse ja arvepidamise seisundit kolhoosis?
2. Missuguse korra kohaselt kontrollib revisjonikomisjon arvestuse seisundit brigaadides ja loomakasvatusefarmides?
3. Missugusteks otstarveteks kasutab revisjonikomisjon sissekandeid farmide tootmisarvestuse raamatuis?
4. Kuidas tuleb kontrollida kolhoosi operatiivaruandluse esitamise õigsust?

Kolmeteistkümnes loeng

KOLHOOSI JUHATUSE AASTASE MAJANDUSLIKU JA FINANTSILISE TEGEVUSE KONTROLLIMINE

Aastaaruandes tehakse kokkuvõtte kolhoosi majandusliku ja finantsilise tegevuse kohta.

Aruandekoosolekul kannab kolhoosi esimees üldkoosolekule ette, kuidas juhatus ja kõik kolhoosnikud on võidelnud töö produktiivsuse tõstmise, põllumajanduskultuuride saagikuse suurendamise, loomakasvatuse arendamise ja loomakasvatuse produktiivsuse suurendamise eest, kuidas on täidetud kolhoosi tootmis-finantsplaan, samuti ka brigaadidele ja loomakasvatusfarmidele antud tootmisülesanded.

Koosolekul hindavad kolhoosnikud juhatuse tööd ning avastavad olemasolevaid puudusi. Revisjonikomisjon peab enne kolhoosnikute üldkoosolekut juhatuse aruande juurde tegema kokkuvõtte oma tööst aasta jooksul ja viima läbi kolhoosi juhatuse aastase majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrolli.

Vastavalt põllumajandusliku artelli tüüppõhikirja 25. punktile teeb revisjonikomisjon juhatuse aastaaruande kohta enne kolhoosi liikmete üldkoosolekut oma otsuse, mille üldkoosolek ära kuulab otsekohe pärast juhatuse aruannet.

Otsuse koostamisele juhatuse aastaaruande kohta ja juhatuse kogu aasta majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrollimisele otsustab revisjonikomisjon suurt tähelepanu.

Aasta lõpul sooritab revisjonikomisjon järgmised tööd:

võtab osa kolhoosi juhatuse poolt läbiviidavast varaliskmateriaalsete väärtuste, rahaliste vahendite ja arvelduste aasta-inventuurist;

võrdleb aasta jooksul arvestatud normipäevade arvu normipäevade arvuga, mis plaanis on aasta peale ette nähtud;

revideerib juhatuse majanduslikku ja finantsilist tegevust viimasest revisjonist kuni aasta lõpuni;

kontrollib kõigi naturaal- ja rahaliste tulude arvestuse õigsust ning juhatuse poolt kavandatud rahaliste ja naturaaltulude jaotamise õigsust;

kontrollib kolhoosi aastaaruande koostamise õigsust ning aastaaruande tabelitesse sissekantud näitajate vastavust raamatupidamise andmetele;

kontrollib, kuidas juhatuse on täitnud kolhoosnike üldkoosolekute otsuseid majanduslike ja finantsiliste küsimuste kohta; koostab otsuse kolhoosi juhatuse aastase töö kohta.

Nende ülesannete edukaks täitmiseks koostab revisjonikomisjon tööplaani, milles kogu töö jaotatakse ära komisjoni liikmete vahel.

Varalis-materiaalse väärtuse, rahaliste vahendite ja arvelduste inventuuri läbiviimine on kolhoosi juhatuse kohustuseks, selle töö täitmiseks määrab kolhoosi juhatuse inventeerimiskomisjoni. Revisjonikomisjon lülitub sellesse töösse ja teeb koos inventeerimiskomisjoniga kindlaks tegelike jääkide seisud ning selgitab välja üle- ja puudujäägid.

Inventeerimisel vaadatakse üle ja kontrollitakse kõiki saadusi ja materjale, põhivahendeid ja teisi väärtusi, võrreldakse tegelike seisude raamatulistega, kontrollitakse, kas normipäevade arvestamine ja arveldused kolhoosi liikmetega on toimunud õigesti, ühtlasi kontrollitakse ka teisi kolhoosi arveldusi. Revisjonikomisjoni osavõtmine inventeerimisest aitab tal avastada puudujääke, kadusid või vara kõrvaldamisi. Inventeerimisel teevad revisjonikomisjoni liikmed koos inventeerimiskomisjoni liikmetega kindlaks tegelikud seisud ning kirjutavad ühiselt alla inventuurilehtedele, kuhu kirjutavad alla ka need isikud, kelle vastutuse all asuvad kontrollitavad väärtused. Inventuuri tulemused kasutab revisjonikomisjon revideerimisakti koostamiseks IV kvartali kohta. Kasutades materjale eelmistest normipäevade arvestuse õigsuse kontrollimisest ning teostades samasugust kontrolli IV kvartali kohta, selgitab revisjonikomisjon välja võimalikult normipäevade ebaõige arvestamise juhud ja kontrollib, kas igale kolhoosnikule arvestatud normipäevade aastakokkuvõte on õige. Normipäevade kogusumma aasta kohta, kaasa arvatud normipäevade juurde- ja mahaarvestused, peab olema sisse kantud «Kolhoosniku tööraamatusse» ning tõestatud esimehe, raamatupidaja ja brigadiri või vastava loomakasvatusefarmi juhataja allkirjaga. Sellest korrast kinnipidamist kontrollitakse «Kolhoosniku tööraamatute» läbivaatamise teel.

Peale selle peab revisjonikomisjon aasta lõpul enne tulude jaotamist koos kolhoosi juhatusega võrdlema arvestatud normi-

päevade arvu täidetud tööde mahule plaani järgi ettenähtud arvuga igas brigaadis, lülis, farmis, kultuuridele, ehituse objektidele, samuti administratiiv-teenindavale personalile tasumiseks ettenähtud normipäevade arvuga.

Kontroll viiakse läbi sissekannete põhjal «Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatus». Tegelikke normipäevade kulutusi iga tööde liigi kohta võrreldakse normipäevade kulutuse plaaniga, mis on märgitud brigaadi, lüli, farmi aastaülesandesse ja kolhoosi tootmis-finantsplaani. Normipäevade arvestamise ja kulutamise kontrollimisel on revisjonikomisjonil vaja kindlaks teha põhjused ja välja selgitada isikud, kes on süüdi nii normipäevade ülekulutamises kui ka plaanis ettenähtud agronoomiliste ja zootehniliste abinõude mitteläbiviimises. Kontrolli tulemused kantakse IV kvartali revisjoni akti.

Kolhoosi juhatuse IV kvartali majanduslikku ja finantsilist tegevust revideeritakse tavalises korras. Revisjonikomisjoni ülesanne sel korral kergeneb sellega, et materiaalsete väärtuste tegelikud seisud teeb kindlaks ja võrdleb need inventeerimiskomisjon, kelle tööst võtavad osa ka revisjonikomisjoni liikmed. IV kvartali tegevuse revideerimise tulemuste kohta vormistatakse akt.

Eriline tähtsus revisjonikomisjoni töös on rahaliste ja naturaaltulude jaotamise õigsuse kontrollimisel. Revisjonikomisjon peab veenduma, et juhatuse on tulude jaotuse, mis kuulub kinnitamisele kolhoosnikute üldkoosolekul, teostanud täpselt vastavuses põllumajandusliku artelli põhikirjale. Seda on otstarbekohane kontrollida sissekannete järgi kolhoosi aastaaruande tabelites: «Põllundusest, köögiviljandusest ja heinakasvatusest saadud naturaaltulude jaotamine», «Puuvilja- ja marjaaedade ning teiste mitmeaastaste istanduste pindala, saaduste kogusaak ja selle jaotamine» ning tabelis «Naturaaltulud loomakasvatusest ja nende jaotamine».

Kõigepealt peab revisjonikomisjon veenduma, kas nendes tabelites on õigesti sisse märgitud jaotamisele kuuluvate saaduste kogus. Selleks võrreldakse aastaaruandetabelites näidatud saaduste koguseid iga liigi järgi nende saaduste kogustega, mis on arvel võetud «Naturaaltulude ja nende jaotuse arvestuse raamatus».

Siis kontrollitakse, kas saaduste jaotus on kooskõlas põllumajandusliku artelli tüüppõhikirja 11. punktiga.

Naturaaltulude jaotamise õigsuse revideerimisele peab revisjonikomisjon osutama erilist tähelepanu.

Ennekõike on tarvis kontrollida, kuidas kolhoos on täitnud oma kohustusi riigi vastu. Kontroll viiakse läbi varumisorgani-

satsioonide kviitungite ja «Riiklike müügikohustuste ja kolhoosi kaubanduse arvestuse raamatu» sissekannete alusel ning masina-traktorijaamaga naturaaltasu arvestuse andmete järgi.

Mõnedes kolhoosides ei näita juhatus üles vajalikku hoolt ühismajapidamise tugevdamisel ja arendamisel ning vaatamata põllumajandusliku artelli põhikirja nõuetele jaotab pärast kohustuste täitmist riigi vastu peaaegu kõik tulud normipäevade peale. Selle tulemusena eraldatakse niisugustes kolhoosides vähe rahalisi vahendeid jagamatu fondi suurendamiseks ja seepärast mahutatakse ka vähe vahendeid ühiskondlike tootmishoonete ja muude ehituste ehitamiseks. Neis kolhoosides ei moodustata vajalikus ulatuses seemne- ja seemnekindlustusfonde ning ei määrata tarvilikus koguses söödafonde ühiskarja jaoks, mis pidurdab ühisloomakasvatuse produktiivsuse ja tulukuse tõusu.

Reas kolhoosides eraldatakse vaatamata sellele, et ühisfondid on moodustatud ja saaduste ülejääk on suur, müügiks vähe saadusi. Selle tulemusena on nendes kolhoosides rahalised tulud madalad, see aga ahendab kolhooside võimalusi moodustada jagamatut fondi sellises ulatuses, mis tagaks kolhooside ühismajapidamise laiendatud taastootmise kiirema tempo.

Esineb ka vastupidiseid juhuseid, et kolhoosnikutele antakse normipäevade järgi vähe välja teravilja ja teisi saadusi.

Kui juhatuse töös ilmnevad eespool nimetatud puudused, siis tõstab revisjonikomisjon küsimuse nende kõrvaldamise kohta üles kolhoosnikute üldkoosolekul.

Analoogiliselt naturaaltulude jaotamise kontrollimisele peab revisjonikomisjon kontrollima, kas rahaliste tulude jaotamine on kooskõlas põllumajandusliku artelli tüüpõhikirja 12. punktiga.

Iga kolhoosi tähtsaimaks ülesandeks on kolhoosnikute materiaalse olukorra tõstmine, nende olustikulise ja kultuurilise teenindamise parandamine. Tulude jaotamisel tuleb õigesti kooskõlastada kolhoosnikute isiklikud huvid nende ühiskondlike huvidega, mille aluseks on kolhoosnikute materiaalse huvitatuse tõstmine ühismajapidamise arendamise vastu.

Naturaal- ja rahaliste tulude jaotus tuleb läbi viia selliselt, et ühismajapidamise arendamiseks vajalike ühisfondide loomise kõrval oleks tagatud kolhoosnikutele normipäevade järgi raha, teravilja ja teiste saaduste väljaandmine mitte vähemas kui kolhoosi tootmis-finantsplaanis ettenähtud ulatuses.

Tulude jaotamisel tuleb näidata hoolt invaliidide ja vanade kolhoosnikute kindlustamise küsimuses abistamisfondist või neile normipäevade arvestamise teel, nagu see kolhoosnikute

poolt on kindlaks määratud paranduste tegemisel põllumajandusliku artelli põhikirjas.

Kolhoosi aastaaruandes näidatakse rahalised tulud tabelis «Rahalised tulud ja nende jaotamine». Raamatupidamises kantakse rahalised tulud «Rahaliste tulude ja nende jaotuse arvestuse raamatusse». Aasta lõpul avatakse selles raamatus üks konto, kuhu kantakse üle kõik rahalised tulud, mis aasta kestel on arvestatud teistes raamatutes. Samale kontole kantakse ka rahaliste tulude jaotus. Selle konto sissekannetega võrdleb revisjonikomisjon aastaaruandes näidatud rahalisi tulusid ja nende jaotust.

Riigile tasutavate tulumaksude suurus tehakse kindlaks tulumaksu arvestuse lehtede järgi, kindlustusmaksete suurus — Riikliku Kindlustuse rajooniinspektuuri teadaannete järgi, rahaliste laenude tagastamine aga — kolhoosi laenukohustuste või pankade teadaannete järgi. Tasumisele kuuluvaid summasid võrreldakse rahaliste vahendite tegelike sissemaksetega ning sel viisil tehakse kindlaks, kas kolhoosi arveldused kohustuslike maksete alal on toimunud õigeaegselt ja täies ulatuses.

Summasid, mis on tegelikult tootmisvajadusteks kulutatud, võrdleb revisjonikomisjon vastavate artiklite järgi tulude-kulude eelarves planeeritud summadega ning teeb kindlaks, kas ei esine vahendite alakulutamist sääraasteks kulutusteks, nagu mineraalväetiste soetamine ning põllutöomasinate ja -riistade jooksev remont. Ühtlasi tehakse kindlaks, kas kolhoosi juhatus on teostanud vajalikku kokkuhoidu vahendite kulutamises ning võidelnud liigsete, ebamajanduslike, õigustamata kulutuste vastu.

Jagamatu fondi täiendamiseks võivad kõik kolhoosid eraldada mitte alla 15%, kuid mitte üle 20% artelli rahalistest tuludest.¹ Eraldamiste õigsust kontrollib revisjonikomisjon sel teel, et kõrvutab tegelikke eraldamisi saadud rahaliste tulude summaga.

Naturaal- ja rahaliste tulude kontrollimisel peab revisjonikomisjon välja selgitama, kas tulud on jaotatud normipäevadele õigesti ning vastavalt brigaadide ja lülide töötulemustele. Samuti tuleb välja selgitada, kas kolhoosnikutele on arvestatud lisatasu vastavalt kolhoosnikute üldkoosoleku poolt kindlaksmääratud korrale.

Aastaaruande tabelleid, kus esinevad näitajad väljatöötatud normipäevade kohta ning kolhoosnikute ja nende perekonna-

¹ Vt. brošüür «Kolhoosikorra edasiarendamisest ja masina-traktori-jaamade reorganiseerimisest» ning «Kolhoosikorra edasiarendamise ja masina-traktori-jaamade reorganiseerimise seadus», Eesti Riiklik Kirjastus, 1958, lk. 34. Toim.

liikmete osavõtu kohta töödest kolhoosi ühismajapidamises, võrreldakse sissekannetega «Tehtud tööde ja kulutatud normipäevade arvestuse raamatus» ning «Kolhoosnike normipäevade arvestuse raamatus».

Loomade andmist müügikohustuste katteks, müümist ja tapmist ning saaduste andmist riigile müügikohustuste katteks võrreldakse sissekannetega «Riiklike müügikohustuste ja kolhoosikaubanduse arvestuse raamatus» ning «Fondide arvestuse ja vara mahakandmise raamatus».

Loomakasvatuse arendamise plaani täitmist kontrollitakse sissekannete järgi «Vara arvestuse raamatus».

Kolhoosi bilanssi võrreldakse inventuurilehtedega ja kokkuvõtetega raamatupidamise raamatus.

Pärast seda, kui revisjonikomisjon veendub aastaaruande tabelite näitajate õigsuses, asub ta otsuse koostamisele juhatuse aastaaruande kohta. Selle töö juures kasutab revisjonikomisjon kõigi aasta jooksul läbiviidud revisjonide materjale, sealhulgas ka viimase, IV kvartali tegevuse revideerimise materjale, tootmis-finantsplaani, raamatupidamise raamatuid ja dokumente, artelli liikmete üldkoosolekute protokolle, kolhoosi juhatuse koosolekute protokolle ja aastaaruannet.

Oma otsuses juhatuse aastaaruande kohta valgustab revisjonikomisjon järgmisi küsimusi:

1. Kuidas on täidetud kolhoosi tootmis-finantsplaani tootmisplaan ning kuidas juhatuse ja kõik artelli liikmed on võidelnud saagikuse tõstmise, loomade arvu ja nende produktiivsuse suurendamise eest.

2. Kuidas kolhoos on õiendanud müügikohustusi, kontraheerimisi ja kokkuoste, tasunud naturaaltasu ja kohustuslikke rahalisi makseid, tagastanud laene. Kui maksete alal on võlgu riigile, siis — mis põhjusel need tekkisid ja kelle süü tõttu.

3. Kas naturaaltulude jaotus on kavandatud õigesti, kas kolhoos on kindlustatud seemne ja söödaga kogu aastaks, kas fondid on eraldatud kooskõlas artelli põhikirjaga. Kas saadusi on küllaldaselt eraldatud müügiks riiklikele ja kooperatiivsetele varujatele ning turul.

4. Kas kolhoosi tootmis-finantsplaani tulude-kulude eelarve on tulude osas täidetud; kas ei esine ülekulutusi eelarve üksikutes artiklites ning vahendite põhjendamatu vähemkulutus teistes artiklites. Kas ei ole esinenud rahaliste vahendite ja materiaalsete väärtuste ebamajandusliku kulutamise juhtusid. Kuidas kolhoosi juhatuse aasta kestel on kinni pidanud finants-

distsipliinist, kas võlgnikelt on kõik võlad sisse nõutud ning kas kolhoos on õiendanud kõik oma võlad.

5. Kas kolhoosi rahaliste tulude jaotus on kavandatud õigesti, kas on reeglipäraselt täiendatud jagamatut fondi ja moodustatud teisi rahalisi fonde.

6. Kuidas on täidetud lepingut masina-traktorijaamaga ja teisi lepinguid, mis kolhoos on sõlminud.

7. Misugune oli töödistsipliin, kas ei esinenud normipäevade raiskamise juhtusid; kuidas on täidetud normipäevade kulutamise plaan brigaadides, farmides ja lülide järgi. Kas kolhoosi juhatus tuli välja administratiiv- ja teenindava personali ülalpidamiseks kindlaksmääratud normipäevade arvuga. Kas kehtivad töönorme ja -hindeid kasutati õigesti. Kas teostati normipäevade juurde- ja mahaarvestust vastavalt artelli liikmete üldkoosoleku poolt vastuvõetud korrale.

Kas maksti lisatasu põllumajanduskultuuride saagikuse plaani ja loomakasvatussaaduste saamise plaani ületamise eest.

8. Kas arveldused kolhoosnikutega normipäevade järgi ja lisatasude alal toimuvad õigeaegselt; kas ei esinenud kolhoosnikute avansseerimist väljatöötatud normipäevade arvestamiseta.

9. Kuidas kolhoosi juhatus on täitnud artelli liikmete üldkoosolekute otsuseid ning kas ei esinenud põllumajandusliku artelli põhikirja rikkumisi.

10. Kuidas juhatus täitis vahendite ja töö kulutuste vähendamise ülesannet arvestatult toodangu ühikule.

11. Kas kolhoosi aastaaruanne on koostatud õigesti ning kas kolhoosi bilanssi tõendavad inventuurinimekirjad.

Otsuse aastaaruande kohta koostab revisjonikomisjon kirjalikult ja kannab ette aruandekoosolekul üheaegselt IV kvartali revideerimise tulemustega.

Näitena vaatleme alljärgnevat revisjonikomisjoni otsust.

OTSUS

Ivanovo rajooni kolhoosi «Družba» juhatuse 1956. aasta aastaaruande kohta

Revisjonikomisjon, koosseisus: komisjoni esimees I. K. Kirpitšov ja liikmed S. M. Fedorov, M. I. Ivašina, K. E. Sobolev, Z. F. Kirjušina teeb kolhoosi juhatuse poolt esitatud 1956. aasta aastaaruande alusel, samuti ka aasta jooksul teostatud revisjonide materjalide põhjal kindlaks järgmist:

1. Aastaaruanne on koostatud raamatute sissekannete alusel ning peegeldab õigesti asjade tegelikku seisukorda kolhoosis. Aastaaruandes näidatud loomade arv, vara, materiaalsete väärtuste ja rahaliste vahendite hulk vastab täielikult nende tegelikule seisule, mida tõendavad materjalid inventeerimisest, mille läbiviimisest revisjonikomisjon võttis osa.

2. Kõik rahalised ja naturaaltulud on täielikult arvele võetud ja vastavasse raamatuisse sisse kantud. Saaduste varastamise juhtusid revisjonikomisjon ei avastanud.

3. Kolhoosil oli 1956. aastal küllaltki hea teraviljakultuuride saak. Talinisu saadi 1350 hektarilt 20,5 tsentnerit hektari kohta plaani juures 18,5 tsentnerit; suvinisu saak oli 16,1 tsentnerit hektarilt plaani juures 12,5 tsentnerit; hirssi saadi 19,5 tsentnerit plaani juures 17,5 tsentnerit; tatart — 15,4 tsentnerit plaani juures 12 tsentnerit; kaunviljakultuure — 18,8 tsentnerit plaani juures 13 tsentnerit. Kuid rea teraviljakultuuride — rukki, kaera ja viiki — saagikuse plaani ei täidetud. Mitteküllaldase tähelepanu osutamise tõttu maisile oli selle saak (teras) tunduvalt väiksem plaanilisest, mistõttu saadi selle kultuuri kogusaaki 1470 tsentneri võrra vähem. Ebamajanduslikkuse tagajärjel jäi osa põhust koristamata, mille tõttu kujunes väikeseks põhu väljaandmine normipäevadele.

4. Kolhoos ei täitnud põhilise tehnilise kultuuri — suhkrupeedi — saagikuse plaani. Plaani juures 318 tsentnerit hektarilt oli tegelik saak 313 tsentnerit selle tagajärjel, et 2-ses, 6-ndas, 7-ndas ja 8-ndas brigaadis võideldi puudulikult peedi kahjurite vastu. Juhatus hooletuse tõttu suunati veomasiinad suhkrupeedi äravedamisel hea ilma korral lähematele põldudele, mille tagajärjel veeti osa peete 4. ja 5. brigaadi kaugematelt põldudel ära hilinemisega ning kolhoos kaotas tunduvald summasid selle tõttu, et riigile antav peet oli mittekonditsionaalne.

5. Juhatus osutas vähe tähelepanu köögiviljale ja kõrvitsalistele, kultuuridele, millel on suur tähtsus kõrgete rahaliste tulude saamisel kolhoosis. Köögiviljakasvatuse brigaadi kolhoosnikuid paisati sageli tööle teistesse brigaadidesse. Selle brigaadi brigadir sm. Rogov ei hoolitsenud töö õige organiseerimise eest, köögiviljade ja kõrvitsaliste hooldamistõid ei tehtud õigeaegselt ning seetõttu oli nende kultuuride saak madal. Näiteks kartulit saadi plaani juures 130 tsentnerit hektarilt ainult 102 tsentnerit, kurke plaani juures 115 tsentnerit — 110 tsentnerit ja tomateid plaani juures 130 tsentnerit — 118 tsentnerit.

6. Teraviljasaagi (ilma maisita) koristamise plaan täideti keskmiselt kogu kolhoosis 101,9-protsendilisel, kusjuures 3. brigaad (brigadir sm. Rõžkov) täitis saagikuse plaani 112-protsendilisel ning plaani ületamise eest arvestati brigaadile täiendavalt 507 normipäeva ja anti välja lisatasu natuuras. Teraviljakultuuride saagikuse plaani ületasid 2. brigaad (brigadir sm. Nihhotin), 6. brigaad (brigadir sm. Borodin) ja 8. brigaad (brigadir sm. Kozodub). Vähem edukalt töötasid kolhoosnikud 5. brigaadis (brigadir sm. Štšidenko) ja 7. brigaadis (brigadir sm. Solod). 5. brigaadis täideti saagikuse plaan 95- ja 7. brigaadis 95,6-protsendilisel.

7. Keskmiselt kogu kolhoosi kohta täideti suhkrupeedi saagikuse plaan 97,7-protsendilisel. 5. brigaadis koguti saaki 113,5% plaanilisest. P. A. Kuznetsovi lüli aga täitis plaani 127,7% võrra. 1. brigaadis täideti saagikuse plaan 111-protsendilisel ning T. I. Tšuprina lüli poolt 133-protsendilisel. 2., 6., 7. ja 8. brigaadi suhkrupeedisaak oli alla kolhoosi keskmise.

8. Loomakasvatussaaduste plaan on kolhoosis täidetud. Keskmiselt lüpsiti ühe söödalehma kohta 2611 liitrit piima, 1 lamba kohta saadi 3,5 kg villa, millega täideti plaan 100-protsendilisel. Veisefarmi juhataja sm. Sevšenko (töötab 10. aprillist) hooletuse tõttu hukkus 26 vasikat, 8 lehma aga jäi 1956. aastal ahtraks.

Hästi töötas seafarm (farmijuhataja sm. Glazunov). Keskmiselt saadi ühe poegimise kohta 14 pörsast. Tulused seafarmist oli planeeritud 362 000 rubla, tegelikult aga saadi 427 000 rubla.

Kolhoosi juhatus osutas vähe tähelepanu linnufarmi tööle, farmijuhataja sm. Kodola aga ei ole näidanud üles vajalikku nõudlikkust juhatuses, et see looks paremad tingimused farmile. Noorlinnud ei olnud varustatud nõuetekohaselt sisustatud ruumidega, mille tõttu palju tibusid hukkus. Selle tagajärjel jäi lindude arvuline plaan 1. jaanuariks 1957 39% ulatuses täitmata. Lindude paigutus oli liiga tihe — kunj 20 lindu ühe ruutmeetri kohta 5—6 linnu asemel normi järgi. Munatoodangu plaan jäi selle tõttu täitmata. Ühe muneja kana kohta saadi ainult 63 muna, plaani järgi aga oleks tulnud koguda 80.

9. Kolhoos õiendas õigeaegselt ja täies ulatuses kõik riiklikud müügi-kohustused ja kokkuostud ning naturaaltasu masina-traktorijaama tööde eest. Rahaline tulumaks ning kohustusliku ja vabatahtliku kindlustuse maksed on tasutud õigeaegselt ja täielikult. Samuti tasuti õigeaegselt kapitaal mahutusteks saadud pikaajaliste laenude maksed.

10. Tootmisplaanis oli ette nähtud kulutada 365 000 normipäeva, tegelikult aga kulutati 332 999 normipäeva. Normipäevade väiksem kulutamine tuli sellest, et kolhoosijuhatus ja mitu brigadiri ei jälginud kõikide plaanis ettenähtud agrotehniliste abinõude täitmist, ja rida töid jäi tegemata, see aga mõjutas põllumajanduskultuuride saakide vähenemist.

Normipäevade ülekulutus administratiiv- ja teenindava personali ülalpidamiseks revisjonikomisjonile silma ei puutunud.

Normipäevade arvestamine kolhoosnikutele toimus vastavalt töönormide ja hinnete järgi, mis kolhoosnikute üldkoosoleku poolt olid vastu võetud.

Kolhoosi juhatus ei osutanud vajalikku tähelepanu töödistsipliini tugevdamise küsimustele. Kuigi 1955. aastaga võrreldes töödistsipliini rikkumised tunduvalt vähenesid, ei täitnud siiski 12 kolhoosniku kindlaksmääratud normipäevade miinimumi. Samas esines aga ka juhtusid, et kolhoosi juhatus ei võimaldanud kolhoosnikutele nende tervisele vastavat tööd.

Revisjonikomisjon märgib, et kolhoosi juhatus lubas kolhoosnikute ebaõiget avansseerimist. Esines palju juhtusid, kus avansse anti mitte avansilehe järgi, vastavalt iga kolhoosniku poolt tehtud normipäevade arvule, vaid ühekordsete korralduste järgi. Revisjonikomisjon nõudis juhatuselt korra jaluleseadmist kolhoosnikute avansseerimisel, kuid kolhoosi esimees sm. Kadušin ja raamatupidaja sm. Belova ei ole seda viga lõplikult likvideerinud ning 1. jaanuariks 1957 jäi osa kolhoosnikuid kolhoosile võlgu kokku 6 028 rubla ja 91 tsentnerit teravilja.

III. Kolhoosi leping Ivanovo masina-traktorijaamaga, suhkrupeedi kont-raheerimisleping Ivanovo suhkrukatehasega ja teised kolhoosi juhatuses poolt sõlmitud lepingud on täidetud; lepingute rikkumisi ei esinenud.

12. Tulude-kulude eelarve järgi oli ette nähtud saada rahalisi tulusid 2 517 674 rubla, tegelikult saadi 2 415 369 rubla. Kolhoosi juhatus ei arutanud aasta jooksul oma koosolekutel tulude-kulude eelarve täitmise kulgu. Juhatus ei ole ära kuulanud brigadiride ja farmijuhatajate aruandeid tootmisplaani täitmisest ning pole rakendatud abinõusid, mis oleksid kindlustanud eelarves ettenähtud tulude saamise. Nii näiteks ei saadud öökülmade tagajärjel aia-saadusi, mille müügist oli planeeritud saada 55 000 rubla. Kuid kolhoosi juhatus ei võtnud tarvitusele abinõusid, et seda summat katta tuludega teistest majapidamisharudest.

Reas majapidamisharudes jäi osa eelarves ettenähtud tuludest saamata. Nii olid madala saagikuse tõttu tulud köögivilja- ja kõrvitsaliste kasvatusest poole väiksemad summadest, mis olid ette nähtud tulude-kulude eelarves.

Eelarve kulude osas, nii kogu eelarve ulatuses kui ka iga artikli kohta eraldi, ülekulutusi ei esinenud.

Vahendid, mis eelarves olid määratud kapitaalkulutusteks, on kasutatud ära õigesti. Eraldamised jagamatu fondi täiendamiseks on kantud kapitaalmahutuste arvele õigeaegselt, vastavalt sellele, kuidas rahalised tulud laekusid.

Juhatus ja kolhoosi raamatupidaja sm. Belova lubasid olukorda, et vabu rahalisi vahendeid ei kantud õigeaegselt jooksvale arvele, hoiti pikemat aega kassas ja kulutati pangast mööda minnes.

13. 1. jaanuarini 1957 ei olnud kolhoosi juhatus sisse nõudnud võlgu 7826 rubla ulatuses. Kolhoosi omakorda jäi võlgu mitmesuguste asutustele ja isikutele kokku 4243 rubla.

14. Aruandeaastal suurenes kolhoosi jõukus. Eksploatatsiooni on antud sigala 340 seale, lehmalaud ja veetorn. Osteti põllumajandusmasinaid, sisse-seadeid loomakasvatusefarmidele ja muud inventari 183 000 rubla väärtuses. Soetati 2 veoautot. Veiste arv suurenes 9% võrra, lehmade arv — 15% võrra, sigade arv — 13% võrra, lammaste arv — 18% võrra, hobuste arv — 11% võrra. Kolhoosi jagamatu fond suurenes aasta jooksul 333 000 rubla võrra.

Kolhoosi juhatus salvestas täielikult seemnefondi; söödafondi; eraldatud söödad kindlustavad täielikult loomade ülalpidamise kogu laudaperioodi vältel; on moodustatud seemne- ja söödakindlustusfond ning toiduvilja kindlustusfond, vastavalt põllumajandusliku artelli põhikirjale. Tuludest on eraldatud jagamatu fondi täiendamiseks 20%, kindlaksmääratud piirides on moodustatud ka teised ühisfondid.

Põhiliste põllumajanduskultuuride kõrgete saakide saamine ning rahaliste vahendite kokkuhoidlik, eelarve järgi kulutamine võimaldasid kolhoosi juhatusel eraldada kolhoosnikutele iga normipäeva kohta rahas 8 rubla 75 kopikat ja 2,9 kilogrammi teravilja Tootmisplaani ja tulude-kulude eelarve järgi oli selleks ette nähtud 8 rubla 50 kopikat rahas ja 2,4 kilogrammi teravilja.

15. Revisjonikomisjon esitab kolhoosnikute üldkoosolekule kinnitamiseks järgmised ettepanekud:

kolhoosi aastaaruanne 1956. aasta kohta kinnitada;

kolhoosi juhatuse poolt esitatud tulude jaotamise plaan vastab põllumajandusliku artelli põhikirjale ja kuulub kinnitamisele;

tunnistada kolhoosi juhatuse tegevus 1956. aastal rahuldavaks;

kohustada kolhoosi juhatust kõrvaldama revisjonikomisjoni otsuses märgitud puudused ning esitama lähemale üldkoosolekule läbivaatamiseks 1957. aasta tootmisplaani ja tulude-kulude eelarve, milles oleksid välja töötatud abinõud tootmisplaani ülesannete täitmise kindlustamiseks põllumajanduskultuuride suurte saakide ja loomakasvatuse kõrge produktiivsuse ning suurte rahaliste tulude saamise alal.

Revisjonikomisjoni esimees: *I. Kirpitšov*

Revisjonikomisjoni liikmed: *S. Fedorov*

M. Ivašina

K. Sobolev

Z. Kirjušina

KONTROLLKÜSIMUSI

1. Missuguse töö sooritab revisjonikomisjon aasta lõpul?

2. Missuguseid materjale kasutab revisjonikomisjon otsuse tegemisel juhatuse möödunud aasta aruande kohta?

3. Missuguseid küsimusi tuleb valgustada revisjonikomisjoni otsuses juhatuse aastaaruande kohta?

SISUKORD

	Lk.
Eessõna	2
<i>I loeng</i> — Revisjonikomisjoni ülesanded kolhoosi organisatsioonilisel ja majanduslikul tugevdamisel	3
<i>II loeng</i> — Kolhoosi revisjonikomisjoni koosseis, tema õigused ja kohustused	9
<i>III loeng</i> — Revisjonikomisjoni töö organiseerimine	15
<i>IV loeng</i> — Revideerimisakti koostamine ning kontrolli organiseerimine revideerimisaktis esitatud ettepanekute täitmise üle	21
<i>V loeng</i> — Rahaliste vahendite ja väärtpaberite kontrollimine	30
1. Kassa revideerimine	31
2. Jooksvate arvete revideerimine	36
3. Väärtpaberite kontrollimine	42
<i>VI loeng</i> — Saaduste ja materjalide kontrollimine nende hoiukohatade järgi	43
<i>VII loeng</i> — Vara ja kariloomade seisu ja säilimise kontrollimine	56
<i>VIII loeng</i> — Riiklike kohustuste täitmise kontrollimine	60
<i>IX loeng</i> — Kolhoosnikute, asutuste ja isikutega teostatavate arvelduste kontrollimine	64
<i>X loeng</i> — Kolhoosi tulude-kulude eelarve täitmise kontrollimine	73
<i>XI loeng</i> — Nonnipäevade arvestuse õigsuse kontrollimine	78
<i>XII loeng</i> — Arvestuse ja aruandluse seisundi kontrollimine	85
<i>XIII loeng</i> — Kolhoosi juhatuse aastase majandusliku ja finantsilise tegevuse kontrollimine	88

Tõlkinud K. Juhever.
Toimetaja H. Maasik.
Korrektor A. Nuka.

Ladumisele antud 11. XI 1957. Trükkimisele
antud 4. VI 1958. Paber 60×84, $\frac{1}{16}$. Trüki-
poognaid 6. Formaadile 60×92 kohaldatud
trükipoognaid 5,5. Trükiarv 2000. Tellimise
nr. 3808. MB 03699. Trükikoda «Tartu
Kommunist», Tartu, Ülikooli 17/19.

Tasuta.

На эстонском языке.

1.35

A-22162

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00381789 9